

Коришћење Времена у Републици Србији,
Time use in the Republic of Serbia,
2010
2011
2013
2014
2010/2011.

Београд / Belgrade 2012

Коришћење времена у Републици Србији, 2010/2011.

Издавач:

Републички завод за статистику
Милана Ракића 5, Београд
Тел: 011 2412 922; факс: 011 2411 260

За издавача:

Проф. др Драган Вукмировић, директор

Рукопис припремиле:

Драгана Ђоковић – Папић
Јованка Стојановић

Обрада података:

Весна Пантелић
Владица Јанковић

Лектура и коректура:

Богдана Милошевић (српски)
др Шила Софреновић (енглески)

Превод на енглески:

Јасна Митић

Технички уредили за штампу:

мр Звонко Штајнер
Неђељко Ђаласан

Дизајн и насловна страна:

Зоран Атијас

Штампа:

"БАСТ" Кумодрашка 44, Београд

Тираж:

700 примерака

Приликом коришћења података из ове публикације обавезно навести извор.

Предговор

Публикација „Коришћење времена у Републици Србији, 2010/2011.” настала је на основу података добијених из Истраживања о коришћењу времена. Анкетирање се вршило на територији Републике Србије годину дана, и то у периоду од 15. фебруара 2010. до краја фебруара 2011. године. Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Значај ове анкете је у томе што се подацима указује на разлике у коришћењу времена различитих група и категорија становништва. Најважније су разлике у активностима и оптерећености жена и мушкараца у Републици Србији, посебно у вези с плаћеним послом и неплаћеним активностима у домаћинству.

Прикупљени подаци представљају вредан извор података који могу да помогну у развоју и примени релевантних социјалних политика у вези са радом и поделом посла, културом, спортом, условима живота омладине, условима живота старих лица итд. Ово истраживање је важно и из перспективе родне равноправности јер садржи податке о учешћу жена и мушкараца у основним дневним активностима.

Циљ Усаглашених препорука за истраживања о коришћењу времена (*Harmonised European Time Use Surveys – HETUS*) из 2008. године био је обезбеђивање јединственог приступа процесу прикупљања, обради и представљању података. Тако су и подаци Истраживања о коришћењу времена упоредиви са истраживањима европских земаља јер је истраживање спроведено у складу са препорукама Евростата. И овим истраживањем Републички завод за статистику потврђује своју истрајност на унапређивању националне статистике и учешћу у програмима хармонизованих европских статистика.

Директор

Проф. др Драган Вукмировић

Захвалност

Неизмерну захвалност дугујемо консултанту Класу Риденстаму (Klas Rydenstam), једном од утемељивача Усаглашених препорука за истраживања о коришћењу времена, и Рикарду Орвалу (Richard Öhrvall), који су несебично поделили своје знање и вештине са запосленима током више стручних семинара посвећених методолошким припремама, обради и анализи података. Захвалност дугујемо и представницима Шведске агенције за развој (Swedish International Development Cooperation Agency – Sida) и Статистике Шведске (Statistics Sweden – SCB), који су омогућили одржавање ових семинара, као и финансијску подршку за теренске активности и припрему ове публикације.

Главном истраживању о коришћењу времена претходило је пробно истраживање током којег су испробани сви инструменти истраживања. Пробно истраживање је спроведено током лета 2009. године уз финансијску помоћ Европске уније (EU) кроз пројекат Програма за развој Уједињених нација у Србији (United Nations Development Programme – UNDP). Драгана Петровић и Тајана Станојевић-Миладиновић су својом енергијом, вољом и знањем помогле у иницирању овог истраживања и активно се залагале за његову реализацију и промоцију. Такође се захваљујемо и свим учесницима истраживања, као и члановима домаћинства широм Републике Србије без чијих дневника не би ни било резултата овог истраживања.

Садржај

Предговор	3
Захвалност	4
Садржај	5
Увод.....	6
Циљ истраживања	7
Методологија истраживања	8
План узорка	9
Тумачење података	11
Шта се прикупља истраживањем о коришћењу времена?	11
Мерење на нивоу групе	12
Основне статистичке мере	12
Тумачење забележених домена	13
Структура коришћења времена у Републици Србији	16
Како користимо време?	16
Како користе време лица различите старосне доби?	21
Разлике у коришћењу времена између лица из градских и осталих насеља.....	23
Да ли образовање лица утиче на коришћење времена?	24
Како на коришћење времена утиче запосленост?	25
Породични састав и коришћење времена	27
Дневни ритам.....	30
Република Србија.....	30
Међународно поређење.....	32
Детаљније о коришћењу времена	36
Друга смена за жене	36
Неплаћени посао	38
Брига о детету	43
Активности после плаћеног посла	44
Слободно време.....	46
Оброци	51
Пијење кафе	53
Уместо закључка	54
Прилози.....	55

Симболи

- н.п. Није применљиво
- Нема појаве
- .. Мали број

Предмет Истраживања о коришћењу времена јесте како жене и мушкарци у Републици Србији проводе своје време; где су највеће разлике, а где најмање; ко ради у кући, а ко не; ко зарађује новац за живот, а ко ради у кући без плате; колико је укупно време које трошимо на поједине активности.

У последњих неколико деценија Истраживање о коришћењу времена постало је инструмент за посматрање и оцењивање широког спектра друштвених феномена у многим земљама, а најчешће за анализу неплаћеног рада у домаћинству. Свест о потенцијалима Истраживања о коришћењу времена је у порасту с обзиром да истраживање може да буде извор података за мерење неплаћеног рада и да допуни статистику рада.

Посао који жене обављају у кући није довољно препознат од стране оних који креирају и воде јавне политике. Да је женски рад у домаћинству правилно вреднован, креатори политике би имали јаснију слику о томе како социјална политика утиче на жене и мушкарце. Препознавање женског рада је посебно релевантно за доношење одлука у области образовања, запошљавања, социјалних услуга, урбаног планирања и укупног благостања.

С обзиром на то да рад жена није вреднован, или бар не на одговарајући начин, оне су мање заступљене у плаћеним пословима него мушкарци. С обзиром на то, оне не могу ни да имају приступ социјалним услугама као што су здравствена заштита или стручно оспособљавање.

Истраживање о коришћењу времена обезбеђује податке о томе како становници Републике Србије користе време током дана или ноћи, радним данима или викендом. Вредност овако добијених података је потенцијално велика јер нуди слику о томе како жене или мушкарци проводе своје време, илуструјући активности које одређена група људи спроводи, када и колико дуго. Истраживање даје преглед и покрива све недеље током целе посматране године да би се уочиле и сезонске варијације. Циљ истраживања о коришћењу времена је увид у то како становништво Републике Србије користи своје време, али и процена доприноса жена и мушкараца националној економији.

Циљ истраживања

Главни циљ Истраживања о коришћењу времена јесте да се стекне увид како становници Републике Србије проводе своје време током 24 часа. Да би се добили подаци о коришћењу времена, основни инструмент истраживања је дневник у који су чланови домаћинства бележили своје дневне активности. На основу спроведеног истраживања, добијени су подаци о томе колико становници Републике Србије проводе времена у плаћеним, неплаћеним и другим активностима, као што су лична нега, путовање, слободно време и сл.

Из родне перспективе, Истраживање о коришћењу времена је додатни извор прецизних података за статистику полова.

Корак даље било би признавање обима и значаја неплаћеног рада у самом функционисању друштва. Када би национални рачуни укључили неплаћени рад у укупан бруто домаћи производ, добила би се реалнија слика о продуктивности једне земље. У ствари, када би рад у домаћинству био укључен у националне рачуне широм света, укупне светске вредности БДП-а у свету би порасле између 25 и 30 процената, а укупне стопе учешћа времена проведеног на раду (било плаћеном или неплаћеном) од стране жена и мушкараца биле би приближне.

На основу овог истраживања, добијамо следеће информације:

- основне разлике у начину коришћења времена између жена и мушкараца,
- просечно време проведено у плаћеном и неплаћеном послу,
- како проводе време лица која су запослена и она која нису,
- како проводе време лица различите старости,
- како проводе време лица у градским или осталим насељима,
- како се користи време радним данима или данима викенда...

Методологија истраживања

У овом истраживању коришћени су инструменти који су у потпуности усклађени са Усаглашеним препорукама за европска истраживања о коришћењу времена (HETUS). Почетком 1990. година, Евростат је подржавао бројне пројекте који су допринели усаглашавању препорука статистике коришћења времена. Тако су и настале обједињене препоруке које су помогле свим европским земљама да користе јединствени приступ у спровођењу, прикупљању и обради података. Искуства из 90-их година преточена су и примењена у последњим препорукама за Истраживање о коришћењу времена из 2008. године¹.

Основни инструменти истраживања су:

1. Упитник за домаћинство: ИКВ-1
2. Индивидуални упитник за лице старо 15 и више година: ИКВ-2
3. Дневник за лице старо 15 и више година: ИКВ-3
4. Недељни распоред радног времена: ИКВ-4.

Методологија истраживања предвиђа да се методом интервјуа обезбеде подаци за прва два наведена упитника, док су друга два упитника остављана члановима домаћинства на попуњавање. Основни инструмент истраживања је дневник који се заснива на уписивању свих активности појединца у току 24 часа.

Шифрирање појединачних активности из дневника је важна и осетљива фаза рада од чије успешности зависе и резултати комплетног истраживања. Наиме, шифрирање активности није могуће без ширег увида у породичне, образовне и економске прилике индивидуе током два случајно изабрана дана.

¹ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-RA-08-014/EN/KS-RA-08-014-EN.PDF

План узорка

Основни скуп за анкету ИКВ 2010/2011. чине сва лица која на територији Републике Србије раде или бораве једну годину или дуже. Искључена су лица која су у иностранству дуже од годину дана, лица у колективним домаћинствима и дипломатско и конзуларно особље.

У анкети је примењен стратификовани двоетапни случајни узорак. Јединице прве етапе биле су пописни кругови, а јединице друге етапе домаћинства.

Оквир за избор узорка формиран је на основу Пописа 2002. године. Оквир за прву етапу избора узорка био је списак пописних кругова са 20 и више домаћинстава. На тај начин искључен је око један проценат домаћинстава. Оквир за другу етапу избора узорка били су спискови домаћинстава за изабране пописне кругове. У Табели А дат је број пописних кругова и број домаћинстава који чине оквир за избор узорка.

Стратификација пописних кругова урађена је према типу насеља (градско и остало) и територији (Град Београд, централна Србија без Града Београда и АП Војводина).

Планирана величина узорка износила је 2340 домаћинстава и 234 пописних кругова. У сваком пописном кругу изабрано је по 10 домаћинстава. За Град Београд изабрано је 78 пописних кругова и 780 домаћинстава, за централну Србију без Града Београда 104 пописна круга и 1040 домаћинстава, а за АП Војводину 52 пописна круга и 520 домаћинстава (Табела А).

Табела А. Основни скуп за избор узорка и алокација узорка

	Тип насеља	Попис 2002		Узорак ИКВ			
		број пописних кругова	број домаћинстава	две седмице		укупно за годину дана	
				број пописних кругова	број домаћинстава	број пописних кругова	број домаћинстава
Република Србија	Укупно	34 536	2 533 152	9	90	234	2 340
Град Београд	Градско	5 479	481 340	2	20	52	520
	Остало	1 264	95 050	1	10	26	260
Централна Србија без Града Београда	Градско	6 774	610 856	2	20	52	520
	Остало	11 363	639 734	2	20	52	520
АП Војводина	Градско	5 262	410 587	1	10	26	260
	Остало	4 394	295 585	1	10	26	260

Алокација узорка према територији и типу насеља урађена је пропорционално броју домаћинстава. Да би се узорак дистрибуирао на период од годину дана, подељен је на 26 подузорака. Један подузорак је био предвиђен за две седмице у години, почевши од 15. фебруара до 28. фебруара 2010. (прве две седмице). Сваки пописни круг и 10 домаћинстава по пописном кругу алоцирани су за две седмице (Табела А). Планирано је да пет домаћинстава буде анкетирано за седам дана, и да се сваком домаћинству доделе два дана (радни и дан викенда) у посматраној седмици.

Јединице прве етапе су пописни кругови који су изабрани систематски са вероватноћом пропорционалним величини (*Probability Proportional to Size – PPS*). Мера величине за сваки пописни круг била је број домаћинстава према Попису 2002. године. Пописни кругови су у оквиру сваког стратума сортирани према управним окрузима, матичном броју општине и редном броју пописног круга у оквиру општине, и на тај начин је, уз систематски избор, обезбеђен висок ниво имплицитне географске стратификације и осигурана ефективна дистрибуција узорка.

Узорак пописних кругова за сваку територију у оквиру градских и осталих насеља је на случајан начин подељен на 26 подузорака. Јединице друге етапе (домаћинства) изабране су са једнаким вероватноћама (просто случајно). Изабрано је 10 домаћинстава у сваком пописном кругу које је требало анкетирати у току две седмице. Домаћинства су на случајан начин подељена у две групе од по пет домаћинстава за сваку седмицу и сваком домаћинству је додељена, на случајан начин изабрана, комбинација два дана, од којих је један радни дан (понедељак – петак) и други је дан викенда (субота или недеља). У случају да лице из домаћинства није било у могућности да попуни дневник за одређени дан, било је дозвољено одлагање највише до три недеље, али за исти дан у недељи.

Узорак за анкету ИКВ 2010/2011. није самопондерисан због постојећег неодговора. Да би се добили репрезентативни резултати за Републику Србију, коришћени су пондери. Пондер се састоји од производа два фактора: основног пондера, који произилази из примењеног узорачког дизајна, и корекције за неодговор. Основни пондер за свако домаћинство из узорка једнак је инверзној вредности вероватноће његовог укључења и добија се множењем вероватноћа укључења у свакој етапи избора узорка. Корекција за неодговор израчуната је за домаћинство и индивидуалне упитнике. Израчуната су четири пондера: пондер за домаћинство, који служи као фактор експанзије за податке прикупљене упитником за домаћинство, пондер за лице старо 15 и више година за податке прикупљене индивидуалним упитником, пондер за лица која су попунила дневник и пондер за податке из дневника за лица која су попунила дневник.

Тумачење података ²

Шта се прикупља истраживањем о коришћењу времена?

Подаци за истраживање о коришћењу времена прикупљају се уз помоћ дневника. Испитаници су уписивали својим речима активности које су обављали, тако да је у дневницима забележено време када су започели и када су завршили своје активности. Сваки испитаник требало је да попуни два дневника за два унапред изабрана дана, с тиме што је дневник требало попунити за сваки десетоминутни интервал током 24 часа. На основу ових података могуће је израчунати колико је свака од уписаних епизода трајала и ко ју је обављао. Сагласно препорукама HETUS, уз помоћ дневника као главног инструмента истраживања, евидентирана су четири домена:

1. Основна активност: Шта сте радили?
2. Паралелна активност: Шта сте још радили?
3. Локација или превозно средство: Где сте били?
4. Са ким сте били: Да ли сте били сами или заједно са неким кога познајете?

Табела Б. Пример дневника

1/8		Шта сте радили?	Шта сте још радили?	Где сте били?	Да ли сте били сами или са неким кога познајете? Ставите x, + или √					
Р. бр.	Време	Забележите главну активност за сваки 10-минутни период од 04.00 до 07.00! Упишите само једну, главну активност на свакој линији! Правите разлику између путовања и активности која је разлог за то путовање.	Забележите најважнију паралелну активност. Наведите да ли сте користили компјутер или интернет у главној или паралелној активности. Не треба да бележите коришћење компјутера или интернета током радног времена.	Забележите место или превозно средство. На пример: код куће, код пријатеља, у школи, на радном месту, пешке, аутобусом, колима, бициклом...	сам / сама	с другим чланом домаћинства				друга особа коју познајете
						партнер	родитељ	члан до 9 година	други члан	
01	04.00 – 04.10	Спавам		кући	√					
02	04.10 – 04.20	- II -		- II -	√					
03	04.20 – 04.30	- II -		- II -	√					
04	04.30 – 04.40	- II -		- II -	√					
05	04.40 – 04.50	- II -		- II -	√					
06	04.50 – 05.00	- II -		- II -	√					
07	05.00 – 05.10	- II -		- II -	√					
08	05.10 – 05.20	- II -		- II -	√					
09	05.20 – 05.30	- II -		- II -	√					
10	05.30 – 05.40	- II -		- II -	√					
11	05.40 – 05.50	- II -		- II -	√					
12	05.50 – 06.00	Умивам се		- II -		√				
13	06.00 – 06.10	Облачим се		- II -		√				
14	06.10 – 06.20	Облачим се	Причам са супругом	- II -		√				
15	06.20 – 06.30	Кувам кафу	Причам са супругом	- II -		√				
16	06.30 – 06.40	Пијем кафу	Причам са супругом	У дворишту		√				
17	06.40 – 06.50	Идем на аутобус		Пешице	√					
18	06.50 – 07.00	Идем на посао		Аутобусом	√					

² <https://www.h2.scb.se/tus/tus/introduction2.html##Guide1>

Добијени подаци састоје се од низа епизода или догађаја и сваки садржи четири наведена домена. Поред тога, постоје и индивидуални и временски подаци (идентификатори). Индивидуална идентификација повезује епизоде за одређено лице и одређени дневник. Такође, повезује основне информације о домаћинству испитаника и личне карактеристике појединца. Временски идентификатори указују на почетак и завршетак активности, а самим тим и на трајање епизода.

Основне информације о домаћинству и члановима домаћинства прикупљају се путем интервјуа. Сврха тих информација је да се формирају различите групе становништва за које се рачуна и приказује статистика коришћења времена.

Мерење на нивоу групе

Испитаници попуњавају дневнике за два случајно изабрана дана. Тако се случајним избором дана добија увид у то како се одвија дан у животу људи. Али, ти дневници не могу представљати појединце. Мере коришћења времена имају смисла само када се рачунају за групе појединца. Групе се формирају на основу информација прикупљених путем упитника. Главне групе становништва се формирају на основу информација о полу лица, старости, радном статусу, породичном саставу, броју деце итд. За потребе даљих анализа могу бити формиране ове и многе друге групе становништва.

Основне статистичке мере

У овом извештају коришћене су три основне мере истраживања које је потребно пажљиво тумачити. Наиме, прва мера односи се на просечно време свих анкетираних лица, друга на проценат лица која су обављала одређену активност, док се трећа мера односи на просечно време лица која су обављала одређену активност.

1. **Просечно време** проведено у одређеној активности односи се на сва анкетираних лица. Рачуна се тако што се укупно време проведено у одређеној активности подели са бројем свих анкетираних лица.
2. **Учешће становништва у обављању активности** представља проценат анкетираних лица која су провели време обављајући одређену активност током дана. Рачуна се тако што се број лица која су обављала ту активност подели са бројем анкетираних лица.
3. **Просечно време оних који су обављали активност** односи се само на оне који су обављали ту активност. Рачуна се тако што се укупно време проведено у одређеној активности подели са бројем лица која су ту активност и обављала.

Све мере се могу израчунати за велики број различитих група становништва на основу информација које су прикупљене из упитника за домаћинство и индивидуалног упитника.

На примеру активности плаћеног посла за жене показаћемо како се рачуна **просечно време**. Сабира се трајање свих епизода за плаћени посао за све дневнике које су попуниле жене. Тако ће неке жене имати много сати плаћеног рада, а жене које уопште не обављају плаћени посао неће ни имати.

Укупно време свих жена које су провеле у плаћеном послу дели се са укупним бројем дневника жена, без обзира на то да ли су или нису обављале активности плаћеног посла. Тако ова мера не садржи информације о расподели броја сати плаћеног посла у оквиру групе становништва. Различите расподеле активности могу довести до истих вредности. Узмимо за пример плаћени посао у трајању од четири сата дневно. Ако све жене раде четири сата дневно, ова мера ће и износити четири сата. Али, резултат ће бити исти и ако половина жена ради осам сати, а друга поло-

вина не ради уопште. Ако се просечне вредности две групе становништва разликују, то значи да појединци из једне групе становништва проводе више времена у плаћеном послу од других.

Информације о расподели међу групом налазе се у **учешћу** које показује проценат лица која проводе време у некој активности. То значи да ако је учешће 100 процената, онда сви обављају неки плаћени посао, а ако је 50 процената, онда половина њих учествује у плаћеном послу. Ако две групе становништва имају исто просечно време али се учешћа разликују, онда се може закључити да су појединци који су припадали групи са нижом стопом учешћа у просеку радили дуже.

Тако долазимо и до треће мере, тј. **просечног времена оних који су обављали активност**. То је просечно време које се односи само на оне који су активност и обављали.

На пример, као што се види у Табели В, просечно време (прва мера) и просечно време оних који су обављали активност (трећа мера) исти су за активност спавање јер су сви уписивали ту активност. То показује друга мера која износи 100 процената.

Табела В. Приказ података према основним мерама истраживања, становништво старости 15 и више година, према полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

Мера	У сатима и процентима			
	Спавање		Плаћени посао	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Просечно време (Укупно време проведено у одређеним активностима / број свих анкетираних лица)	11:13	11:05	02:09	03:47
Учешће становништва у обављању активности (Број лица која су обављала одређене активности / број свих анкетираних лица)	100	100	31	47
Просечно време оних који су обављали активности (Укупно време проведено у одређеним активностима / број лица која су их обављала)	11:13	11:05	06:55	08:00

У плаћеном послу, на пример, жене су у просеку дневно проводиле два сата и девет минута, активност плаћеног посла уписала је скоро свака трећа жена (31 проценат), а просечно време жена које су обављале активност плаћеног посла износило је шест сати и 55 минута.

Тумачење забележених домена

Према систему HETUS, испитаник бележи сопственим речима своје активности у дневник који обухвата 24 часа. Дневник се попуњава за два случајно изабрана дана. У случају да су се две активности обављале истовремено, постоји простор у дневнику за бележење и главне и паралелне активности. Као треће, бележе се информације о месту или превозном средству где је обављена активност, а као четврто – присуство других лица. Сходно томе, сваку забележену епизоду у дневнику карактерише главна активност, могућа паралелна активност, место где је обављена, као и присуство других лица. Временски идентификатор, у ствари, садржи информације о времену и трајању сваке епизоде. У фази када се шифрирају активности у дневницима, шифрирају се и информације о локацији, односно месту где је активност спроведена. Овај домен може да садржи и превозно средство.

Епизода представља јединицу понашања. Убележени домени, један по један или заједно у разним комбинацијама, дају увид у различите аспекте понашања људи. Избор анализе података зависи од циљева – за које аспекте понашања, односно за које епизоде постоји интересовање.

Ако претпоставимо да нас интересује узимање оброка, онда треба да се изаберу оне епизоде у дневницима које садрже активност узимање оброка (одговор на питање у дневнику: „Шта сте радили?“, као основна, или „Шта сте још радили?“, као паралелна активност). Ако нас интересује да ли је лице које је узимало оброк било само или не, место где је лице јело и да ли се још нека активност дешавала у исто време, као што је на пример читање новина, онда информације које се односе на главну и паралелну активност, место и са ким је обављена активност могу да понуде потребне и довољне информације за адекватно одређивање епизоде.

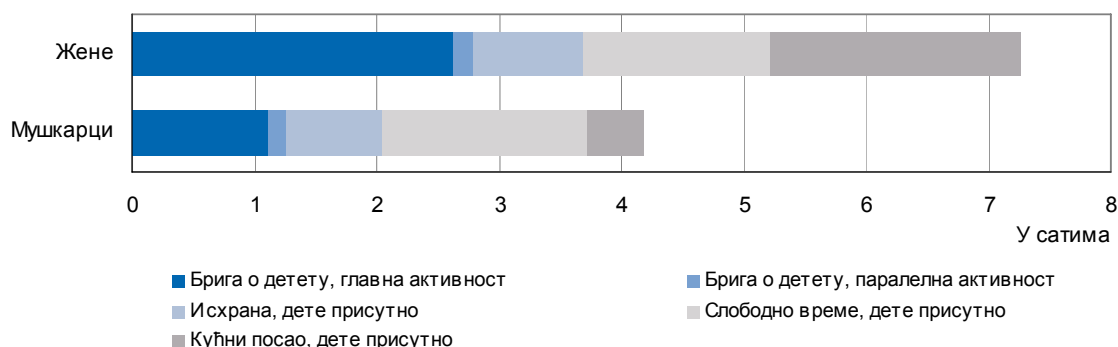
Ако бисмо, међутим, узели у обзир само главну активност *исхрана*, онда бисмо искључили оне случајеве у којима је лице узимање оброка забележило као паралелну активност. На тај начин узимање оброка било би потцењено.

У табелама у Прилогу, може се наћи податак да жене у Републици Србији у просеку проведу пет минута дневно у читању, разговору и игри са дететом до седам година. Основа за ово је број минута који се налази у статистичким табелама у овом извештају. Цифра је исправна, али интерпретација може да буде погрешна.

Добијен је резултат да су епизоде у просеку трајале пет минута када су испитанице својим речима навели да је основна делатност била разговор са децом. То, међутим, не значи да не постоје друге могућности за разговор са децом. Ако неко жели да процени колико се времена проведе причајући са децом, неопходан је ипак другачији приступ. У принципу, свака епизода треба да се анализира према томе да ли лица разговарају са децом или не разговарају. На пример, претпоставимо да је испитаник мајка детета и да је она уписала као основну активност „ручам“, да није забележила паралелну активност, а да је дете присутно. У том случају, већа је вероватноћа да мајка разговора са дететом него да не разговара. Дакле, да би се проценило време разговора са дететом, све епизоде у којима постоји могућност да до разговора дође, треба да буду идентификоване, да се укључи време проведено у заједничким активностима и да се дода укупном просечном времену. Значи, све информације треба да се искористе како би се пронашле одговарајуће епизоде и да се укључе у укупно забележене епизоде, а не само неке од њих. Како се користе информације које су садржане у забележеним епизодама, зависи и од сврхе анализе.

Графикон А пружа неке од могућих процена времена проведеног у бризи о детету. Овде не говоримо о просеку за све који имају 15 и више година, већ само о групи лица оба пола који су родитељи детета до седам година. Прво, ту је главна активност брига о детету. Подаци Истраживања о коришћењу времена у Републици Србији указују на то да мајке у домаћинствима са дететом до седам година посвећују бризи о деци нешто више од два и по сата дневно, а очеви нешто мало више од једног сата.

Графикон А. Просечно време проведено у активностима бриге о детету старости 0 до 6 година, родитељи у пару, према полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

Сада треба сабрати бригу о детету која је забележена као паралелна активност. Укупна бригаа о детету повећава се скоро на три сата за мајке и изнад једног сата за очеве. Али, далеко је значајније време које родитељи проводе не бавећи се изричито активностима са децом, већ другим неким активностима уз присуство детета.

Ако се укључи узимање оброка заједно са дететом, онда се добије још један сат. Ако се укључе активности слободног времена мајки уз присуство детета, онда се добију још непуна два сата. И коначно, ако се свему томе прикључи обављање кућних послова које се врши уз присуство детета, добије се више од седам сати бриге о детету дневно за мајке, што је скоро три пута више од првобитних два и по сата, који су добијени као основна активност бриге о детету. За очеве ове вредности расту од једног сата дневно до више од четири сата дневно.

Све у свему, подаци истраживања о коришћењу времена су врло специфични за анализу и зато се у овом одељку и налазе објашњења која треба да помогну онима који читају извештај да што боље разумеју начин обраде и тумачење података.

Структура коришћења времена у Републици Србији

Како ћемо провести дан, преподне или вече, радни дан, викенд или празник зависи од много тога: од узраста лица, пола, школске спреме, занимања, здравственог стања, од тога да ли је лице у браку или није... Уз коришћење поменутих мера, у овом одељку биће представљени подаци о томе како становници Републике Србије старији од 15 година у просеку проводе 24 сата.

Како користимо време?

Графикон 1 показује колико времена у просеку становништво Републике Србије старости 15 и више година, односно жене и мушкарци, проводе у шест груписаних активности током дана: плаћени посао, неплаћени посао, учење, личне потребе, слободно време и остале активности. Графикон је графички приказ прве мере, просечног времена које се односи на сва анкетирана лица.

На графикону се види да становништво у просеку проводи скоро три сата на плаћеном послу. Под плаћеним послом подразумева се време проведено на главном и споредном послу, пауза за ручак и путовање на посао и са посла, као и друге активности које се односе на посао.

У просеку, становништво Републике Србије више од три и по сата дневно проводи у неплаћеним активностима, односно у кувању, чишћењу и спремању куће, прању и пеглању веша, поправкама у домаћинству, куповини, бризи о деци и одраслима, путовању везаним за неплаћени посао и другим кућним, неплаћеним пословима.

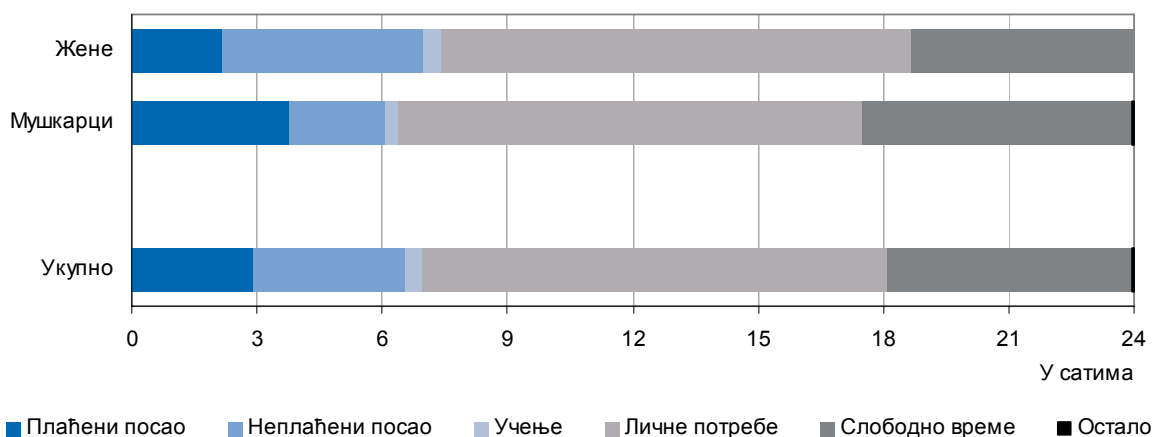
Следећа приказана активност је учење које је у просеку трајало мање од пола сата. Учење укључује време проведено у настави у школи или на факултету, домаћим задацима, учење за време слободног времена, путовање и остале активности везане за учење.

Највише времена проводи се у активностима које се односе на личне потребе – мало више од 11 сати. Личне потребе укључују спавање, време проведено у јелу и пићу, купању, облачењу, али и у дремању, лежању у кревету због болести и друге личне активности.

У активностима које се односе на слободно време проводимо скоро четвртину дана, односно скоро шест сати. То је време проведено у дружењу са породицом или пријатељима, у забави, култури или спорту, гледању ТВ програма, одмарању или ленчарењу, у читању књига или новина или раду или игри на компјутеру, као и време проведено у сличним активностима и путовању у вези са овим активностима.

У осталим активностима проводимо јако мало времена, и то су активности које се односе на неодређена путовања и неодређене активности.

Графикон 1. Просечно време проведено у активностима, становништво старости 15 и више година, према полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

Графикон, осим података за укупно становништво, садржи и податке према полу. Тако се види да је мушко становништво старо 15 и више година скоро дупло више времена ангажовано у плаћеним пословима него женско, али и да жене раде двоструко више од мушкараца у кући на неплаћеним пословима. Све у свему, лица оба пола, а нарочито жене, проводе пуно времена у кућним пословима који се не плаћају, а ти послови имају велики допринос у укупној оствареној вредности људског рада.

На овом графикону се такође види да и жене и мушкарци проводе четвртину дана у радним активностима, без обзира на то да ли су плаћене или не. За мушкарце укупан посао, односно и плаћени и неплаћени траје у просеку мало више од шест сати, али за жене је више од тога: тачно седам сати. Значи, укупан рад проведен у плаћеном и у неплаћеном послу за жене дуже траје, иако је однос плаћеног и неплаћеног рада у корист мушкараца и плаћеног посла.

Што се тиче осталих активности (личне потребе, учење и остале активности), разлике у њиховом трајању међу половима минималне су, осим у коришћењу слободног времена. Тако, жене у активностима слободног времена проводе више од пет сати, а мушкарци један сат више.

Табела 1 показује колико времена у просеку проведе становник Републике Србије у шест главних активности, без обзира на то да ли су наведене у дневнику или не. Свако лице је требало да попуни дневник за два дана – један за радни дан, односно за дан од понедељка до петка, а други за дан викенда, тј. суботу или недељу. У табели су приказани и овако груписани подаци, као и подаци за све дане.

Прва представљена активност је плаћени посао под којим се подразумева сталан и привремени посао лица, главни и други посао, али и ручак током паузе, путовање у вези са послом, као и друге сродне активности.

Жене старости 15 и више година у просеку проведу више од два сата дневно на плаћеним пословима. Мушкарци у просеку проводе више времена дневно на плаћеним пословима него жене – скоро дупло више. Ови подаци су израчунати као просек за све жене и мушкарце, без обзира на то да ли су радили на плаћеним пословима или нису.

Табела 1. Просечно време проведено у активностима, становништво старости 15 и више година, према полу; радни дани, дани викенда и сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У сатима								
	Жене			Мушкарци			Укупно		
	радни дани	дани викенда	сви дани	радни дани	дани викенда	сви дани	радни дани	дани викенда	сви дани
Плаћени посао	2:34	1:05	2:09	4:23	2:16	3:47	3:26	1:38	2:55
Неплаћени посао	4:50	4:54	4:51	2:17	2:14	2:16	3:37	3:38	3:38
Учење	0:31	0:11	0:25	0:23	0:07	0:19	0:27	0:09	0:22
Личне потребе	11:01	11:44	11:13	10:50	11:45	11:05	10:56	11:44	11:10
Слободно време	5:00	6:03	5:18	6:03	7:33	6:29	5:30	6:46	5:52
Остало	0:01	0:01	0:01	0:01	0:01	0:01	0:01	0:01	0:01
Укупно	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00
<i>Број дневника</i>	<i>1 821</i>	<i>1 822</i>	<i>3 643</i>	<i>1 598</i>	<i>1 594</i>	<i>3 192</i>	<i>3 419</i>	<i>3 416</i>	<i>6 835</i>

Иако постоји рад у сменама или викендом, већина послова се одвија током дана, и то радним данима. У Табели 1 види се да мушкарци на плаћеним пословима, како радним данима тако и викендом, скоро duplo више раде него жене.

Следећа активност је неплаћени или „кућни” посао у којем просечан становник Републике Србије проведе више од три и по сата, с тим што жене проводе у просеку двоструко више времена (скоро пет сати) у односу на мушкарце (скоро два и по сата). Разлике између активности које су се обављале радним и нерадним данима су минималне.

И жене и мушкарци мало времена проводе у учењу, мање од пола сата, али жене мало више уче у односу на мушкарце. Такође, и једни и други више времена проводе у учењу радним данима него викендом.

У личним потребама становништво Републике Србије проводи скоро половину свог 24-часовног времена, односно и жене и мушкарци у просеку дневно проведу више од 11 сати. Посматрано према данима, и жене и мушкарци више времена проводе у тим активностима за време викенда него радним данима. Податке је могуће посматрати и на нижим класификационим нивоима активности, као што је спавање, исхрана итд., у оквиру активности личне неге. Тако, и жене и мушкарци трећину дана проводе спавајући – више од осам сати. Жене у дане викенда спавају 29 минута дуже него радним данима, а мушкарци 35 минута дуже. У активностима исхране и пијења проведе се скоро два сата дневно, с тим што се у овим активностима више времена проводи викендом.

Што се тиче слободних активности, жене у просеку проведу пет сати и 18 минута током недеље, а мушкарци сат и више у односу на њих – шест сати и 29 минута. Жене током викенда један сат више посвете слободном времену него током недеље, док мушкарци одвоје један и по сат више.

Табела 2 садржи другу меру која се користи у обради података Истраживања о коришћењу времена и представља учешће становништва у обављању наведених активности. То је, у ствари, проценат становништва старијег од 15 година које је обављало поједине активности током просечног дана.

Табела 2. Учешће становништва у обављању активности, становништво старости 15 и више година, према полу; радни дани, дани викенда и сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У процентима								
	Жене			Мушкарци			Укупно		
	радни дани	дани викенда	сви дани	радни дани	дани викенда	сви дани	радни дани	дани викенда	сви дани
Плаћени посао	36	19	31	53	33	47	44	26	39
Неплаћени посао	95	94	95	76	78	77	86	86	86
Учење	8	6	8	6	4	5	7	5	7
Личне потребе	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Слободно време	98	99	99	100	100	100	99	100	99
Остало	5	4	4	5	5	5	5	5	5
<i>Број дневника</i>	<i>1 821</i>	<i>1 822</i>	<i>3 643</i>	<i>1 598</i>	<i>1 594</i>	<i>3 192</i>	<i>3 419</i>	<i>3 416</i>	<i>6 835</i>

У активностима у вези са плаћеним радом учествовало је 39 процената анкетираних лица. То су активности у којој има и велике разлике међу половима. Нешто мање од трећине (31 проценат) жена узраста 15 и више година ради када се рачунају сви дани у недељи. Ако се погледа само рад радним данима, проценат је нешто већи – 36 процената. На другој страни, скоро сваки други мушкарац ради свим данима – 47 процената, а 53 процента радним данима. Дакле, више је мушкараца него жена ангажовано на плаћеним пословима. Разлика је значајна: 16 индексних поена када се посматрају сви дани, односно 17 за радне дане. Када се посматра плаћени посао само данима викенда, свака пета жена је обављала неки плаћени посао викендом, а сваки трећи мушкарац.

У просеку, 86 процената лица је обављало неке активности у вези са неплаћеним радом. Скоро све жене старости 15 и више година пријавиле су неку од активности неплаћеног посла током целе недеље – 95 процената, док је то урадило мало више од три четвртине мушкараца (77 процената). Интересантно је да жене мало више раде на кућним пословима преко недеље него викендом, док мушкарци више раде неплаћене послове викендом него преко недеље.

Учење односно студирање је трећа од представљених активности и подаци показују да се учењем бавило током целе недеље седам процената, односно осам процената анкетираних жена, а пет процената анкетираних мушкараца. Из табеле се види да и једни и други за два индексна поена мање уче викендом него радним данима.

Сва анкетирана лица обављала су активности личних потреба, односно сви су бележили спавање, конзумирање хране и пића, умивање, облачење итд.

Слободно време је део свакодневног живота свих нас. Интересантно је да један проценат жена није уопште пријавио ове активности за све дане од понедељка до недеље, а чак два процента када је радни дан у питању. Мушкарци су сви забележили неку од слободних активности у току дана.

Табела 3 садржи трећу меру која се користи у обради података истраживања о коришћењу времена – просечно време оних који су обављали активности. У њој су подаци о томе колико времена су у просеку становници Републике Србије који су обављали те активности заиста и провели обављајући наведене активности.

Табела 3. Просечно време оних који су обављали активности, становништво старости 15 и више година, према полу; радни дани, дани викенда и сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У сатима								
	Жене			Мушкарци			Укупно		
	радни дани	дани викенда	сви дани	радни дани	дани викенда	сви дани	радни дани	дани викенда	сви дани
Плаћени посао	07:12	05:34	06:55	08:15	06:59	08:00	07:48	06:25	07:32
Неплаћени посао	05:05	05:12	05:07	02:59	02:53	02:57	04:12	04:13	04:12
Учење	06:18	03:16	05:37	06:43	03:10	06:00	06:28	03:14	05:46
Личне потребе	11:01	11:44	11:13	10:50	11:45	11:05	10:56	11:44	11:10
Слободно време	05:05	06:05	05:22	06:05	07:35	06:30	05:33	06:47	05:55
Остало	00:24	00:27	00:24	00:30	00:34	00:31	00:27	00:31	00:28
<i>Број дневника</i>	<i>1 821</i>	<i>1 822</i>	<i>3 643</i>	<i>1 598</i>	<i>1 594</i>	<i>3 192</i>	<i>3 419</i>	<i>3 416</i>	<i>6 835</i>

У просеку, становник Републике Србије који је забележио да је радио проведе дневно на плаћеним пословима седам сати и 32 минута. Наравно, више времена се проведе радним данима него викендом, и то за више од једног сата. Такође, видљиве су разлике и према полу. У Табели 3 може се видети да је разлика мало већа од једног сата, рачунато за све дане у недељи. Жене у просеку дневно раде скоро седам сати, а мушкарци осам сати. За радне дане разлика је један сат, док је у дане викенда скоро сат и по.

У неплаћеним пословима, становник Републике Србије радним данима дневно проведе у просеку четири сата и 12 минута, а данима викенда проведе један минут више. Али, када се подаци посматрају према полу, виде се разлике. Жене у просеку проведу дневно мало више од пет сати у овим активностима, а мушкарци мало мање од три сата, што значи да жене сваког дана више од два сата проведу у обављању неплаћених послова него мушкарци.

Лица која су уписивала учење као активност дневно су у просеку проводила пет сати и 46 минута. Али, постоје разлике у времену проведеном у учењу у зависности од дана. Наиме, радним данима се дупло више учи него викендом. Жене дневно мање времена проводе у учењу – ту је предност мушкараца у висини од 23 минута. Значи, жене које су училе у просеку су училе пет сати и 37 минута, док су мушкарци били истрајнији у овој активности – шест сати. Без обзира на то да ли је у питању био радни дан или викенд, мушкарци више времена проводе у учењу. Већа разлика у времену проведеном у учењу између мушкараца и жена је радним данима – 25 минута, а викендом само шест минута.

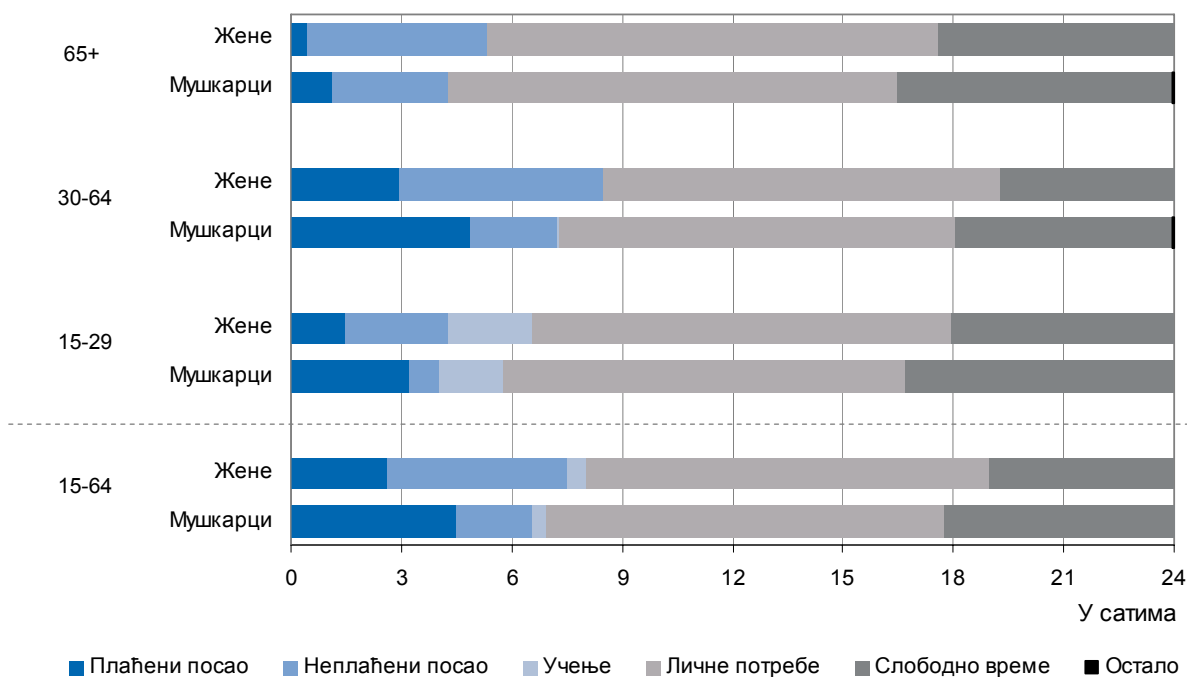
Скоро половину дана становници Републике Србије проведу на активностима које су назване личне потребе и то траје у просеку више од 11 сати, с тим што се викендом проведе 48 минута дуже него радним даном. Не постоји велика разлика између полова у времену које се посвети овим активностима – само осам минута у корист жена. И једни и други више времена проводе у активностима личних потреба у дане викенда.

Четвртина времена током дана проведе се у слободним активностима, с тим што се данима викенда више од једног сата можемо дуже посветити слободним активностима него радним данима. Жене просечно проводе скоро пет и по сати у овим активностима, док мушкарци проводе сат више. Викендом жене проводе тачно један сат више у слободним активностима него радним даном, док су мушкарци себи „обезбедили“ сат и по дуже.

Како користе време лица различите старосне доби?

Лица различитог узраста, млади, стари или лица средњег доба, различито и користе своје време. У Графикону 2 приказане су четири старосне категорије, и то млади од 15 до 29 година, лица средње доби старости од 30 до 64 године и лица старија од 65 година, односно старија популација. Посебно су као категорија издвојена лица радно способног узраста – од 15 до 64 године.

Графикон 2. Просечно време проведено у активностима, становништво старости 15 и више година, према старости и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

Поредећи просечно време проведено у обављању шест група активности према старосним категоријама анкетираних лица, на графикону се види да у плаћеним пословима највише времена проводе мушкарци старости од 30 до 64 године, и то скоро четири сата, потом млади мушкарци – мало више од три сата, и жене средњег доба – скоро три сата. Младе жене дупло мање времена проводе на плаћеним пословима него млади мушкарци. Иста је ситуација и са лицима старијим од 65 година. Мушкарци из контингента радно способног становништва у плаћеним пословима проводе четири и по сата, што је скоро два сата више од жена исте доби.

Што се тиче неплаћеног посла, у свим старосним категоријама жене проводе знатно више времена од мушкараца. Тако су највеће разлике међу становништвом старости од 30 до 64 године, где жене проводе пет и по сати у неплаћеним пословима, што је три сата више од мушкараца. Код лица старијих од 65 година, жене проводе скоро пет сати, а мушкарци мало више од три сата. Младе жене проводе скоро три сата у неплаћеним пословима, што је два сата више од младих мушкараца. Из графика се види да жене средње доби највише времена проводе у кућним пословима, а млади мушкарци најмање. Разлика међу половима за радно способно становништво износи скоро три сата у корист жена.

У учењу, као што се и очекује, највише времена проводе млади, и то жене пола сата више у односу на мушкарце. Лица средње доби скоро да не проводе време у учењу, а поготово лица старија од 65 година. Лица из контингента радног узраста у просеку проводе пола сата у учењу.

У активностима личних потреба, највише времена, више од пола дана, проводе лица старија од 65 година. Млади проводе нешто мање времена и ту су и највеће разлике међу половима. Лица средње доби проводе још мање времена у овим активностима и у овој категорији разлике су мале, као и међу лицима из контингента радно способних.

Слободног времена најмање има становништво старости од 30 до 64 године, међу којима жене имају сат времена мање од мушкараца. Млади од 15 до 29 година и лица старија од 65 година приближно исто време проводе у слободним активностима и разлике између жена и мушкараца су мало веће од једног сата за обе старосне категорије у корист мушкараца.

Лица старости од 15 до 64 година у слободним активностима проводе у просеку пет и по сати, с тим што опет мушкарци имају више од једног сата времена на ове активности у односу на жене.

Табела 4 садржи податке о учешћу становништва према старосним категоријама у обављању наведених активности.

Табела 4. Учешће становништва у обављању активности, становништво старости 15 и више година, према старости и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У процентима							
	15-29		30-64		65+		15-64	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Плаћени посао	21	42	41	58	13	22	36	54
Неплаћени посао	84	55	98	80	94	86	95	74
Учење	38	28	10	7
Личне потребе	100	100	100	100	100	100	100	100
Слободно време	99	100	99	100	99	100	99	100
Остало	4	5	5	5	2	6	5	5

Из табеле се види да су у плаћеном послу најзаступљенија лица средње доби (од 30 до 64 године). Наиме, 58 процената мушкараца и 41 проценат жена уписали су плаћене активности. Када се посматра радно способно становништво (од 15 до 64 године), нешто мало више од половине мушкараца и мало више од трећине жена радило је на плаћеним пословима. И млади и стари у мањем обиму учествују у овим активностима. Учешће мушкараца и за једну и за другу старосну категорију душло је веће у односу на жене.

Међу свим старосним категоријама у неплаћеним пословима најприсутније су жене, и то жене средње доби – 98 процената. Само пет процената жена радно способног узраста, односно шест процената међу старијима од 65 година није се бавило активностима неплаћеног посла. У неплаћеним пословима најмање учествују млади оба пола.

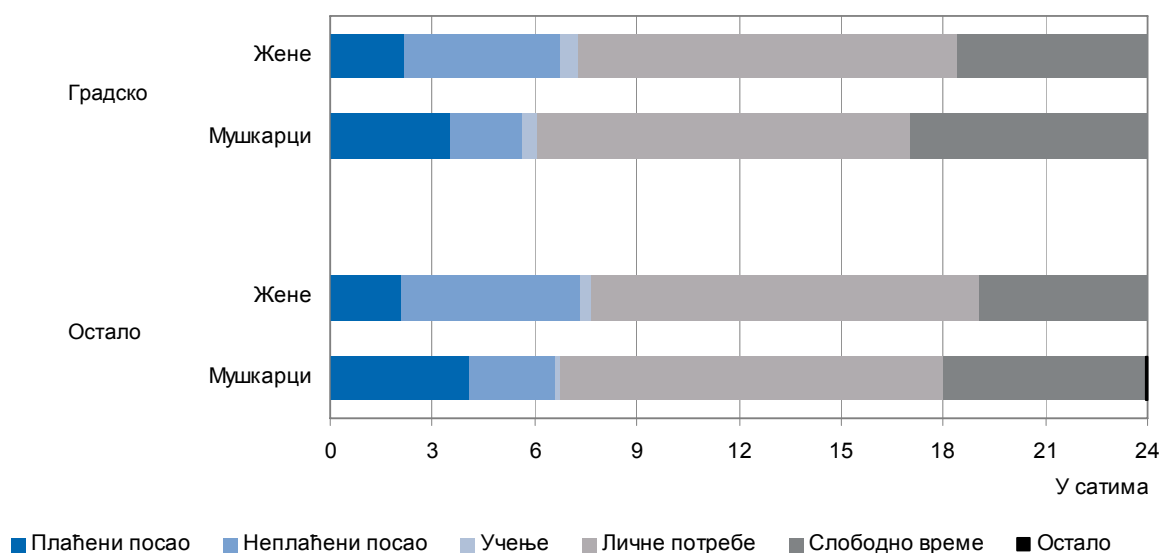
Млади су, такође, процентуално највише учили, с тим што су младе жене биле посвећеније учењу од младих мушкараца. У осталим старосним категоријама проценат лица која су учила је скоро занемарљив, осим у контингенту радно способног становништва у који су и укључени млади.

Сви анкетирани проводили су време у задовољавању личних потреба. Што се тиче слободног времена, у свим старосним категоријама један проценат жена није уписао ове активности.

Разлике у коришћењу времена између лица из градских и осталих насеља...

На Графикону 3 је представљено колико времена у просеку становници градских и осталих насеља проводе у изабраним активностима. Прва представљена активност је плаћени посао под којим се у истраживању подразумева време проведено у плаћеном раду. Ово је важно нагласити јер се становници осталих насеља баве и пољопривредом која се сматра плаћеним послом.

Графикон 3. Просечно време проведено у активностима, становништво старости 15 и више година, према типу насеља и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

Мушкарци из осталих насеља раде мало више од четири сата, и то је за пола сата више од мушкараца из градских насеља, док жене раде приближно исто – око два сата. Што се тиче неплаћеног посла, у осталим насељима и жене и мушкарци раде више од становника градских насеља. Тако, жене у осталим насељима на неплаћеним пословима проводе више од пет сати, а жене из градских насеља четири и по сата. На другој страни, мушкарци из осталих насеља проводе два и по сата, а из градских 25 минута мање.

Табела 5. Учешће становништва у обављању активности, становништво старости 15 и више година, према типу насеља и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У процентима			
	Градско		Остало	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Плаћени посао	28	41	36	55
Неплаћени посао	95	76	94	77
Учење	9	7	6	3
Личне потребе	100	100	100	100
Слободно време	99	100	99	100
Остало	5	4	4	6

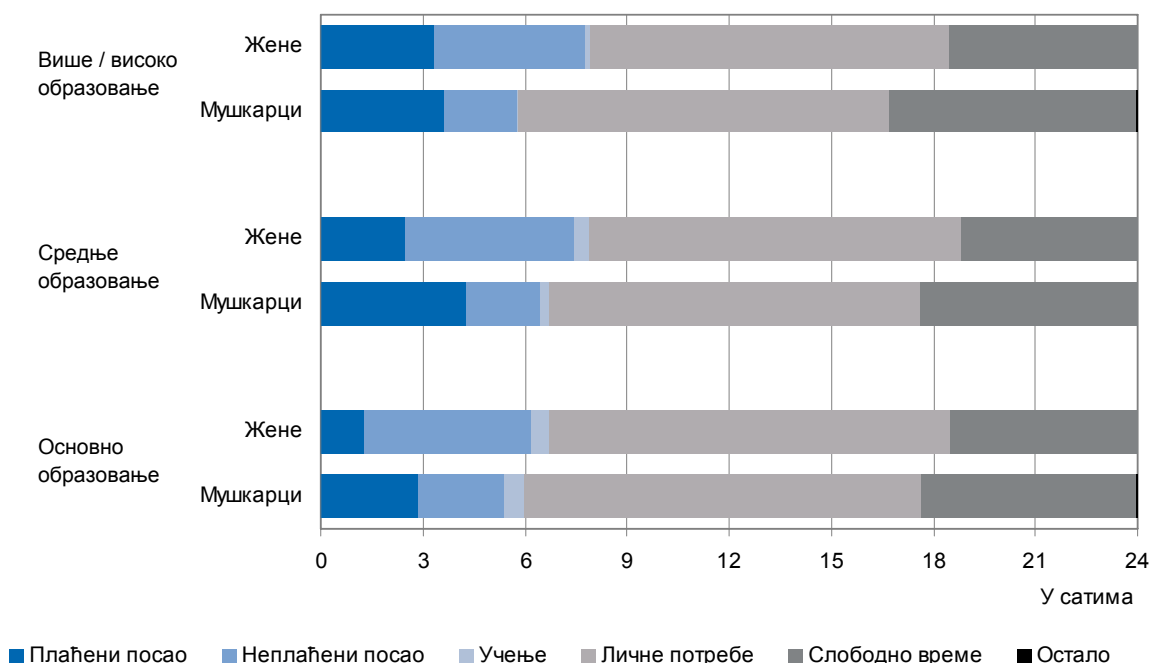
Већи проценат мушкараца него жена и у градским и осталим насељима ради у плаћеним пословима. Више од половине мушкараца из осталих насеља ради на плаћеним пословима, а само мало више од трећине жена. Две петине мушкараца из градских насеља је учествовало у плаћеним пословима, а скоро свака четврта жена. Све у свему, и мушкарци и жене из осталих насеља више раде на плаћеним пословима него лица из градских насеља.

С друге стране, разлике у ангажовању жена и мушкараца из оба типа насеља у неплаћеним активностима готово и да нема.

Да ли образовање лица утиче на коришћење времена?

У Графикону 4 представљене су три категорије образовања добијене на основу питања о највишој завршеној школи становништва старијег од 15 година, и то су основна школа или ниже, средња школа и висока или виша школа.

Графикон 4. Просечно време проведено у активностима, становништво старости 15 и више година, према највишем степену образовања и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

У плаћеном послу највише су заступљени мушкарци са средњом школом, са више од четири плаћена сата, потом са високом или вишом школом, са три и по сата, а најмање са основном школом или ниже, са мало мање од три сата. На другој страни, међу женама најдуже у просеку на плаћеним пословима раде жене са вишом или високом школском спремом – скоро три и по сата. Потом следе жене са средњом школом, са скоро два и по сата, и на крају жене са најнижим образовањем – мало више од једног сата. Када се посматрају разлике међу половима са истим образовањем, најмање разлике су међу лицима са највишим образовањем – 17 минута жене раде мање од мушкараца. Када посматрамо плаћени посао за друге две категорије школске спреме, жене у просеку раде мање у односу на мушкарце, за око 90 минута.

Без обзира на школску спрему, жене на неплаћеним пословима у просеку проводе скоро пет сати, а мушкарци мало више од два сата.

Лица са нижом и средњом школском спремом највише су уписивала активности везане за учење јер су то лица која могу још да буду у процесу учења.

Највише времена у активностима личних потреба проводе жене са најнижом школском спремом, а најмање жена са највишом школском спремом. Разлика између њих је више од једног сата.

Када говоримо о слободном времену, мушкарци са највишим образовањем проводе највише времена у слободним активностима и имају скоро један сат више у односу на друге мушкарце. Разлике између жена су мање када се посматра школска спрема, с тим што оне са вишим образовањем имају више времена за ове активности. Разлика између полова је највећа међу лицима са највишом школском спремом – више од један и по сат, а најмање међу најниже образованим – мање од једног сата.

Када се посматра Табела 6, која се односи на проценат становништва у обављању активности, у плаћеним активностима учествовала је половина мушкараца са средњом школом и скоро трећина жена. Интересантно је да исто учешће у овим пословима имају лица са вишом или високом школском спремом оба пола – 45 процената. Што је школска спрема нижа код жена, смањује се и њихово учествовање у плаћеним пословима.

Табела 6. Учешће становништва у обављању активности, становништво старости 15 и више година, према највишем степену образовања и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У процентима					
	Основно образовање или ниже		Средње образовање		Више / високо образовање	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Плаћени посао	25	41	32	51	45	45
Неплаћени посао	93	76	96	76	97	81
Учење	8	9	8	4
Личне потребе	100	100	100	100	100	100
Слободно време	98	100	99	100	100	99
Остало	4	6	5	4	5	7

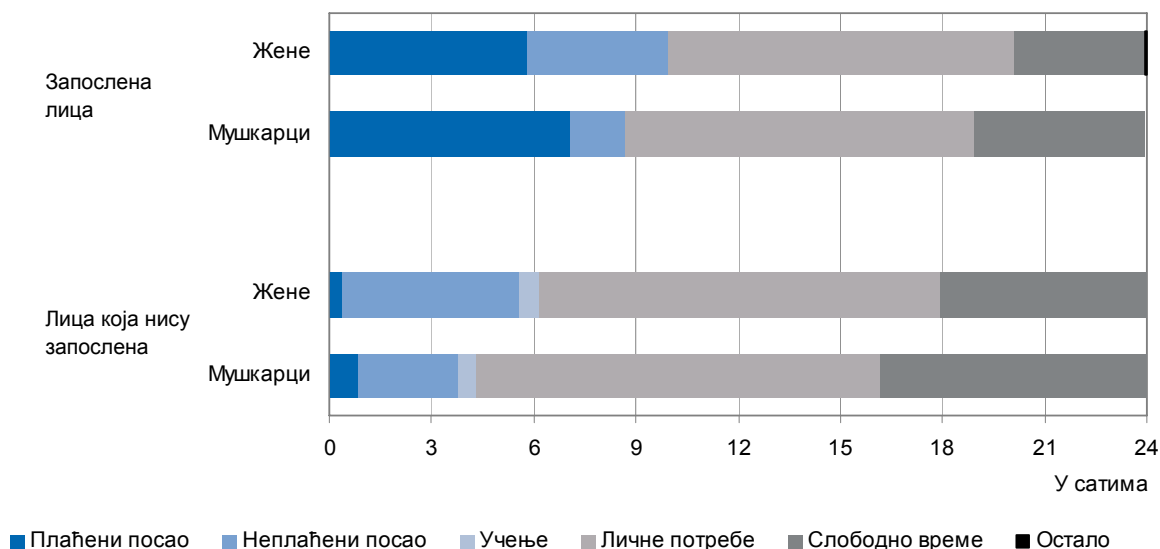
Из табеле се види да што је образовање и жена и мушкараца више, у благом порасту је и учествовање у неплаћеним пословима. У сваком случају, жене у све три категорије школске спреме учествују у много већем проценту него мушкарци.

Како на коришћење времена утиче запосленост?

За потребе анализе направљена је подела анкетираних лица на она која су на основу личног изјашњавања рекла да су запослена и на она која нису. Под запосленим лицима подразумевају се лица која су се изјаснила да су запослени, samozапослени или неплаћени помажући чланови у породичном послу. Друга категорија се односи на лица која су се изјаснила да су незапослени, студенти или ђаци, пензионери, трајно неспособни, лица која су на служењу војног рока, лица која обављају кућне послове у свом домаћинству и лица која нису могла да се сврстају у неку од наведених категорија.

Без обзира на то да ли су се изјаснила као запослена лица или не, лица су уписивала да су обављала активности плаћеног посла. На пример, ако је студент или пензионер радио на неким привременим, плаћеним пословима, он је уписивао те активности као плаћени посао, али се није изјаснио да је запослен.

Графикон 5. Просечно време проведено у активностима, становништво старости 15 и више година, према статусу у запослености по сопственој изјави и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

Жене, без обзира на то да ли су се изјасниле као запослене или не, раде мање од мушкараца. Запослене жене, у просеку, на послу проводе скоро шест сати, а мушкарци нешто више од седам сати. На другој страни, мушкарци који се нису изјаснили да су запослени, раде скоро један сат, што је дупло више од жена.

Што се тиче неплаћеног посла, као што се може и претпоставити, жене које се нису изјасниле да су запослене проводе више од пет сати у неплаћеним пословима, што је један сат више од запослених жена. На другој страни, запослени мушкарци проводе дупло мање времена у наплаћеним активностима у односу на оне који то нису, односно један и по сат у односу на три сата. Значи, без обзира на запослење лица, неплаћене послове у кући, у Републици Србији, обављају углавном жене. Тако запосленим женама послови у кући постају друга смена.

Када се посматра укупан посао као збир плаћеног и неплаћеног посла, запослене жене у просеку дневно проводе у раду скоро 10 сати, а жене које се нису тако изјасниле скоро дупло мање. И међу мушкарцима постоји разлика од пет сати. Запослени мушкарци проводе скоро девет сати, а незапослени три и по, с тим што је другачија расподела плаћеног и неплаћеног посла.

И када су у питању активности личних потреба, постоје разлике између ове две категорије лица. Наиме, запослена лица проводе за један сат мање у односу на студенте, пензионере, лица која обављају кућне послове... Исто је и са активностима слободног времена. Тако, најмање слободног времена имају запослене жене – скоро четири сата, а највише мушкарци који нису запослени – скоро осам сати.

У Табели 7 дати су проценти становништва у обављању активности за ове две категорије запослености.

Табела 7. Учешће становништва у обављању активности, становништво старости 15 и више година, према статусу у запослености по сопственој изјави и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У процентима			
	Запослена лица		Лица која нису запослена	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Плаћени посао	74	81	10	17
Неплаћени посао	96	70	94	82
Учење	11	9
Личне потребе	100	100	100	100
Слободно време	97	99	100	100
Остало	5	6	4	4

Као што се могло и очекивати, што се тиче плаћеног посла, знатно су веће разлике у процентима између ове две категорије анкетираних лица, с тим што су мушкарци више бележили плаћене послове него жене.

Интересантно је да је већи проценат неплаћеног посла забележен код мушкараца који се нису изјаснили као запослени, а да је код жена обрнуто, уз напомену да је разлика мала.

Што се тиче учења и студирања, око 10 процената лица која се нису изјаснила као запослена бележило је учење као активност.

Породични састав и коришћење времена

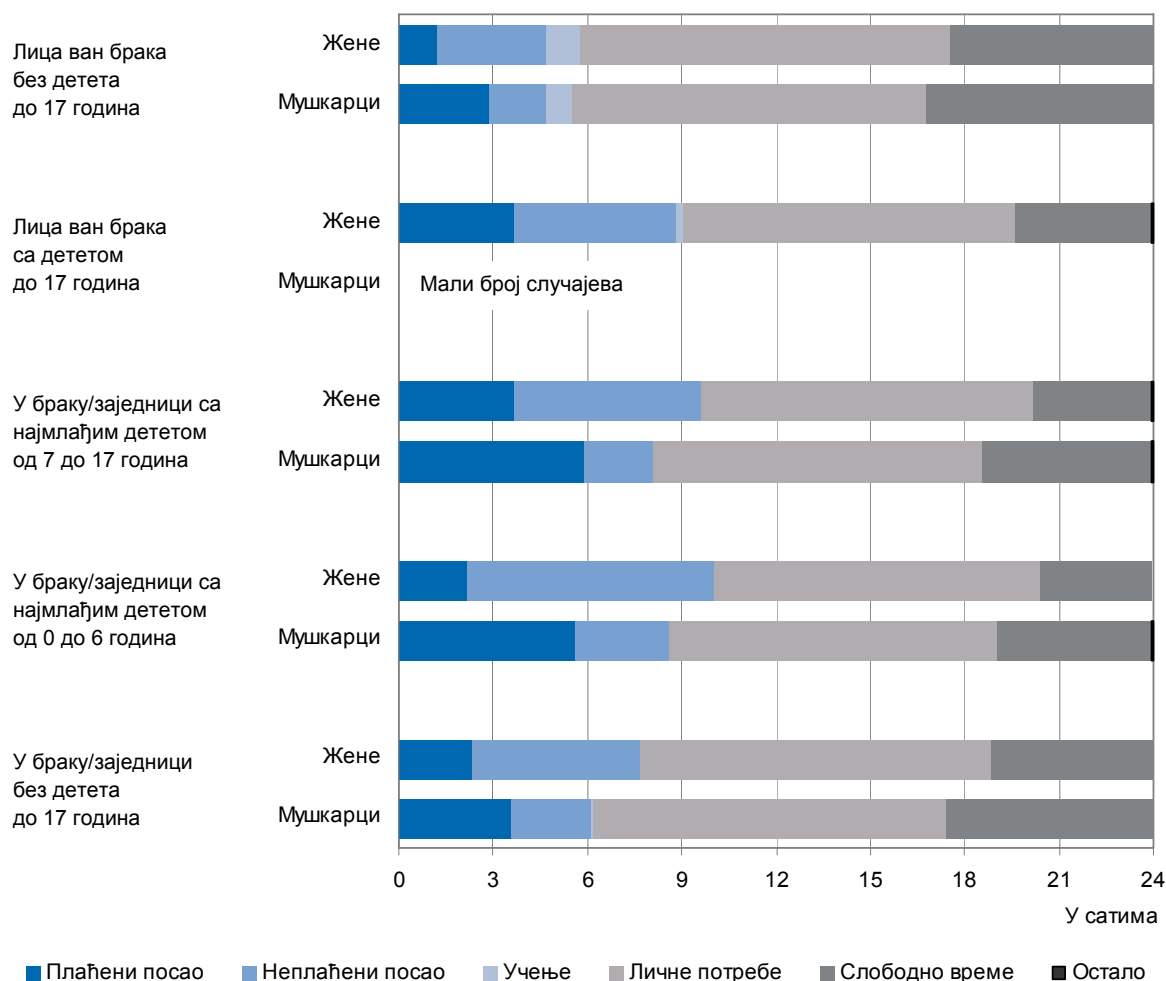
Категорија породични састав представља карактеристику лица, с тим што у себи садржи елементе типа породице, односно комбинације брачног статуса лица и заједничког живота са малолетним дететом.

У Графикону 6 дат је приказ лица у браку са децом различитог узраста (од 0 до 6 година, и од 7 до 17), затим лица у браку без малолетног детета, као и лица која нису у браку, без обзира на то да ли имају дете или не. За мушкарце који су ван брака и који имају дете до 17 година не постоји довољан број дневника (изнад 25), тако да ови подаци нису ни уврштени у анализу.

У плаћеним пословима највише учествују лица оба пола у браку и са најмлађим дететом од 7 до 17 година старости, и то мушкарци скоро шест сати, а жене скоро четири сата, и разлика међу половима је непуна два сата на плаћеним пословима. Такође, жене које нису у браку а имају дете истог узраста проводе скоро исто времена на плаћеним пословима.

С друге стране, највећа разлика је код лица која имају дете млађе од седам година, где мушкарци раде скоро три и по сата више од жена. Разлог за ово треба тражити у томе што је млађој деци потребна већа брига, а то има за последицу мање учествовање жена у плаћеним пословима. Мушкарци који нису у браку и немају дете до 17 година раде скоро три сата, а жене из исте категорије мало више од једног сата. Мушкарци који су у браку и без деце раде три и по сата, што је више од једног сата у односу на жене.

Графикон 6. Просечно време проведено у активностима, становништво старости 15 и више година, према породичном саставу и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

Жене које су у браку и које имају дете до седам година, а које су и најмање радиле плаћене послове, највише времена проводе у неплаћеним пословима – скоро целу радну смену. И мушкарци из ове категорије породичног састава су више ангажовани у пословима око куће у односу на све друге – скоро три сата. У сваком случају, жене у свим категоријама раде више на кућним пословима, поготово оне које имају дете било ког узраста.

Учење су највише пријавила лица која нису у браку и која немају дете испод 17 година. Жене су училе мало више од једног сата, што је 16 минута више од мушкараца.

Током дана, најмање времена за слободне активности имају жене које су у браку и са децом, и то мало више од три и по сата, без обзира на узраст детета, а највише жене које нису у браку и немају дете – скоро шест и по сати. Најмање слободног времена имају мушкарци у браку и са малим дететом – око пет сати, а највише они мушкарци који нису у браку и без детета – мало више од седам сати.

Следећа табела садржи учешће становништва у основним активностима према породичном саставу.

Табела 8. Учешће становништва у обављању активности, становништво старости 15 и више година, према породичном саставу и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У процентима									
	Лица ван брака без детета до 17 година		Лица ван брака са дететом до 17 година		У браку/заједници са најмлађим дететом од 7 до 17 година		У браку/заједници са најмлађим дететом од 0 до 6 година		У браку/заједници без детета до 17 година	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Плаћени посао	19	38	48	..	54	67	30	65	35	46
Неплаћени посао	90	70	99	..	99	75	100	91	97	80
Учење	19	13	6	..	0,0	0,0	1	1	1	1
Личне потребе	100	100	100	..	100	100	100	100	100	100
Слободно време	100	100	99	..	97	99	96	100	99	100
Остало	4	5	12	..	5	4	6	7	4	5

Две трећине мушкараца који су у браку и који имају дете било ког узраста радили су на плаћеним пословима. На другој страни, више од половине жена које су у браку и које су имале већу децу радиле су на плаћеним пословима, а мање од трећине оне које су у браку и које су имале мало дете.

Мало дете у породици утиче и на време проведено у неплаћеним пословима. Наиме, готово све жене у браку и са малим и са великим дететом обављају кућне послове, док мушкарци који су у браку и са малим дететом више учествују у неплаћеним активностима од мушкараца са великим дететом.

Дневни ритам

Република Србија

Дневни ритам представља виртуелни приказ дневних активности жена и мушкараца у Републици Србији током 24 сата. Он показује како су изабране активности популационих група распоређене у различито време током дана. У дневницима су означавани почетак и завршетак сваке активности, односно епизоде, и тако добијамо информације о томе које се активности и када одвијају током дана. Унете информације о активностима и времену када су се одређене активности одвијале преносе се у графикон којим се илуструје распоред активности у различито време током дана.

На хоризонталној оси обележена су 24 сата у току дана, и то од четири сата ујутро. Вертикална оса, од 0 до 100 процената, показује колики се проценат становништва бави сваком појединачном активношћу у одређено време. У темпограмима који приказују дневни ритам приказано је седам категорија активности. Плаћени рад и учење су спојени у једну категорију активности – плаћени посао. Остале посебне категорије су: неплаћени посао, оброци, спавање (где је укључено одржавање хигијене, облачење и остале личне потребе), слободно време, из кога је посебно издвојено гледање ТВ програма, и остале активности. Тако свака појединачна обојена област у графикону представља једну категорију активности.

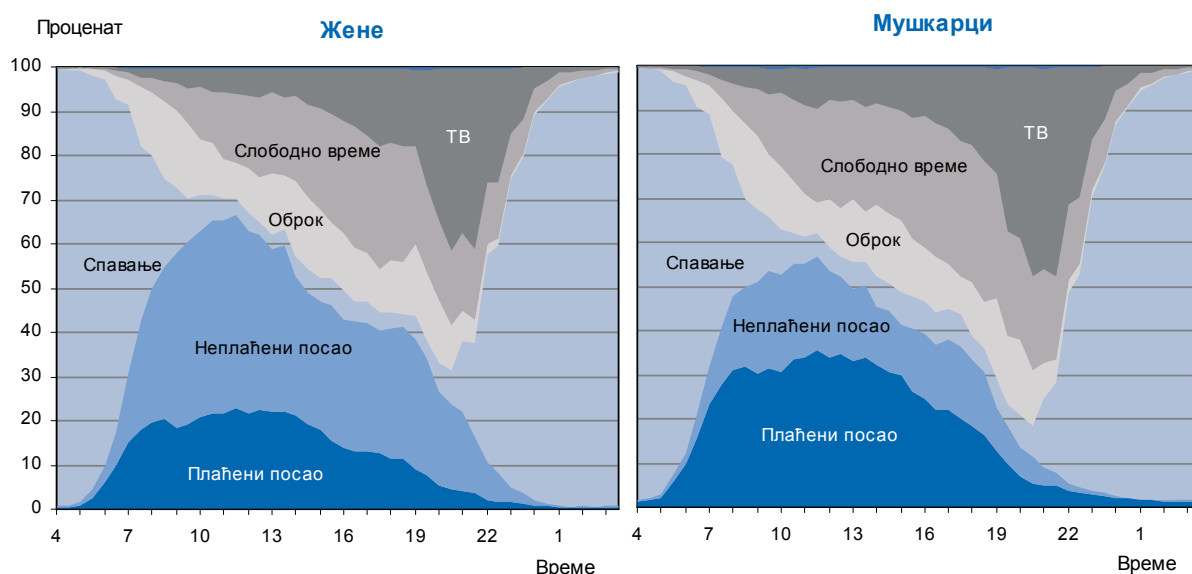
На ова два графикона представљено је како становништво Републике Србије женског и мушког пола старости између 20 и 74 године обавља дневне активности током 24 сата, тако да се и визуелно могу поредити појединачне активности између полова.

Графички приказ започиње у 04.00 h, када велика већина популације спава. Уобичајено време за буђење у Републици Србији је између 07.00 h и 07.30 h, и то је време када је више од половине лица оба пола будно. Из графикона се види да жене у Републици Србији касније него мушкарци почињу да раде плаћени посао, али зато раније почињу да раде неплаћени посао.

Овај графикон потврђује изреку да слика говори више од речи. Женски неплаћени посао доминира током целог дана, нарочито између осам сати ујутру и осам сати увече, слично као и плаћени посао за мушкарце, с тим што женски неплаћени посао траје дужи у ноћ. На први поглед се види да је код мушкараца веће учешће плаћеног рада него код жена, и да дужи и интензивније траје и током дана, и током вечери. У 12.30 h сваки други мушкарац обавља неку радну, плаћену активност. Највећи проценат жена, 23 процента, обавља активности плаћеног рада у 11.30 h, док неплаћени посао у 11.00 h часова обавља чак 44 процента жена.

На графикону се види да се плаћени посао драстично повећава у јутарњим сатима за жене (07.00 h) и да се одржава на сличном нивоу наредних осам сати (до 15.00 h). Али жене, по доласку кући са посла, настављају да раде неплаћене активности у кући. Неплаћени посао жена траје дужи током дана, има мале осцилације, а у периоду од 08.30 до 21.30 h између 25 и 30 процената женске популације пријавило је неки облик неплаћеног рада.

Темпограм 1. Распоред времена проведеног у активностима током дана, становништво старости 20–74 године, према полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

Гледајући неплаћене активности мушкараца, у 10 сати проценат неплаћених активности мушкараца достиже максимум и износи 22 процента. Временска линија неплаћених активности мушкараца има сличну путању као код жена, само су њене вредности ниже у просеку за преко 15 процената.

Процент мушкараца који се баве слободним активностима полако расте током дана, тако да сваки трећи мушкарац користи слободно време у периоду од 16.00 до 19.00 h. Између 20.30 h и 21.30 h готово половина мушке популације гледа телевизију у Републици Србији, као и четири од десет жена.

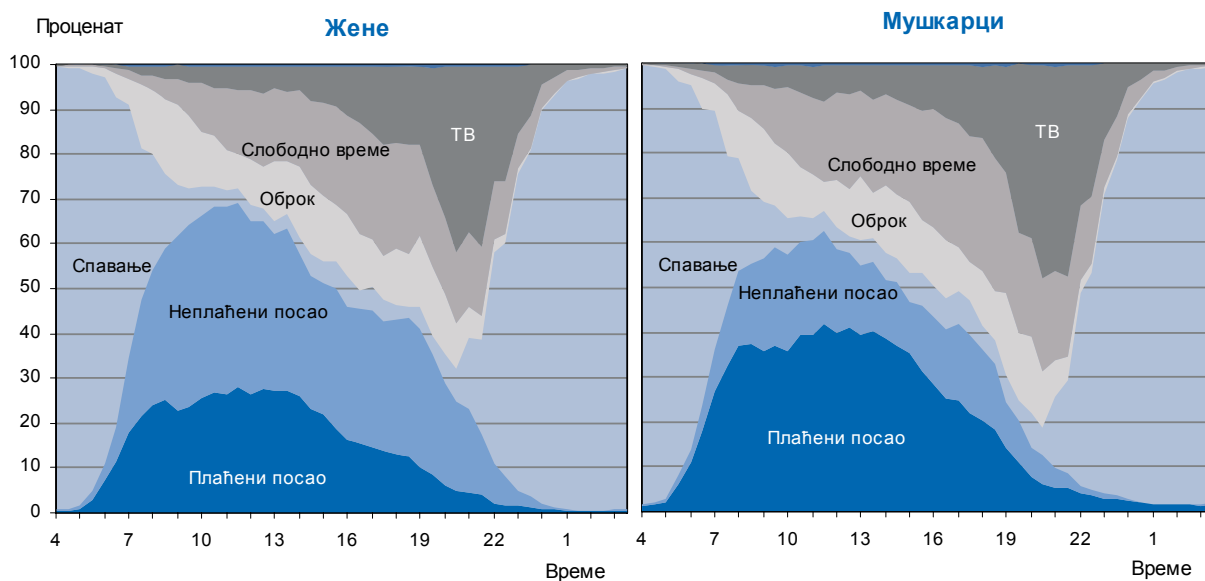
Као што се види на графикону, нема уобичајеног времена за оброке међу становништвом Републике Србије – оброци се конзумирају током целог дана. Уобичајено време за одлазак на спавање у Републици Србији за жене је од 22.30 h, а за мушкарце од 23.00 h, када је више од 50 процената лица оба пола уписало спавање као активност.

Међународно поређење

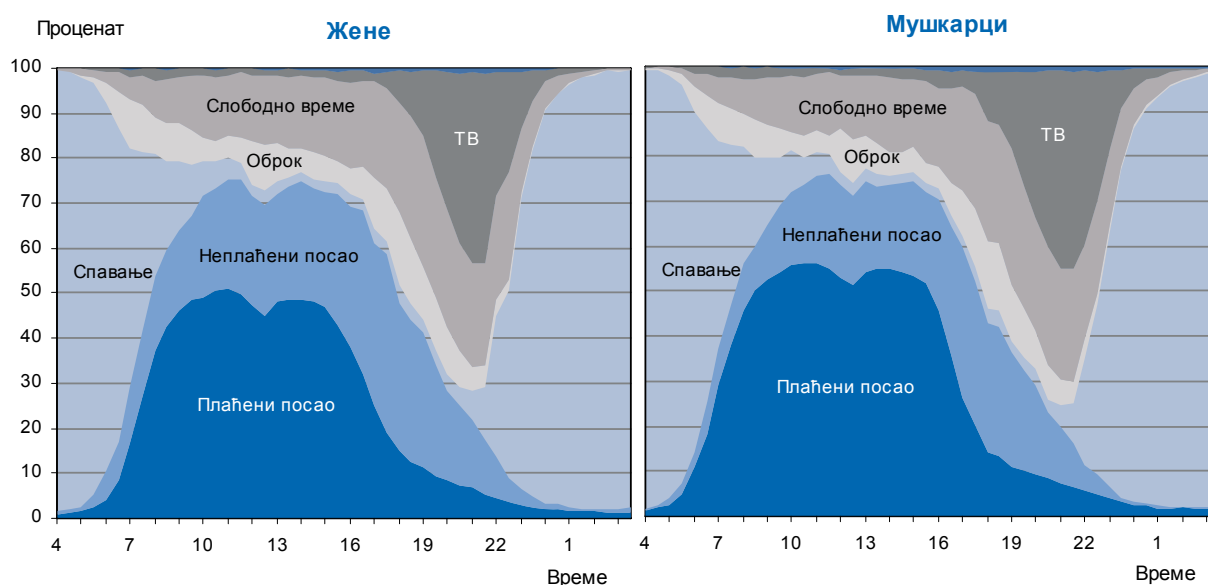
У овом одељку поредићемо дневни ритам становништва Републике Србије и Шведске. Темпограми се односе на популације старости од 20 до 74 година и односе се на радне и нерадне дане.

На темпограмима од 2 до 5 приказани су дневни распореди жена и мушкараца радним данима и данима викенда за популације Републике Србије и Шведске. Време проведено током радних дана умногоме се разликује у односу на дане викенда.

Темпограм 2. Распоред времена проведеног у активностима током дана, становништво старости 20–74 године, према полу; радни дани, Република Србија, 2010/2011.

Темпограм 3. Распоред времена проведеног у активностима током дана, становништво старости 20–74 године, према полу; радни дани, Шведска, 2010/2011.

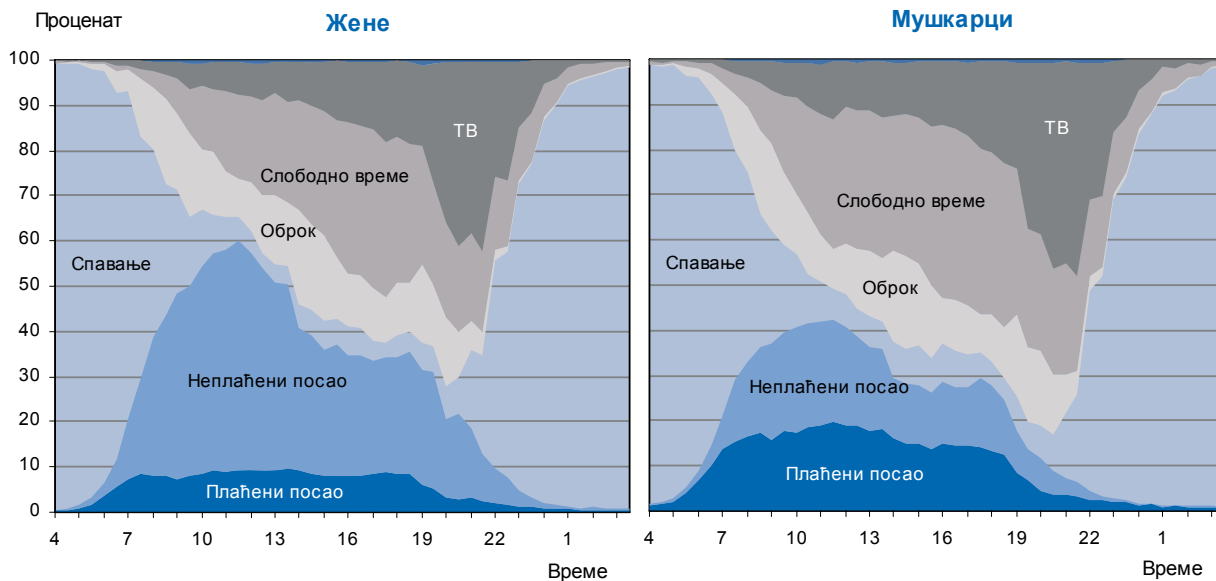
Када се посматрају радни дани од понедељка до петка за становништво Републике Србије, у периоду од 07.30 до 15.30 h више од 20 процената жена је обављало неки плаћени посао. Највише њих, 27 процената, плаћене активности обављало је у 11.30 h. На другој страни, више од 30 процената мушкараца радило је плаћене послове у периоду од 07.30 до 16.00 h. У исто време као и жене, у 11.30 h, 41 проценат мушкараца је обављао неку од активности плаћеног посла.

Посматрајући неплаћене активности жена, од 08.00 до 19.00 h више од 30 процената жена је пријавило неки неплаћени посао, с тим што је у 11.00 h чак 43 процента жена забележило неку неплаћену активност. У периоду од 09.00 до 12.00 h мало више од петине мушкараца је обављало неки од неплаћених послова.

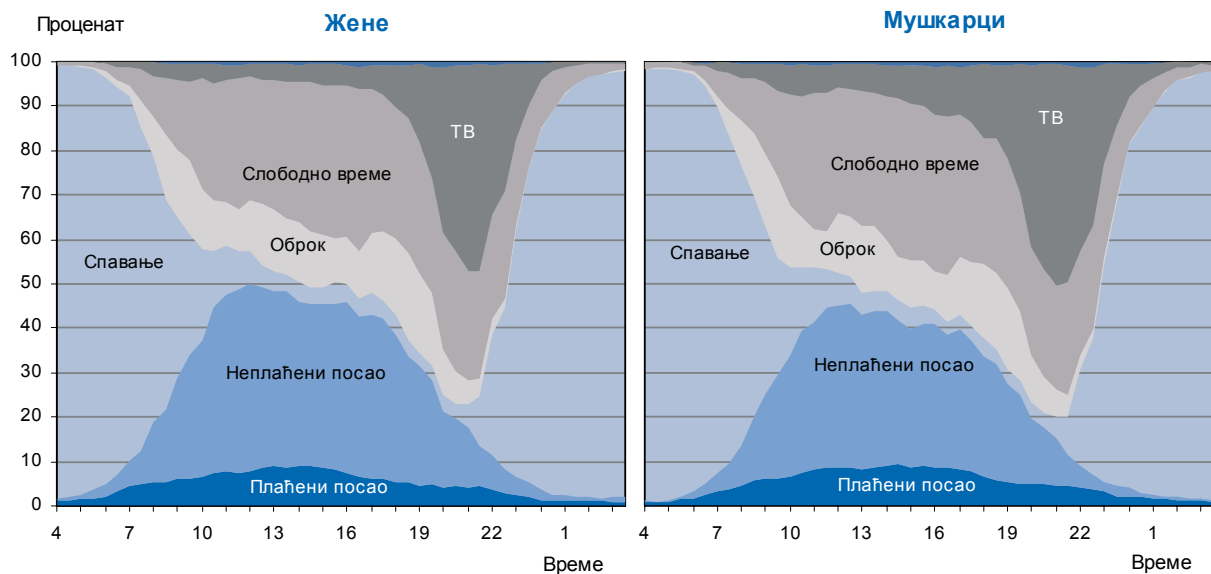
Радним данима, свака друга жена проводи време у слободним активностима, укључујући гледање ТВ програма, у периоду од 20.00 до 22.00 h. Највише њих, 57 процената, обавља слободне активности у 20.30 h. Више од две трећине мушкараца учествује у слободним активностима у 20.30 h и највећи део њих гледа ТВ програм. Најинтензивније су слободне активности од 17.00 до 23.00 h, када више од 40 процената мушкараца обавља слободне активности, после чега њихово учествовање у слободним активностима почиње драстично да опада.

Када се посматра плаћени посао за становништво Шведске, разлика између полова за плаћени и неплаћени посао је врло јасна. Током целог дана и једни и други обављају плаћени посао с тиме што је разлика између 10 и 12 процената у корист мушкараца. У 12.00 h уочава се одлазак на паузу за ручак. Већи проценат жена ради на неплаћеним пословима током целог дана, и та разлика је мања у вечерњим сатима. На темпограму се види и да Швеђани током радне недеље мање времена проводе у гледању ТВ програма у односу на становништво Републике Србије.

Темпограм 4. Распоред времена проведеног у активностима током дана, становништво старости 20–74 године, према полу; дани викенда, Република Србија, 2010/2011.

Темпограм 5. Распоред времена проведеног у активностима током дана, становништво старости 20–74 године, према полу; дани викенда, Шведска, 2010/2011.

Темпограми 4 и 5 приказују расподелу активности током дана викенда за становништво Републике Србије и Шведске према полу.

Током дана викенда, жене у Републици Србији и даље мање учествују у плаћеним активностима у односу на мушкарце. У периоду од 07.30 до 18.30 h између седам и девет процената жена ради на плаћеним пословима.

Али, током целог дана и у великој мери учествују у неплаћеним пословима. Тако, у времену од 09.00 до 13.30 h скоро свака друга жена у Републици Србији обавља кућне, неплаћене послове. Мушкарци највише плаћене послове обављају у времену од 07.00 до 17.30 h јер у том времену између 14 и 19 процената мушкараца наведене старости обавља плаћене послове. Што се тиче неплаћених послова, мушкарци су најактивнији између 08.30 h и 13.00 h, када скоро сваки пети мушкарац обавља неплаћене послове.

Што се тиче слободних активности, у 20.30 h три од пет жена бави се слободним активностима, укључујући гледање ТВ програма, у чему време проводи 42 процената жена. У времену од 16.00 до 22.00 h више од половине мушкараца проводи време у слободним активностима, укључујући гледање ТВ програма, и већи део времена, од 20.30 до 22.00 h, посвећен је гледању ТВ програма.

Што се тиче слободних активности, у 20.30 h три од пет жена бави се слободним активностима, укључујући гледање ТВ програма, у чему време проводи 42 процената жена. У времену од 16.00 до 22.00 h више од половине мушкараца проводи време у слободним активностима, укључујући гледање ТВ програма, и већи део времена, од 20.30 до 22.00 h, посвећен је гледању ТВ програма.

На Темпограму 5 се види да Швеђани у дане викенда дупло мање раде у плаћеним пословима него становништво Републике Србије. Када се посматра укупан посао као збир плаћених и неплаћених активности, 60 процената жена у Републици Србији у 12.00 ради на неком од послова, а око 50 процената жена у Шведској. На другој страни, мушкарци и у Републици Србији и у Шведској учествују са око 40 процената у укупном послу, с тим што се у Републици Србији више ради на плаћеним пословима током дана викенда.

Детаљније о коришћењу времена

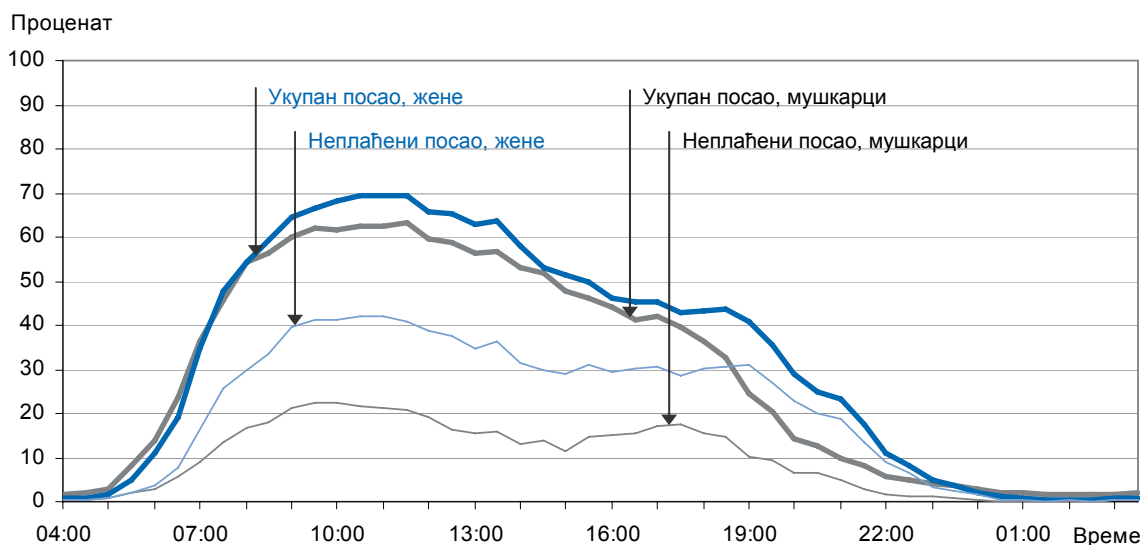
У овом поглављу приказаћемо податке о коришћењу времена на детаљнији начин него до сада. Бавићемо се плаћеним и неплаћеним послом, бригом о детету, слободним временом итд., и то користећи посебне обраде података или приказом резултата истраживања на нижим класификационим нивоима активности.

Одељак Прилози садржи и табеле из истраживања са подацима на једномесном, двомесном и тромесном нивоу, које ћемо овде анализирати.

Друга смена за жене

Импресиван је збир сати и однос времена проведених у плаћеном и неплаћеном послу који обављају жене и мушкарци. Тако жене у просеку укупно раде седам сати, а мушкарци шест сати, с тиме што жене више од две трећине времена проводе у неплаћеним пословима, а мушкарци у плаћеним пословима. Графикон 7 показује колико процената и у које доба дана или ноћи лица обављају активности које се односе на укупни рад, који подразумева и плаћени и неплаћени рад, и колико је од тог времена проведено у неплаћеном раду. Подаци се односе на сву анкетирану популацију и на дане од понедељка до петка.

Графикон 7. Укупан и неплаћени посао, становништво старости 15 и више година, према полу; радни дани, Република Србија, 2010/2011.

На графикону се види да жене у већем проценту обављају укупан посао током дана у односу на мушкарце, али и да су мушкарци мало активнији током ноћи због већег учешћа мушкараца у ноћним сменама. Жене су за више од пет процената присутне у укупном послу у времену од 10.00 до 13.30 h, а чак за више од 10 процената у времену од 18.30 до 21.30 h.

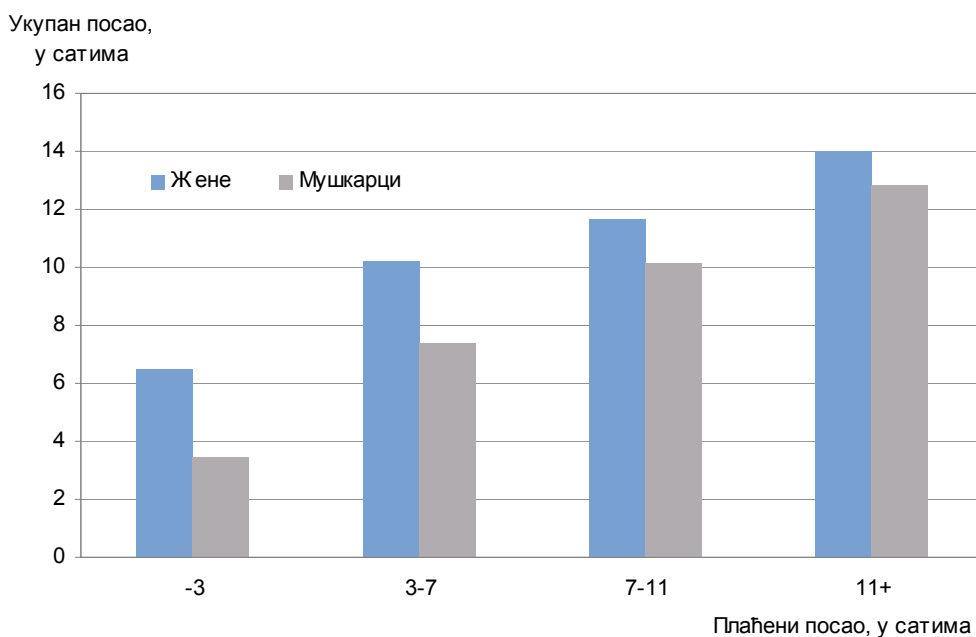
Подаци, дакле, показују да укупан посао жена траје дуже и интензивније него посао мушкараца и да неплаћени посао жена знатно доминира у односу на неплаћени посао мушкараца. Разлика између укупног и неплаћеног посла је, у ствари, плаћени посао. На графикону се види и да у

19.00 h женски неплаћени рад преузима примат у односу на мушки укупни рад и то траје све до 23.00 h. Тако се може рећи да је неплаћени рад жена њихова друга смена³.

Све у свему, женски неплаћени рад, који засада није адекватно признат, треба да почне да се третира као значајан допринос укупном раду становништва. Подаци истраживања показују да се ради о значајној суми времена, којој је потребно дати адекватну вредност. Неплаћени рад члана домаћинства доприноси бољем квалитету живота свих чланова домаћинства за које би требало да се плате сервисне услуге, уколико их неко од чланова не преузме на себе.

Рад жена на плаћеним пословима не ослобађа жену од кућних послова. Као резултат тога, укупан рад жена повећава се током дана. У Графикону 8 приказан је однос броја сати на плаћеним пословима и броја сати укупног рада.

Графикон 8. Однос плаћеног и укупног посла, становништво старости 15 и више година, према полу; радни дани, Република Србија, 2010/2011.

Подаци показују да ако је број сати проведених на плаћеним пословима исти за жене и мушкарце, укупан рад жена је дужи него код мушкараца. Разлика се смањује што се дужина плаћеног посла повећава.

Разлику представља такозвана друга смена жена, односно неплаћени рад. Тако, на пример, ако лице у просеку ради до три сата дневно током радне недеље, мушкарци у укупном раду проведу мало више од три сата, а жена преко шест сати. Ако погледамо лица која раде између седам и 11 сати у плаћеним пословима, разлика у укупном раду између мушкараца и жена и даље је значајна – износи преко 90 минута.

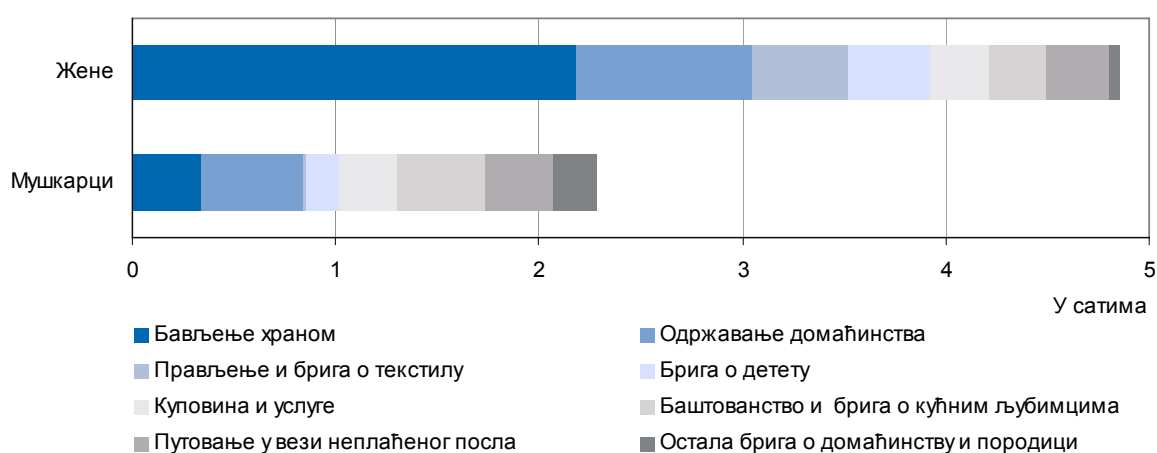
³ Klas Rydenstam, Gender Statistics, Occupational segregation: extent, causes and consequences, Stockholm, 2004
<http://edz.bib.uni-mannheim.de/daten/edz-ma/eus/04/KS-PB-04-001-EN.PDF>

Неплаћени посао

Жене предњаче у неплаћеним активностима под којима подразумевамо тзв. кућне послове: бављење храном, одржавање домаћинства, бригу о детету/деци или одраслом члану домаћинства, прављење и бригу о текстилу, баштованство и бригу о кућним љубимцима, али и изградњу и поправке, куповину и услуге, вођење домаћинства, као и путовања у вези са наведеним активностима.

У неплаћеним пословима жене у просеку проведу скоро пет сати дневно, а мушкарци мало више од два сата, што значи да жене двоструко дуже времена проводе на овим активностима.

Графикон 9. Просечно време проведено у неплаћеним активностима, ниво активности 2, становништво старости 15 и више година, према полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

У активностима у вези са бављењем храном жене у просеку проводе два сата и 10 минута, док се мушкарци тим пословима баве у просеку 20 минута. На појединачне активности које су део бављења храном, као што су припремање, печење хране и припремање зимнице жене су у просеку трошиле један сат и 36 минута, а мушкарци 16 минута. Прањем судова, жене се у просеку баве 34 минута, а мушкарци само три.

У одржавању домаћинства у просеку жене проведу 51 минут дневно, а мушкарци 29. Од тога, чишћењу стана жене су посвећивале 38 минута, а чишћењу дворишта и баште три минута, док мушкарци одвоје само шест, односно седам минута за наведене послове. На другој страни, бризи о грејању и води, жене дневно у просеку посвете четири минута, а мушкарци 13.

На прављење и бригу о текстилу жене изнад 15 година у просеку дневно проведу 28, а мушкарци један минут. Конкретно, у просеку жене проведу у прању веша 11 минута, у пеглању 10 минута, а на ручне радове и израду одеће шест минута.

На бригу о детету, односно на чување, храњење, облачење, подучавање, игру са дететом итд. жене у просеку проведу 24 минута, а мушкарци само девет минута и мора се напоменути да се ово односи на укупну анкетирану популацију, а не само на оне који имају децу.

У куповини и пословима у вези са различитим услугама и мушкарци и жене су провели по 17 минута. Када посматрамо само куповину, жене су проводиле у просеку 13 минута, викендом 16, а мушкарци 12 односно 14 минута.

У баштованству и бризи о кућним љубимцима, жене у просеку проведу 16 минута, а мушкарци 26. У активностима баштованства, жене су у просеку проводиле девет минута, а мушкарци 13, а у чувању домаћих животиња пет односно девет минута.

У Табели 9 приказани су подаци учешћа становништва које је обављало поједине неплаћене активности током дана, као и време које су они провели у тим активностима, односно то су друга и трећа статистичка мера које се користе у анализи коришћења времена.

Табела 9. Учешће у обављању и просечно време проведено у неплаћеним активностима оних који су их обављали, ниво активности 2, становништво старости 15 и више година, према полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У процентима и сатима			
	Учешће становништва у обављању активности		Просечно време оних који су и обављали те активности	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Бављење храном	88	34	2:28	1:01
Одржавање домаћинства	71	41	1:12	1:13
Прављење и брига о текстилу	40	3	1:11	0:39
Брига о детету	18	10	2:17	1:33
Куповина и услуге	45	39	0:38	0:44
Баштованство и брига о кућним љубимцима	18	21	1:29	2:03
Путовање у вези са неплаћеним радом	48	44	0:39	0:45
Остала брига о домаћинству и породици	6	14	0:51	1:30
Укупно	95	77	5:07	2:57

Интересантно је да је скоро девет од 10 жена рекло да се бавило активностима у вези са бављењем храном, а само један од три мушкарца. Тако су жене које су уписале ове активности провеле скоро два и по сата, а мушкарци само један сат. У оквиру активности одржавања домаћинства учествовао је 71 проценат жена и 41 проценат мушкараца, и они који су уписали да су се бавили чишћењем стана и дворишта, снабдевањем грејањем и водом итд. провели су мало више од једног сата у овим активностима.

У прављењу и бризи о текстилу учествовало је 40 процената жена, а само три процента мушкараца, и жене су у прању, пеглању и ручним радовима провеле мало више од једног сата, а мушкарци мало више од пола сата. Када говоримо само о прању и простирању веша, више од четвртине жена (27 процената), а само два процента мушкараца, уписало је ове активности, док је свака пета жена навела пеглање, а тек сваки стоти мушкарац. Интересантно је да су они који су прали и пеглали веш скоро исто време и проводили на тим активностима. У прању веша жене су проводиле 41 минут, а мушкарци 32 минута, док је у пеглању проведено више времена – 55 минута жене, односно 49 минута мушкарци.

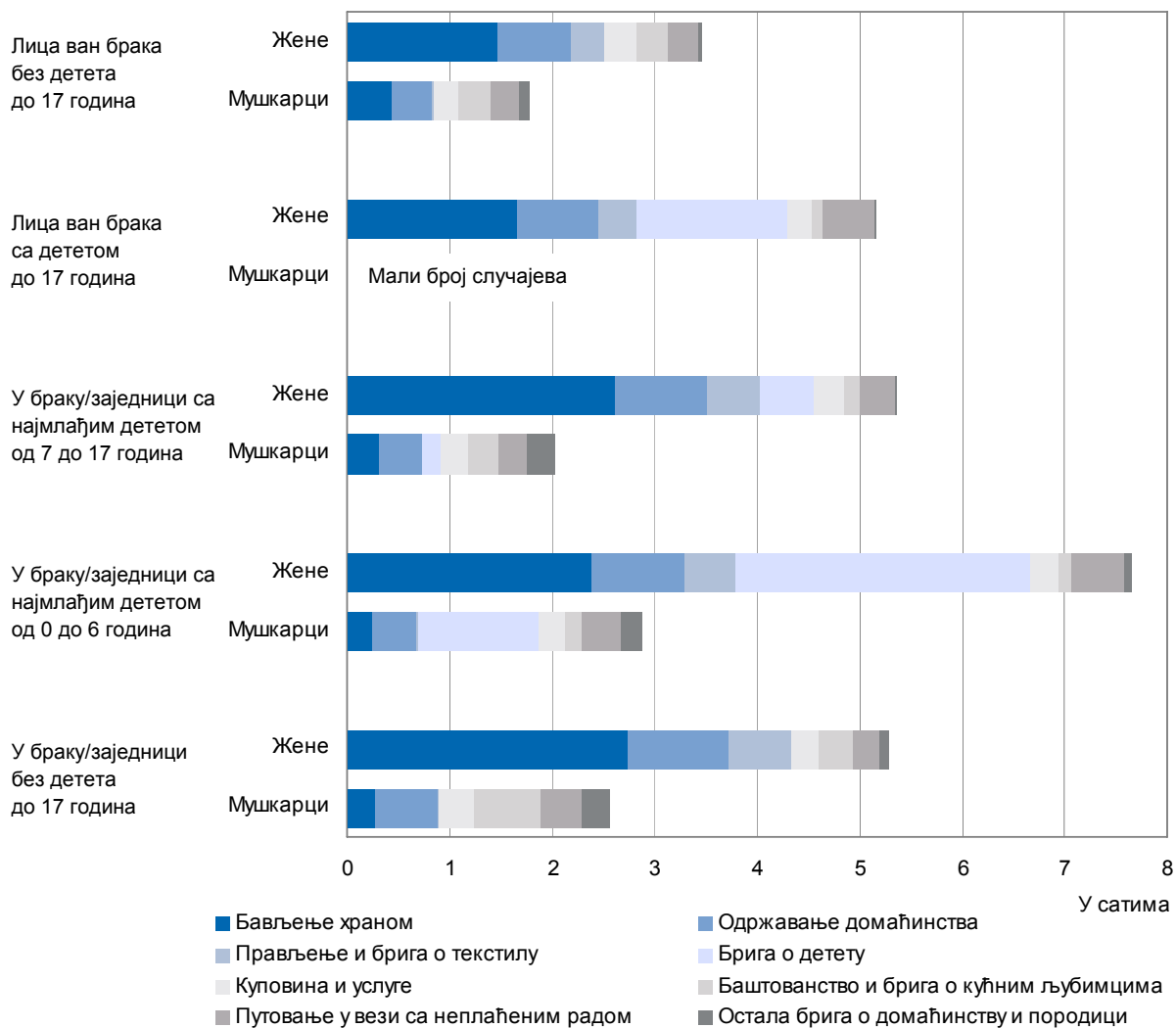
На бригу о детету, односно на чување, храњење, облачење, подучавање, игру са дететом итд. жене у просеку проведу два сата и 17 минута, а мушкарци сат мање – један сат и 33 минута, и то је чинила скоро свака пета жена, односно сваки десети мушкарац.

Куповину и услуге уписало је 45 процената жена и 39 процената мушкараца и у њима су жене провеле 38 минута, а мушкарци 44 минута. У самој куповини учествовало је 43 процента жена и 36 процената мушкараца; жене су провеле у куповини 32 минута, а мушкарци два минута дуже. Жене су се куповином дуже бавиле викендом него радним данима (39 у односу на 29 минута).

У баштованству и бризи о кућним љубимцима учествовало је 18 процената жена и 21 проценат мушкараца. Међу онима који су се бавили овим активностима жене су проводиле скоро сат и по, а мушкарци мало више од два сата.

На Графикону 10 види се како чланови домаћинства из различитих породичних састава, са децом или без деце, на различите начине проводе време у неплаћеним активностима.

Графикон 10. Просечно време проведено у неплаћеним активностима, ниво активности 2, становништво старости 15 и више година, према породичном саставу и полу; сви дани, Република Србија, 2010/1011.

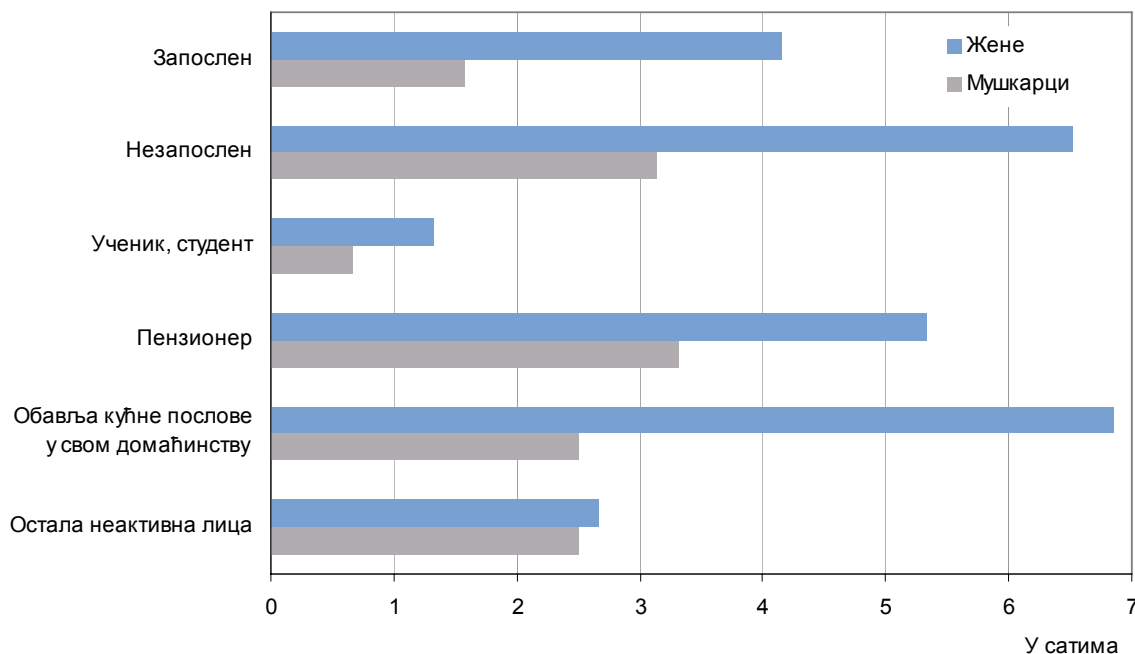
У бављењу храном највише времена проведу жене у браку без деце – скоро три сата, а за њима не заостају много ни жене у браку са великом односно малом децом. У овим активностима најмање времена проводе жене које нису у браку и немају дете – скоро сат и по, а интересантно је и да жене које нису у браку а живе са дететом проводе само мало више времена у пословима припремања хране и прања судова. Мушкарци који су у браку и који имају дете старости до шест година проводе најмање времена на овим пословима – само 14 минута, а највише мушкарци који су ван брака и без детета – 26 минута.

На активностима одржавања домаћинства скоро све категорије жена утроше један сат, с тим што више времена утроше оне у браку и без деце, а најмање оне ван брака и без детета. Мушкарци у овим активностима проводе око пола сата, а највреднији су у браку и без детета.

Децом се највише баве и жене и мушкарци који су у браку и имају мало дете – жене скоро три сата, а мушкарци мало више од сата. Жене које нису у браку а имају дете, у активностима бриге око детета проводе скоро сат и по.

Остале активности су приближне међу свим категоријама породичног састава. Укупно гледајући, на графикону се у неплаћеним активностима највише издвајају жене у браку и са малим дететом – скоро осам сати, као и мушкарци из исте категорије – скоро три сата. Најмање времена на неплаћеним пословима проводе лица која нису у браку и немају дете.

Графикон 11. Просечно време проведено у неплаћеним активностима, становништво старости 15 и више година, према радном статусу по сопственој изјави и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

Када посматрамо време проведено у обављању неплаћених активности према радном статусу према сопственој изјави, у овим активностима са скоро седам сати предњаче жене које су се и изјасниле да обављају кућне послове, као и незапослене жене са шест и по сати.

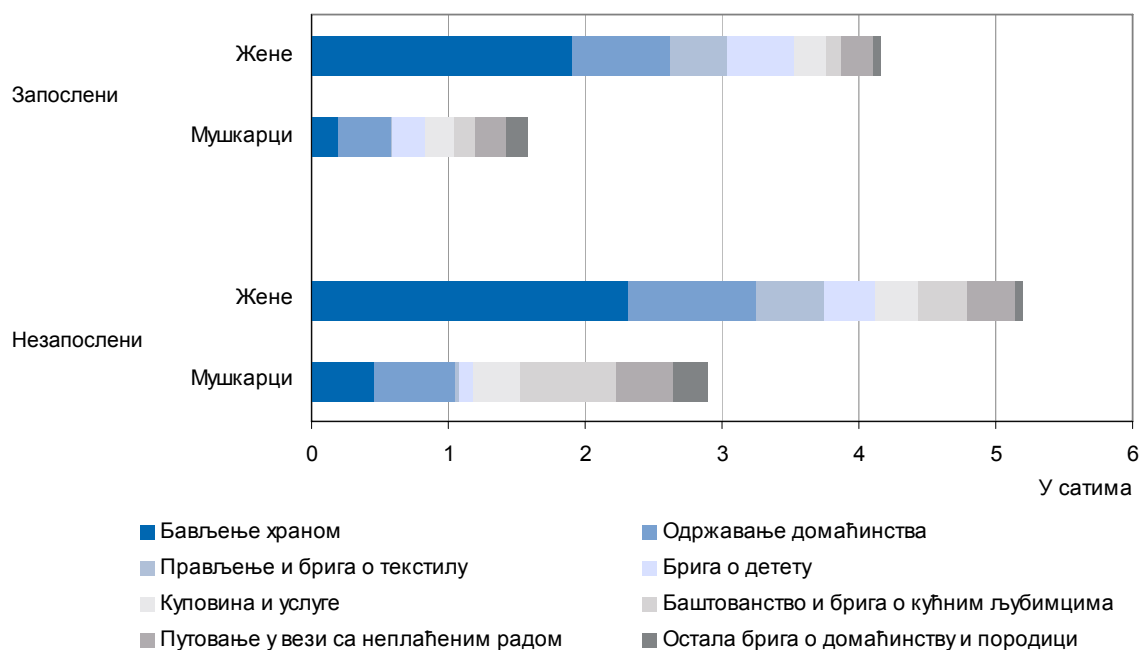
Жене које су у пензији раде мало више од пет сати на кућним пословима, док запослене жене раде само сат мање – мало више од четири сата.

Интересантно је да највише времена у обављању кућних послова, односно мало више од три сата, проведу мушкарци који су у пензији и који су незапослени, а два и по сата они који су рекли да обављају кућне послове и они који спадају у категорију осталих неактивних лица.

Категорија која најмање времена проводи у кућним пословима су лица која су се изјаснила као ученици, студенти и сл. И међу њима предњаче лица женског пола, и то са више од пола сата.

Графикон 12 исто приказује појединачне неплаћене послове према статусу у запослености, по сопственој изјави, с тиме што су лица представљена у две категорије – да ли су запослена или не. На Графикону 12 видимо да жене, без обзира на то да ли су се по сопственој изјави изјасниле да раде или не, више времена проводе у неплаћеним пословима од мушкараца. Жене које раде само мало мање од пола сата проводе у кувању и припремању хране од жена које се нису изјасниле да раде. И мушкарци који нису запослени у овим активностима проводе више времена од оних који јесу, али и једни и други проводе мало времена (27 односно 12 минута).

Графикон 12. Просечно време проведено у неплаћеним активностима, ниво активности 2, становништво старости 15 и више година, према статусу у запослености по сопственој изјави и полу; сви дани, Република Србија, 2010/1011.

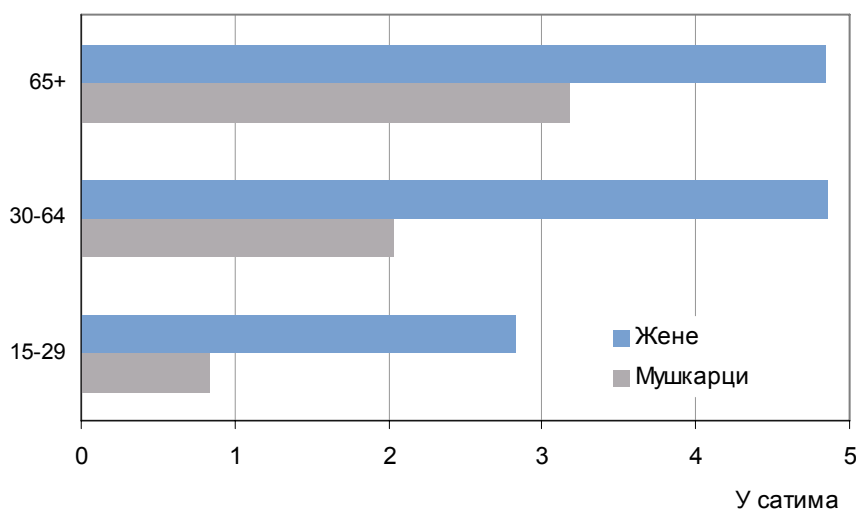

Жене које нису запослене проводе скоро цео сат у одржавању домаћинства, а оне које јесу – само 14 минута мање од њих. Мушкарци који нису запослени највише времена проводе у неплаћеним пословима, у активностима баштованства и бриге о кућним љубимцима – 41 минут.

Када се посматра укупан неплаћени посао, жене које се нису изјасниле да су запослене, проводе један сат више од запослених жена, а мушкарци скоро сат и по.

На Графикону 13 приказани су подаци према полу и старости и односе се на време које се провело у неплаћеном послу.

Графикон 13. Просечно време проведено у неплаћеним активностима, становништво старости 15 и више година, према старости и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

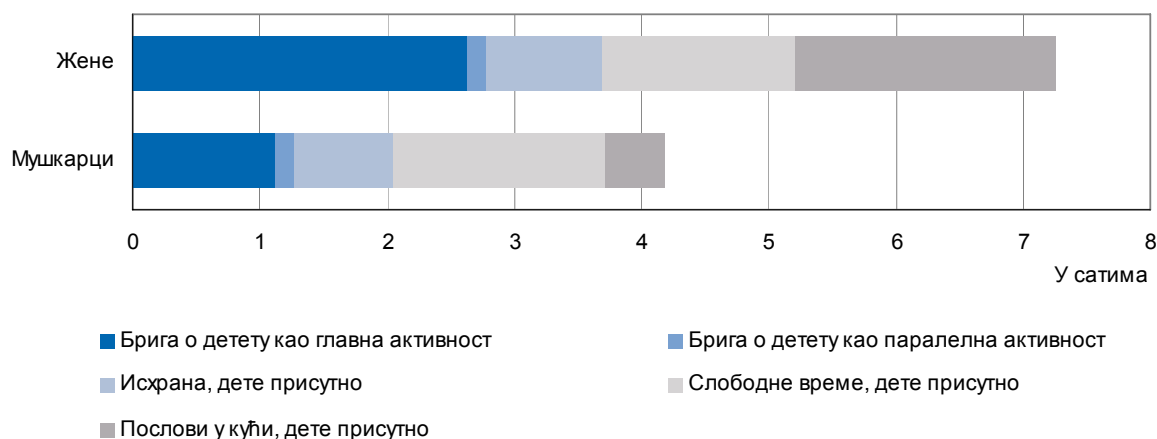
Као што се могло и очекивати, најмање времена у неплаћеном послу проводе младићи старости од 15 до 29 година, и то мање од једног сата. Све остале старосне категорије мушкараца проводе за по један сат више, па тако мушкарци средње доби проводе мало више од два сата, а старији мушкарци мало више од три сата.

На другој страни, младе девојке проводе скоро три сата, а интресантно је да жене средње доби, а и оне мало старије, проводе скоро пет сати у неплаћеним активностима.

Брига о детету

Занимљиво је видети и податке о томе колико су се времена децом бавила лица која су у брачној или ванбрачној заједници а имају дете или децу испод седам година старости, а којима је брига одраслих и најпотребнија. Осим физичке бриге о детету као примарне активности, у овом графикану је приказана и физичка бригаа око детета као паралелна активност, време које се проводило са дететом за време оброка, заједничке активности везане за слободно време, као и обављање кућних послова.

Графикон 14. Просечно време проведено у активностима бриге о детету старости 0 до 6 година, родитељи у пару, према полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

Подаци показују да су се децом у просеку бавиле више мајке, и то за скоро три сата у односу на очеве. Жене су се бавиле дуже децом у активностима које се односе на бригу о детету, као основном активношћу, и то скоро више од сат и по од мушкараца. У активностима које се тичу заједничке исхране разлика је само у седам минута, а у активностима кућног рада уз присуство детета/деце више од сат и по.

На другој страни, мушкарци су се мало више у односу на жене бавили децом кроз активности везане за слободно време, као што су спорт, хоби, гледање телевизије.

Табела 10 садржи податке о учешћу анкетираних лица у активностима у вези са бригом о детету и просечно време које су они провели у тим активностима. Највећем броју жена је брига о детету главна активност и оне проводе скоро три сата у њима. Две трећине мушкараца је провело скоро дупло мање времена.

Табела 10. Учешће у обављању и просечно време проведено у активностима бриге о детету старости 0 до 6 година, родитељи у пару, према полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У процентима и сатима			
	Учешће становништва у обављању активности		Просечно време оних који су и обављали те активности	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Брига о детету као главна активност	92	66	2:51	1:40
Брига о детету као паралелна активност	21	15	0:43	0:57
Исхрана, дете присутно	89	79	1:01	0:59
Слободне време, дете присутно	78	72	1:57	2:18
Послови у кући, дете присутно	85	38	2:25	1:13
Укупно	99	92	7:19	4:32

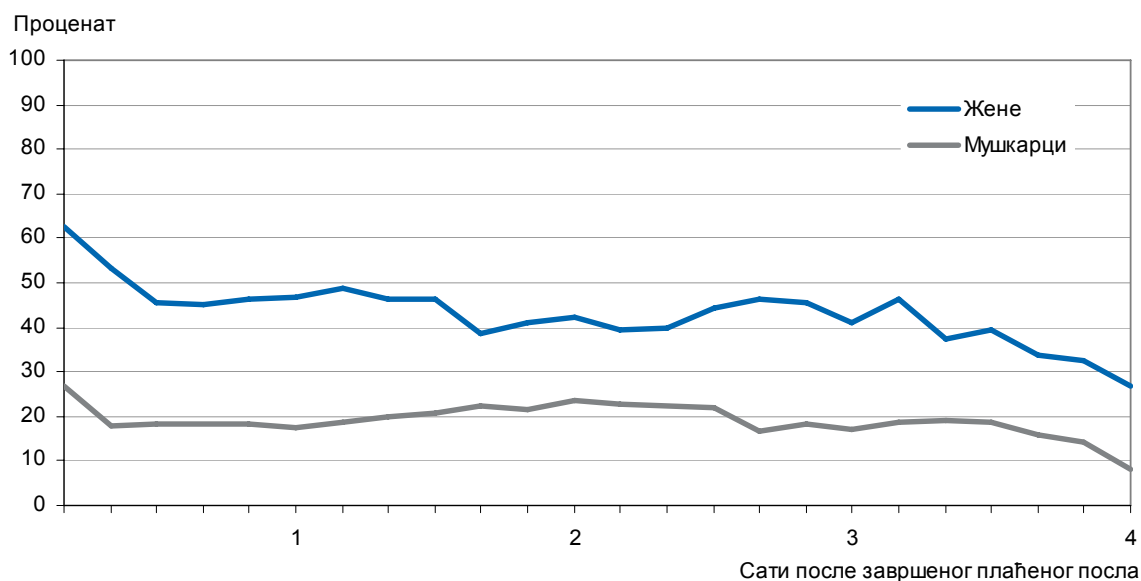
Жене више од два сата проводе са децом, обављајући кућне, неплаћене послове, а мушкарци дупло мање. Те активности уписало је 85 процената жена, а 38 процената мушкараца. Мушкарци највише времена проводе са децом у слободним активностима – више од два сата. Девет од 10 жена, односно осам од 10 мушкараца присутно је током заједничких оброка, а разлика у проведеном времену између жена и мушкараца је занемарљиво мала.

Може се рећи да оне мајке које су уписале активности бриге око детета проводе укупно више од седам сати са њима, а очеви много мање – четири и по сата.

Активности после плаћеног посла

Графикони од 15 до 17 приказују шта жене и мушкарци раде кад дођу с плаћеног посла, односно која је прва активност коју обављају током четири сата по завршетку плаћеног рада. Добијени подаци о изабраним активностима после плаћеног посла могу да се сврстају у три групе и следећа три графика приказују разлике између жена и мушкараца у свакодневном животу.

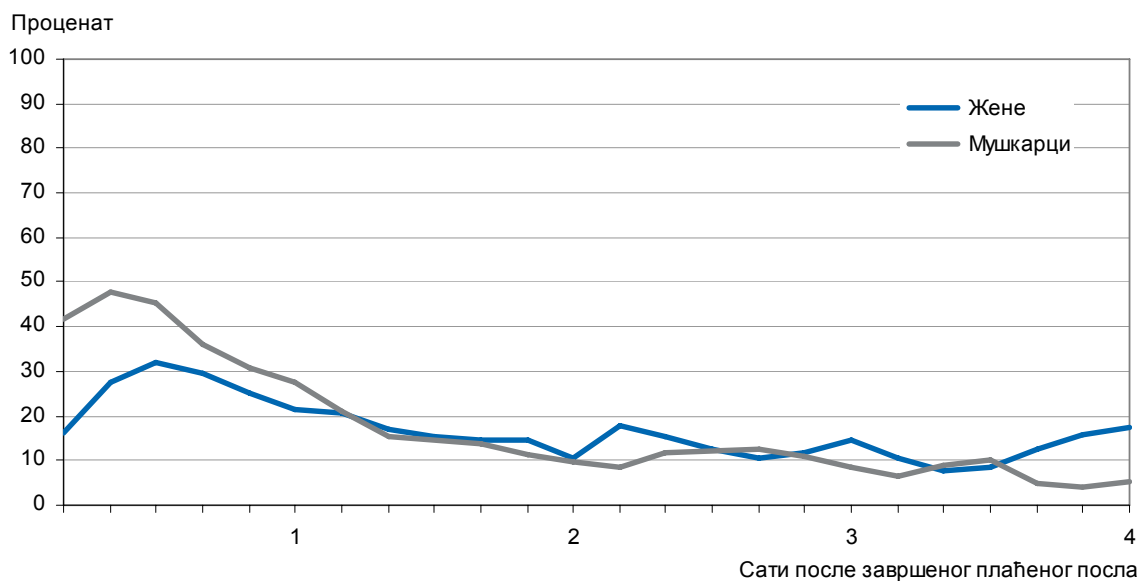
Графикон 15. Обављање неплаћеног посла после завршеног плаћеног посла, становништво старости 20-64 године који су завршили плаћени посао између 15 и 19 h, према полу; радни дани, Република Србија, 2010/2011.

Кад дође кући након завршетка радног времена, жена најчешће предузима активности у вези са кућним пословима. Графикон 15 показује да 63 процената жена чим дође кући с посла почне да обавља кућне, неплаћене послове, док то ради 27 процената мушкараца. То значи да 36 процената жена више од мушкараца преузима домаће послове одмах по завршетку плаћеног посла. На графикону се види да се након два сата после посла та разлика смањује и износи око 20 процената, да би се током трећег сата та разлика опет повећала.

Што се тиче конзумирања хране, слика је нешто другачија.

Графикон 16. Узимање оброка после завршеног плаћеног посла, становништво старости 20-64 године који су завршили плаћени посао између 15 и 19 h, према полу; радни дани, Република Србија, 2010/2011.

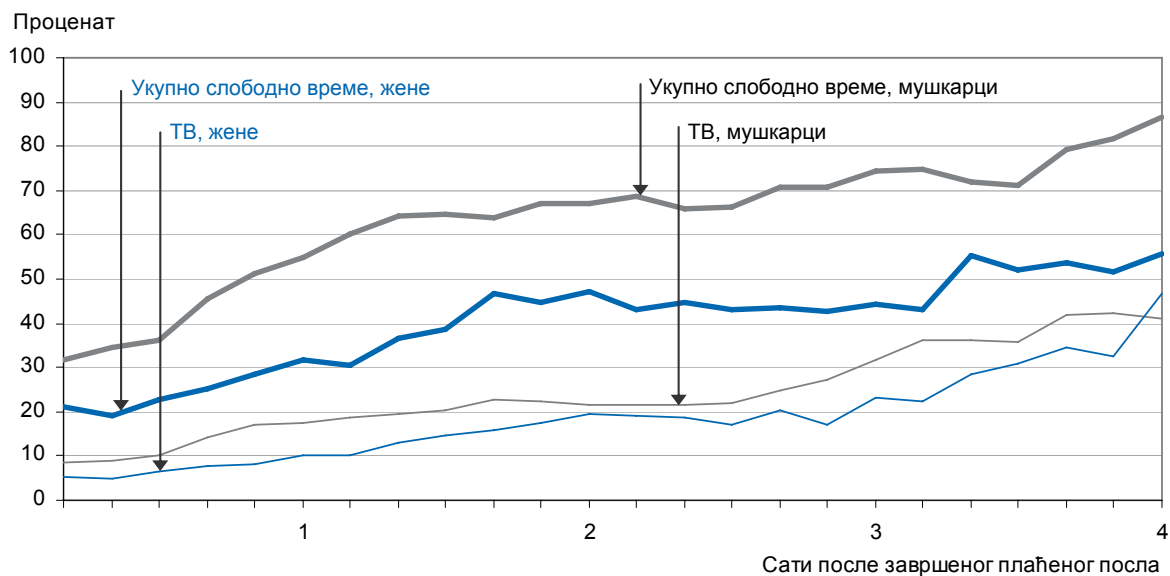

Скоро сваки други мушкарац после плаћеног посла прелази на конзумирање хране, док то чини свака шеста жена (42 односно 16 процената). После једног сата та разлика се смањује, потом се наизменично смењују и надаље не постоје велике разлике.

Као трећа категорија, издвојено је коришћење слободног времена.

На Графикону 17 се види да је током четири сата од доласка кући са плаћеног посла већи проценат мушкараца него жена који се баве слободним активностима. Та разлика је у почетку око 10 процената; протоком времена она се све више повећава, да би се после три сата од доласка са плаћеног посла повећала на 30 процената. После четири сата, чак 82 процента мушкараца користи слободно време, а тек мало више од половине жена.

Графикон 17. Укупно слободно време и гледање ТВ после завршеног плаћеног посла, становништво старости 20-64 године који су завршили плаћени посао између 15 и 19 h, према полу; радни дани, Република Србија, 2010/2011.

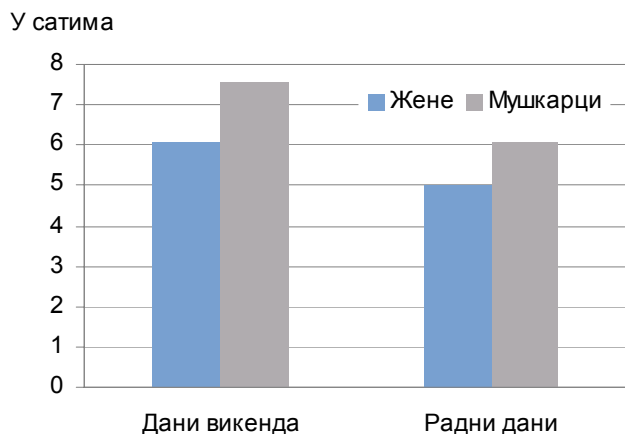
Графикон садржи и податке о томе колико је процената жена и мушкараца гледало ТВ програм као део слободног времена и види се да се по доласку кући ТВ програму посвети мање од 10 процената мушкараца, а око пет процената жена. После два сата од доласка кући, око 20 процената и жена и мушкараца гледа ТВ програм, а највећа је разлика између жена и мушкараца после мало више од три сата и износи 14 процената.

Дакле, по доласку са посла, скоро две трећине жена обавља прво кућне послове (63 процената), свака шеста жена једе (16 процената), а свака пета се бави слободним активностима (21 проценат). На другој страни, сваки четврти мушкарац пређе на кућне послове (27 процената), скоро сваки други једе (42 процената), а сваки трећи обавља слободне активности (32 процената).

Слободно време

Слободно време је део свакодневног живота свих нас. Количина слободног времена у великој мери зависи од пола, старосне доби и породичног састава, као и дана у седмици када можемо да се посветимо слободном времену.

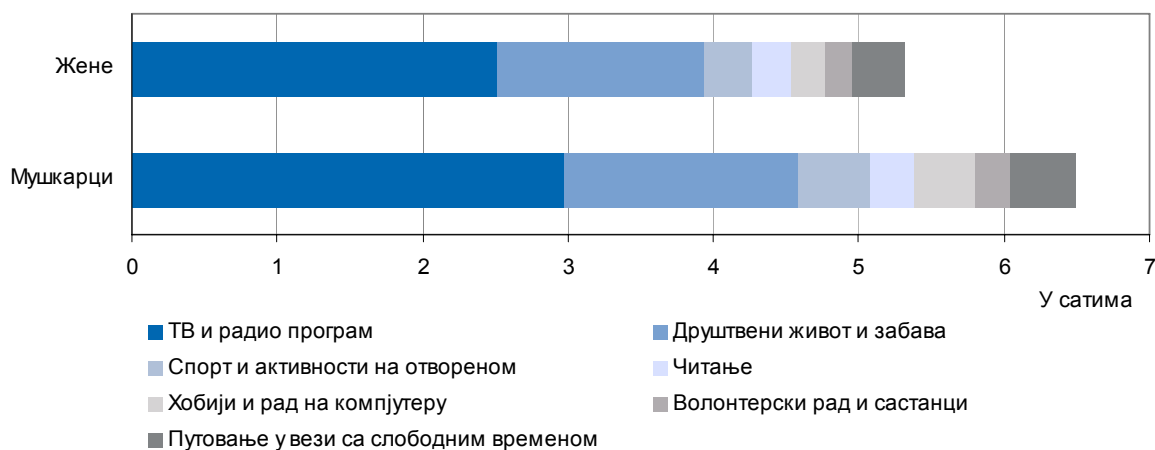
Графикон 18. Просечно време проведено у слободним активностима, становништво старости 15 и више година, према полу; радни дани и дани викенда, Република Србија, 2010/2011.

Жене у просеку дневно имају слободног времена више од пет сати, док мушкарци имају скоро шесет и по сати. Када посматрамо слободно време радним данима, односно од понедељка до петка, и данима викенда, жене опет имају мање слободног времена у односу на мушкарце. Радним данима разлика међу половима јесте један сат, док је викендом та разлика сат и по. Тако се види да жене викендом користе исто време на слободне активности које мушкарци имају радним данима.

Када се посматра Графикон 19 по појединачним слободним активностима (шифре активности на на нивоу 1 и 2), можемо рећи да слободно време становници Републике Србије највише проводе гледајући ТВ програм. Жене у просеку дневно гледају програм око два и по сата, док мушкарци скоро три сата. Друга активност у којој се проводи слободно време је друштвени живот и забава. У просеку жене скоро сат и по дневно троше у друштвеним активностима, а мушкарци само мало више. Жене и мушкарци приближно исто времена проводе у дружењу са породицом и са пријатељима, одлажењу у посете и примању гостију, посетама ресторанима, одлажењу у биоскоп и позориште и у одмарању.

Графикон 19. Просечно време проведено у слободним активностима, ниво активности 1 и 2, становништво старости 15 и више година, према полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

У спорту и рекреацији проводе скоро пола сата дневно, и то нешто мало више мушкарци него жене. Од тога, највише времена проводимо у шетњи, и разлика међу половима је мала.

Мушкарци више времена проводе у читању него жене. Али, жене више воле да читају књиге, а мушкарци новине. На хобије и рад на компјутеру мушкарци у просеку одвоје 25 минута, а жене 14 минута.

Табела 11 садржи податке о учешћу лица која су забележила слободне активности, као и податке о томе колико су времена провели у њима они који су их забележили.

Табела 11. Учешће у обављању и просечно време проведено у слободним активностима оних који су их обављали, ниво активности 1 и 2, становништво старости 15 и више година, према полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У процентима и сатима			
	Учешће становништва у обављању активности		Просечно време оних који су и обављали те активности	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци
ТВ и радио програм	91	92	2:45	3:12
Друштвени живот и забава	79	78	1:48	2:03
Спорт и активности на отвореном	24	29	1:25	1:43
Читање	23	27	1:06	1:05
Хобији и рад на компјутеру	16	23	1:27	1:47
Волонтерски рад и састанци	9	9	1:59	2:30
Путовање у вези са слободним временом	42	50	0:50	0:54
Укупно	99	100	5:22	6:30

Подаци показују да је девет од 10 лица убележило гледање ТВ програма без обзира на пол, али да су мушкарци скоро пола сата више провели уз ТВ. У друштвеном животу и забави уживало је четири од пет анкетираних лица, с тим што су мушкарци у просеку проводили 15 минута више. Свака четврта жена је забележила спортске активности у којима је проводиле скоро сат и по. Учешће мушкараца у спортским активностима је нешто веће (29 процената) и у њима су проводили више времена, скоро два сата..

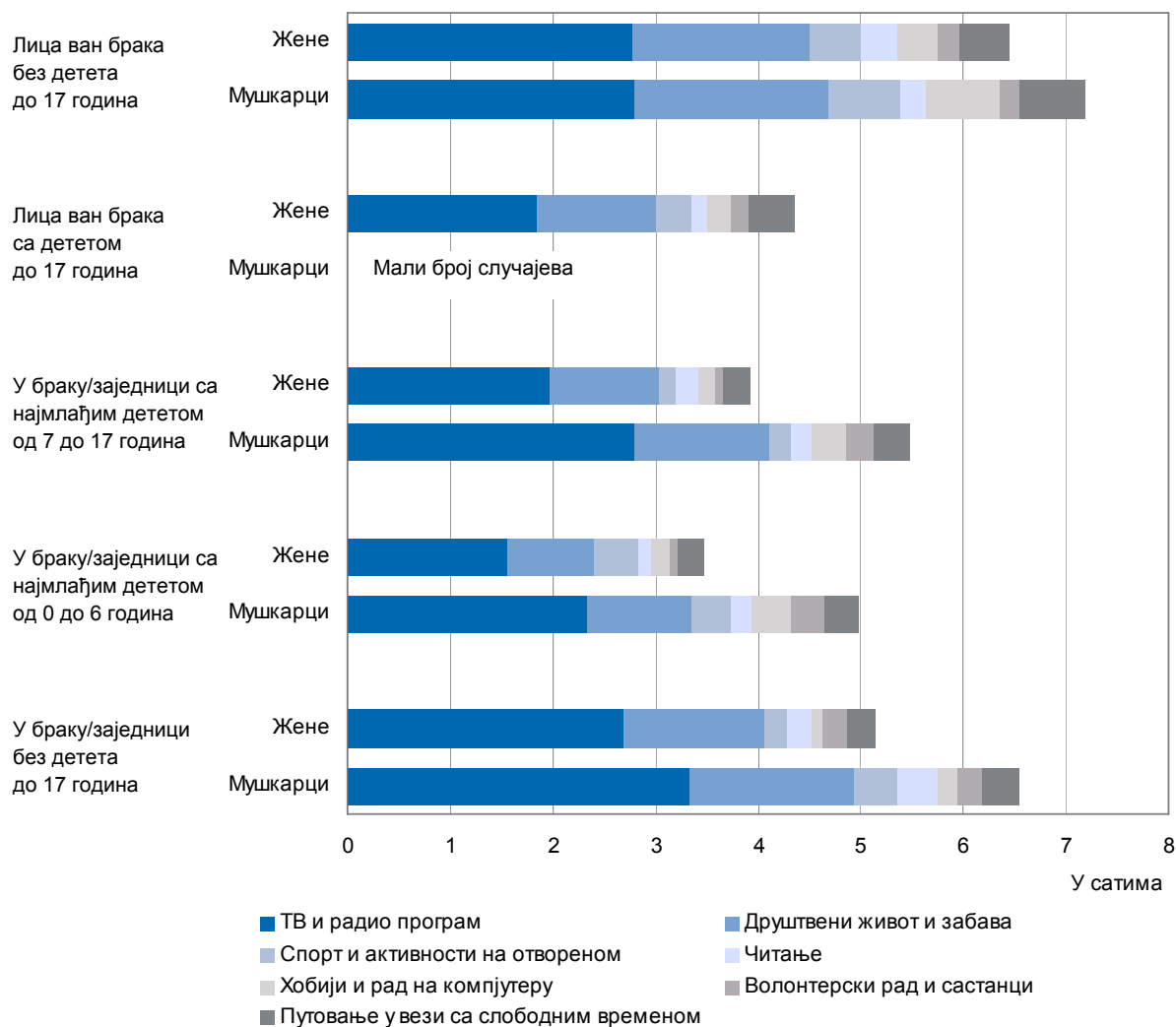
Што се тиче читања, четири процента више мушкараца је забележило читање новина, часописа, књига итд., али су жене које су читале проводиле минут дуже у просеку од мушкараца.

Бавећи се неким хобијем и компјутером, 16 процената жена је у просеку провело 87 минута, а 23 процената мушкараца 20 минута дуже. У волонтерским пословима и састанцима свако десето лице је уписало ове активности, а мушкарци су проводили пола сата више од жена.

Графикон 20 приказује коришћење слободног времена лица по породичном саставу и може се видети да, што се тиче слободних активности, опет доминира гледање ТВ програма.

Тако, жене са децом без обзира на њихово брачно стање или старост детета, ТВ програм гледају мање од два сата, док оне без детета проводе скоро три сата. Мушкарци који су у браку и без детета, на другој страни, највише времена проводе гледајући ТВ програм – преко три сата, а најмање, и то за један сат мање, мушкарци који су у браку и са дететом до шест година.

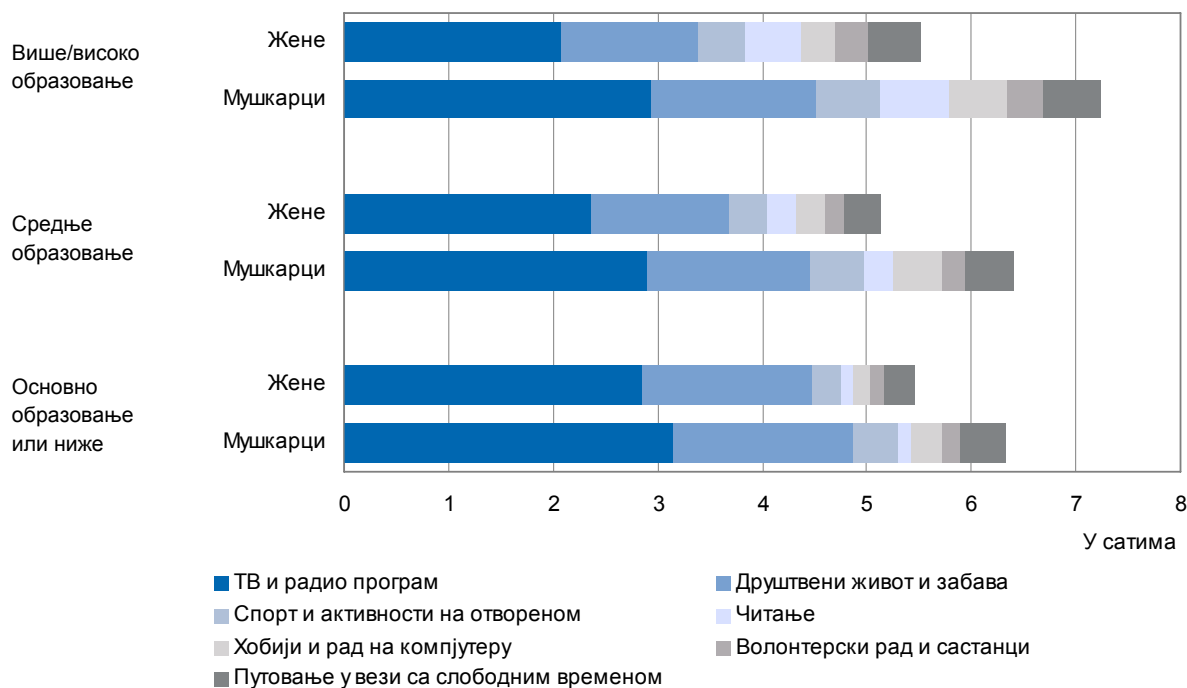
Графикон 20. Просечно време проведено у слободним активностима, ниво активности 1 и 2, становништво старости 15 и више година, према породичном саставу и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

Највише времена за дружење имају лица ван брака и без детета – скоро два сата, а најмање лица у браку са дететом – око један сат. Слично је и са спортским активностима. Највише времена у њима проводе лица ван брака и без детета, а најмање они који су у браку и са дететом старим од 7 до 17 година. Они који имају мању децу, више се баве спортом од ових који имају већу јер су у просеку девет година и млађи.

Што се тиче образовног нивоа, Графикон 21 приказује да у слободним активностима највише времена проведу мушкарци са високом или вишом школском спремом (преко седам сати), а најмање жене са средњом школом (мало више од пет сати). Кад се посматра праћење ТВ програма, мушкарци из свих образовних категорија проводе око три сата дневно, док жене које су образованије проводе мање времена.

Графикон 21. Просечно време проведено у слободним активностима, ниво активности 1 и 2, становништво старости 15 и више година, према највишој завршеној школи и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

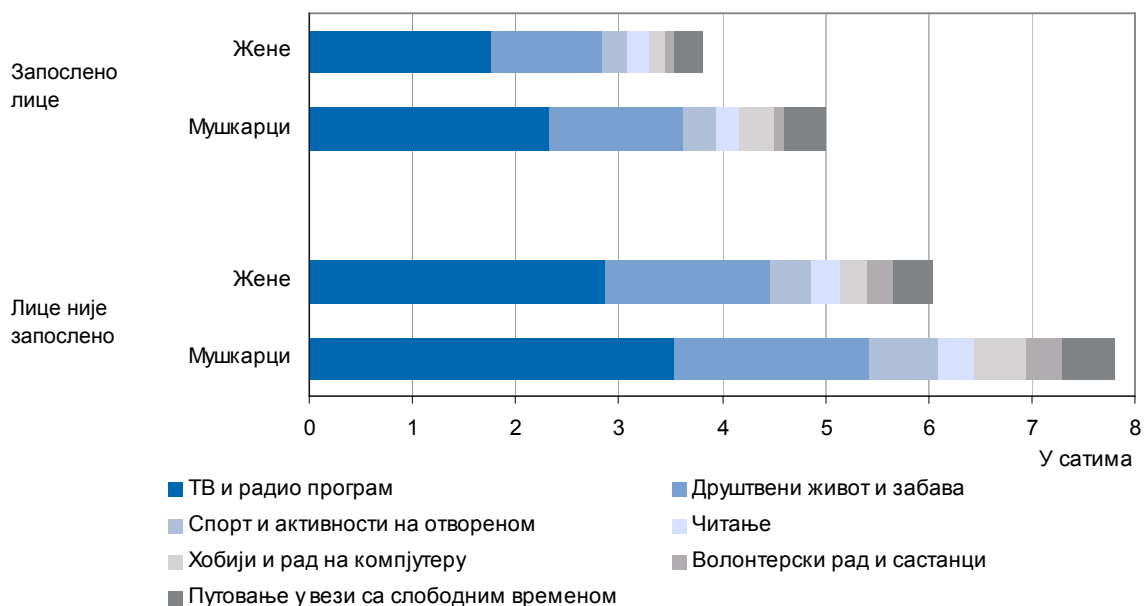
Без обзира на образовање, жене у просеку одвоје мало више од једног сата на друштвени живот и забаву, а мушкарци пола сата више. И једни и други са нижим образовањем проведу више времена у овим активностима.

У спортским активностима у просеку проведе се око пола сата. Што је лице образованије, веће је и учешће у спорту, а мушкарци у просеку проведу 10 минута више од жена по свим образовним категоријама. Што је лице образованије, оно проводи и више времена у читању, с тим да најмање читају жене са нижим образовањем, и то у просеку седам минута, а највише мушкарци са високим и вишим образовањем, 39 минута.

Када говоримо о запослености лица, из Графикона 22 види се да жене које су, према сопственој изјави, запослене, имају најмање времена за слободне активности, највише времена имају мушкарци који нису запослени и разлика између њих је непуна два сата.

Ово правило важи и за све појединачне слободне активности, односно да лице има више времена за све ове активности уколико није запослено.

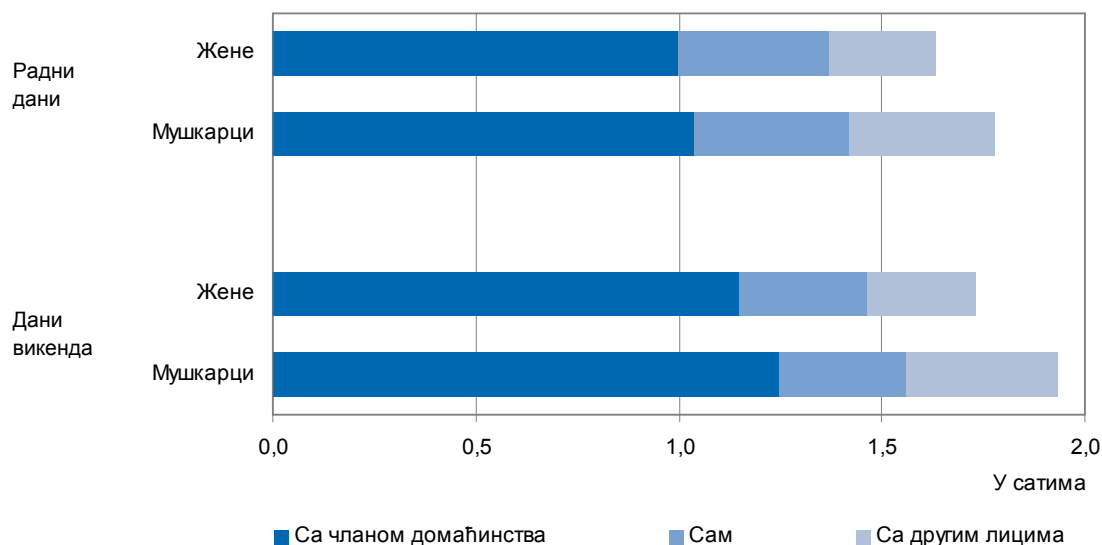
Графикон 22. Просечно време проведено у слободним активностима, ниво активности 1 и 2, становништво старости 15 и више година, према статусу у запослености по сопственој изјави и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

Оброци

С обзиром на то да је део свакодневног живота свих нас и конзумирање хране, ова активност је издвојена као посебна у овом извештају. На основу података истраживања, могу се добити подаци о томе колико времена у просеку становници Републике Србије дневно потроше на ову активност, с ким најчешће једу (да ли сами, са породицом или са пријатељима), као и место где најчешће једу (код куће, у ресторану или код пријатеља).

Графикон 23. Просечно време проведено у узимању obroka, становништво старости 15 и више година, према присуству других лица и полу; радни дани и дани викенда, Република Србија, 2010/2011.

У Графикону 23 приказано је колико времена у просеку жене и мушкарци у Републици Србији проводе узимању obroка, и то током радне недеље или викендом, и у чијем су друштву били том приликом.

Тако, мушкарци и жене викендом проведу у просеку више од једног сата једући са члановима домаћинства, док је то радним данима нешто мање – око један сат. То значи да се време проведено током викенда, када су чланови породице на окупу, посвети више и заједничким оброцима. На другој страни, када лице једе само, током недеље и мушкарци и жене проведу 22 минута на оброке, док је током викенда број минута још мањи – само 18.

Табела 12 садржи податке о проценту жена и мушкараца који су уписивали оброке у нечијем присуству или сами, и то радним данима и данима викенда, као и податке о томе колико су времена те активности трајале.

Табела 12. Учешће у обављању и просечно време проведено у активностима узимања obroка оних који су их обављали, становништво старости 15 и више година, према присуству других лица и полу; радни дани и дани викенда, Република Србија, 2010/2011.

	У процентима и сатима							
	Учешће становништва у обављању активности				Просечно време оних који су и обављали те активности			
	жене		мушкарци		жене		мушкарци	
	радни дани	дани викенда	радни дани	дани викенда	радни дани	дани викенда	радни дани	дани викенда
Са чланом домаћинства	94	95	94	95	1:03	1:12	1:05	1:18
Сам	50	39	49	40	0:44	0:48	0:47	0:47
Са другим лицима	35	28	44	35	0:44	0:56	0:48	1:02

Велика већина свих анкетираних узима оброке са неким од чланова домаћинства. Ипак, свака друга жена, као и сваки други мушкарац, једе сам преко недеље, док се викендом тај број благо смањује и износи око 40 процената. Као што се и могло очекивати, око 70 процената лица која су у самачким домаћинствима, једу сами док се тај проценат креће испод 40 процената када су у питању лица из вишечланих домаћинстава.

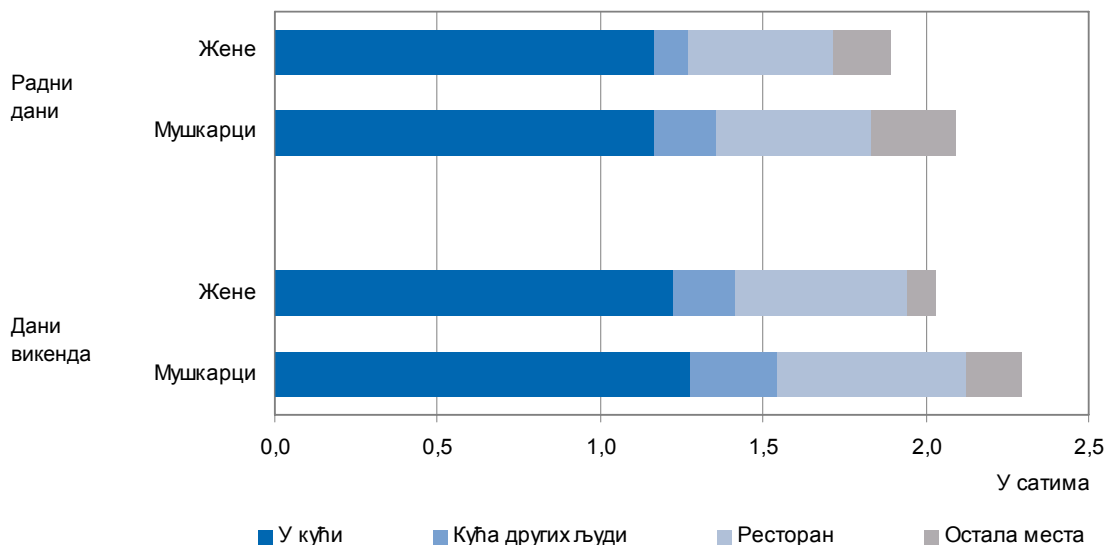
Када су у питању оброци са неким другим лицима, интересантно је да и жене и мушкарци то чешће обављају радним даном него данима викенда, с тим што мушкарци то раде чешће него жене.

Све у свему, када се погледају вредности које се односе на просечно трајање активности оних који су их забележили, види се да се највише времена проводи са члановима домаћинства, а да потом следе оброци са другим лицима. Најмање времена се проведе на овим активностима када је лице само.

Графикон 24 садржи податке о просечном проведеном времену и по месту где се једе – у кући, у дому неког другог лица, ресторану или негде другде. Најдуже времена у узимању obroка проводе мушкарци, и то преко два сата дневно у просеку и радним и данима викенда, док жене само викендом проводе мало више од два сата у обедовању.

Просечан становник Републике Србије углавном једе код куће и у активностима конзумирања хране се проведе више од 70 минута дневно. У ресторанима се у просеку проводи око пола сата, с тим што и жене и мушкарци више посећују ресторанике викендом.

Графикон 24. Просечно време проведено у активностима узимања оброка, становништво старости 15 и више година, према месту и полу; радни дани и дани викенда, Република Србија, 2010/2011.

Пијење кафе

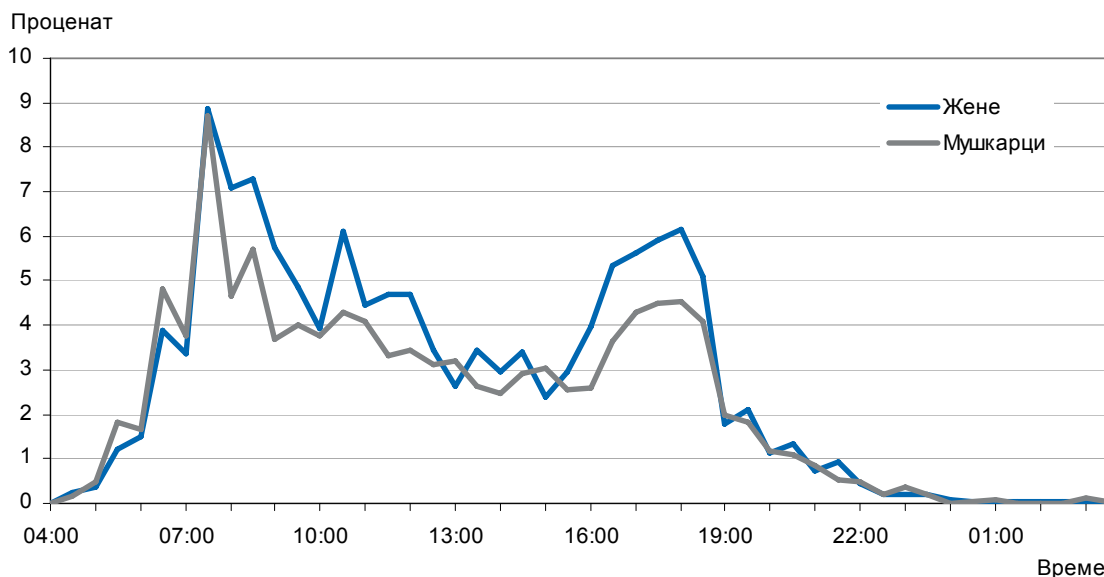
С обзиром на то да је постојала могућност да се укључи и нека специфична национална активност, у Истраживању о коришћењу времена укључена је активност пијења кафе.

Становници Републике Србије у просеку дневно проведу 36 минута у пијењу кафе, жене су истрајније и проведу 40 минута, а мушкарци 32 минута.

На Графикону 25 види се у које време се пије кафа у Републици Србији, када жене, а када мушкарци. „Кафенише“ се током целог дана, а највише ујутру у седам сати и 30 минута, када сваки једанаести становник Републике Србије испија своју јутарњу кафу.

Скоро током целог дана већи проценат жена пије кафу од мушкараца, а највеће су разлике у 10.30 h и 16.30 h, када скоро два процента жена више пије кафу од мушкараца.

Графикон 25. Пијење кафе, становништво старости 15 и више година, према полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

Уместо закључка

Жене у Републици Србији у просеку проведу мало више од два сата радећи плаћене послове, али скоро пет сати радећи неплаћене послове. Мушкарци у плаћеном послу проведу мало мање од четири сата, док неплаћеним пословима посвете мало више од два сата. Све у свему, жене у послу, било плаћеном, било неплаћеном, у просеку проведу дневно седам сати, а мушкарци један сат мање.

Паузе за доручак или ручак током плаћеног посла просечном мушкарцу трају у просеку 11 минута, а женама само пет.

Мушкарци из контингента радно способног становништва (од 15 до 64 године) у плаћеним пословима проводе скоро два сата више од жена исте доби.

Мушкарци из градских насеља раде мање у плаћеним пословима од мушкараца из осталих, неградских насеља, и то за пола сата, док жене раде приближно исто.

Што се тиче неплаћеног рада у осталим насељима, и жене и мушкарци раде више од становника градских насеља. Тако, жене у осталим насељима на неплаћеним пословима проводе 42 минута више у односу на жене из градских насеља, док мушкарци проводе 25 минута више.

Жене, без обзира на то да ли су се изјасниле као запослене или не, раде мање на плаћеним пословима од мушкараца. Запослене жене у просеку на послу проводе скоро шест сати, а мушкарци мало више од седам сати. На другој страни, мушкарци који се нису изјаснили да су запослени, раде мање од једног сата, али опет дупло више од жена.

У просеку, 22 минута дневно се посвећује учењу и усавршавању. Жене у просеку проведу 25 минута, а мушкарци 19. Свака 13 жена и сваки 20 мушкарац старији од 15 година пријавили су активности везане за учење.

На другој страни, у гледању ТВ програма, просечан мушкарац у Републици Србији проведе три сата, а просечна жена пола сата мање. У пијењу кафе, жене проведу 40 минута дневно у просеку, а мушкарци осам минута мање.

На спремање оброка, жена у просеку проведе више од сат и по, а мушкарац само 16 минута дневно. У прању судова жене у просеку проведу 34 минута, а мушкарци само три, а куповином се баве 12 односно 13 минута.

Највише времена у активностима личних потреба проводе жене са најнижом школском спремом, а најмање жена са највишом школском спремом. Разлика између њих је више од једног сата.

У сваком случају, статистички подаци приказани према полу треба да постану важан део националних политика, стратегија које се тичу равноправности полова и друштвене укључености уопште.

Прилози

Општи приступ

Истраживање о коришћењу времена је у потпуности усаглашено са препорукама HETUS⁴. Подаци за истраживање прикупљани су уз помоћ дневника за два случајно изабрана дана. Испитаници су били замољени да забележе главне активности за десетоминутне интервале које су обављали, могућу паралелну активност, место обављања или превозно средство и присуство других лица.

Становништво

Циљна група у Истраживању о коришћењу времена у Републици Србији је становништво старо 15 и више година који живе у домаћинствима. Лица која живе у институцијама нису укључена у ово истраживање. Јединица узорка је било домаћинство и лица која су стара 15 и више година.

Свако домаћинство које је попунило и предало дневнике за најмање половину чланова домаћинства добило је новчану надокнаду од 500 РСД, што је било приближно пет евра.

План узорка

Величина узорка за анкету Истраживање о коришћењу времена 2010/2011. износи 2340 домаћинстава и 234 пописна круга. Примењен је двоетапни стратификовани узорак. Стратификација пописних кругова урађена је према типу насеља (град, остало) и територији (Београд, централна Србија без Београда и Војводина). У оквиру сваког стратума пописни кругови су изабрани систематски са вероватноћом пропорционалном величини. Да би се узорак дистрибуирао на 12 месеци, на случајан начин је подељен на 26 подузорака, који су редом додељени двома седмицама у току године. Тако је и сваки пописни круг из подузорка био предвиђен за две седмице. У оквиру сваког пописног круга, домаћинства су изабрана са једнаким вероватноћама и на случајан начин подељена у две групе од по пет домаћинстава за седам дана.

Избор дана за вођење дневника

Сваком домаћинству из узорка додељена је једна на случајан начин изабрана комбинација дана: једног радног дана (понедељак–петак) и једног дана викенда (субота или недеља). У случају да лице из домаћинства није било у могућности да попуни дневник за одређени дан, било је дозвољено одлагање највише до три недеље, али за исти дан у недељи.

Узорак за ИКВ није самопндерисан. Да би се добили репрезентативни подаци за Републику Србију, израчунати су пондери.

⁴ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-RA-08-014/EN/KS-RA-08-014-EN.PDF

Инструменти истраживања

Упитник за домаћинство – Упитник се односи на карактеристике домаћинства. У упитник није укључено добровољно питање које се тичало бриге о детету и болесним и старим лицима – Н18.

Индивидуални упитник за лице старо 15 и више година – Упитник се односи на карактеристике лица. У упитник нису укључена добровољна питања која су се тичала личних примања, образовања или осећаја да је лице у журби – И14, И15, И16, И17, И20, И21, И28, И34, И35 и И36. С друге стране, укључена су питања у вези са учесталошћу пушења цигарета, власништва предузећа у којем је лице запослено, доношења одлука о трошењу новца које је лице само зарадило, одлука о здравственим питањима, снабдевању домаћинства, посетама рођака итд.

Дневник – Временски дневник садржи уводни текст и примере. Сва питања су била укључена и није било никаквих одступања у дневнику.

Недељни распоред радног времена – Сва питања су била укључена и није било никаквих одступања у дневнику.

Теренски рад

Истраживање о коришћењу времена било је спроведено у периоду од 15. фебруара 2010. године до краја фебруара 2011. Републички завод за статистику је пре почетка истраживања слао обавештење члановима домаћинства којим се најављује истраживање. Неколико дана пре првог изабраног дана за попуњавање дневника, чланови домаћинства су анкетирани попуњавањем Упитника за домаћинство и Индивидуалног упитника за лице старо 15 и више година.

Индивидуални упитник је попуњаван методом лице у лице. Члановима су остављана по два дневника које је требало да попуне за два унапред изабрана дана. Уколико лице није било у могућности да попуни дневник тог дана, постојала је могућност да се одложи. Дневник је, у том случају, требало да се попуни тог истог дана са одлагањем од једне, две или три седмице у односу на унапред предвиђен дан.

Све у свему, укупно је анкетирано 1 866 домаћинства, односно 4 495 лица старих 15 и више година.

Шифрирање

Пошто су испитаници својим речима уписивали активности које су обављали током дана, било их је потребно шифрирати ради уноса и даље обраде података. На основу уписаног текста, вршило се шифрирање активности према Кодексу шифара који је усаглашен са европским препорукама.

У систему шифара постоје три нивоа. Први ниво има 10 категорија активности, од 0 до 9. У оквиру сваке категорије активности првог нивоа постоји 1–9 категорија активности другог нивоа које дефинишу прве две цифре. У оквиру сваке категорије активности другог нивоа може да постоји 1–10 категорија активности трећег нивоа. Шифре које у свом називу садрже реч „остало“ обухватају све активности које се не могу сврстати ни у једну од поменутих активности у оквиру датих категорија.

Искуство Пробног истраживања о коришћењу времена, које је спроведено 2009. године, као и препоруке Евростата, омогућили су проширење шифара активности националним специфичностима. као што је, на пример, *Пијење кафе* са тромесним кодом 022, за коју су методолози сма-

трали да је, с обзиром на широку распрострањеност појаве, сврсисходно укључити у национално истраживање.

Обрада података

Апликација за унос података направљена је под Blaise софтвером. Софтвер SPSS коришћен је за организацију података, смештај и безбедност, као и за чишћење података, обраду података и табелирање. Софтвер SAS коришћен је за прављење пондера и калибрацију података.

Стопе одговора

Број анкетираних домаћинстава / број домаћинстава у узорку	79,7
Број анкетираних лица / број лица у узорку	99,5
Број лица са најмање једним попуњеним дневником / број лица у узорку	76,3
Број попуњених дневника / број лица у узорку x број дана дневника по лицу	1,5
Број домаћинстава у којима су сви чланови попунили дневнике за одређени дан / број домаћинстава у узорку	79,0

Попуњавање дневника

Просечан број епизода по дневнику (само главна активност)	27
Учешће укупног времена са регистрованим паралелним активностима (%)	16
Број шифара активности у истраживању *	102

* У дневницима не постоји шифра 713. Додате су три нове шифре: 022 – Пијење кафе, 023 – Пушење и 388 – Брига о детету коју пружају други чланови домаћинства, а нису његови родитељи, сестре и браћа.

Распоред дана дневника по данима у седмици

	Број	Процент
Радни дан	3 421	50,0
Понедељак	673	9,8
Уторак	647	9,5
Среда	696	10,2
Четвртак	666	9,7
Петак	739	10,8
Дан викенда	3 416	50,0
Субота	1 665	24,4
Недеља	1 751	25,6
Укупно	6 837	100,0

Шифре главне и паралелне активности:

0 БРИГА О СЕБИ

- 01 Спавање
- 011 Спавање
- 012 Болестан и везан за кревет
- 02 Конзумирање хране и пића
- 021 Исхрана
- 022 Пијење кафе
- 023 Пушење
- 03 Остала лична нега
- 031 Умивање/прање и облачење
- 039 Остала или неодређена лична нега

1 ЗАПОСЛЕЊЕ

- 11 Главни и други посао
- 111 Радно време на главном/другом послу (укључујући паузу за кафу и путовање на послу)
- 121 Пауза за ручак
- 129 Остале или неодређене активности у вези са запослењем

2 УЧЕЊЕ

- 20 Неодређено учење
- 200 Неодређено учење
- 21 Школа или факултет
- 211 Часови и предавања
- 212 Домаћи задаци
- 22 Учење у слободно време
- 221 Учење у слободно време

3 БРИГА О ДОМАЋИНСТВУ И ПОРОДИЦИ

- 30 Неодређена брига о домаћинству и породици
- 300 Неодређена брига о домаћинству и породици
- 31 Бављење храном
- 311 Припремање хране, печење и припремање зимнице
- 312 Прање судова
- 32 Одржавање домаћинства
- 321 Чишћење стамбеног објекта
- 322 Чишћење дворишта и баште
- 323 Снабдевање грејањем и водом
- 324 Распоређивање робе и материјала у домаћинству
- 329 Остале или неодређене активности у вези са одржавањем домаћинства
- 33 Прављење и брига о текстилу
- 331 Прање веша
- 332 Пеглање
- 333 Ручни радови и израда одеће
- 339 Остале или неодређене активности у вези са поправљањем и бригом о одећи и обући
- 34 Баштованство и брига о кућним љубимцима
- 341 Баштованство
- 342 Чување домаћих животиња
- 343 Брига о кућним љубимцима
- 344 Вођење пса у шетњу
- 349 Остале или неодређене активности у вези са баштованством и бригом о кућним љубимцима

- 35 [Изградња и поправке](#)
- 351 Изградња куће и реновирање
- 352 Поправке на стамбеном објекту
- 353 Прављење, поправљање и одржавање кућних добара
- 354 Одржавање возила
- 359 Остале или неодређене активности у вези са изградњом и поправком
- 36 [Куповина и услуге](#)
- 361 Куповина
- 362 Комерцијалне и административне услуге
- 363 Личне услуге
- 369 Остале или неодређене активности у вези са куповином и услугом
- 37 [Вођење домаћинства](#)
- 371 Вођење домаћинства
- 38 [Брига о детету](#)
- 381 Физичка бригаа и надгледање деце
- 382 Подучавање детета
- 383 Читање, играње и разговор са дететом
- 384 Праћење детета
- 388 Брига о детету коју пружају други чланови домаћинства, а нису његови родитељи, сестре и браћа
- 389 Остале или неодређене активности у вези са бригом о детету / деци
- 39 [Помоћ одраслом члану домаћинства](#)
- 391 Физичка бригаа о несамосталном одраслом члану домаћинства
- 392 Остала помоћ несамосталном одраслом члану домаћинства
- 399 Помоћ самосталном одраслом члану домаћинства

- 4 [ВОЛОНТЕРСКИ РАД И САСТАНЦИ](#)
- 41 [Рад за или преко неке организације](#)
- 411 Рад за или преко неке организације
- 42 [Неформална помоћ другом домаћинству](#)
- 421 Помоћ у вези са изградњом и поправкама
- 422 Помоћ у плаћеном послу и пољопривредним активностима
- 423 Брига о својој деци која живе у неком другом домаћинству
- 424 Остала бригаа о детету као помоћ неком другом домаћинству
- 425 Помоћ одраслој особи у неком другом домаћинству
- 429 Остала или неодређена неформална помоћ другом домаћинству
- 43 [Састанци, религиозне, остале и неодређене друштвене активности](#)
- 431 Састанци
- 432 Религиозне активности
- 439 Остале или неодређене друштвене активности

- 5 [ДРУШТВЕНИ ЖИВОТ И ЗАБАВА](#)
- 51 [Друштвени живот](#)
- 511 Дружење са породицом
- 512 Одласци у посету и примање посете
- 513 Славља
- 514 Телефонски разговор
- 519 Остале или неодређене активности у вези са друштвеним животом
- 52 [Забава и култура](#)
- 521 Биоскоп
- 522 Позориште и концерти
- 523 Уметничке изложбе и музеји
- 524 Библиотека
- 525 Спортске манифестације
- 529 Остале или неодређене активности у вези забаве и културе
- 53 [Одмарање и слободно време](#)
- 531 Одмарање и слободно време

6 СПОРТОВИ И АКТИВНОСТИ КОЈЕ СЕ ОБАВЉАЈУ НАПОЉУ

61 Физичке вежбе

- 611 Шетање и планинарење
- 612 Џогинг и трчање
- 613 Вожња бицикла, скијање и клизање
- 614 Игре са лоптом
- 615 Гимнастика и фитнес
- 616 Водени спортови
- 619 Остали или неодређени спортови и активности које се обављају напољу

62 Продуктивне вежбе

- 621 Продуктивне вежбе

63 Активности везане за спорт

- 631 Активности везане за спорт

7 ХОБИЈИ И РАД НА КОМПЈУТЕРУ

71 Уметност и хобији

- 711 Уметност (визуелна, извиђачка и литерарна)
- 712 Колекционарство
- 713 Дописивање
- 719 Остале или неодређене активности у вези са хобијем

72 Рад на компјутеру

- 721 Програмирање, инсталирање и поправка компјутера
- 722 Добијање информација помоћу компјутера
- 723 Комуникације преко интернета
- 729 Остале или неодређене активности у вези са радом на компјутеру

73 Игре

- 731 Соло игре и играње, коцкање
- 732 Друштвене игре и играње
- 733 Компјутерске игрице
- 739 Остале или неодређене игре

8 МАСОВНИ МЕДИЈИ

81 Читање

- 811 Читање часописа
- 812 Читање књига
- 819 Остало или неодређено читање

82 ТВ, видео и ДВД

- 821 Гледање ТВ-а, видеа или ДВД-а

83 Радио и снимци

- 831 Слушање радија и снимака

9 ПУТОВАЊА И НЕОДРЕЂЕНО КОРИШЋЕЊЕ ВРЕМЕНА

- 900 Остала или неодређена сврха путовања
- 910 Путовање на и са посла
- 920 Путовање у вези са учењем/студирањем
- 936 Путовање у вези са куповином и услугама
- 938 Путовање у вези са бригом о детету/деци
- 939 Путовање у вези са осталом бригом о домаћинству
- 940 Путовање у вези са волонтерским радом и састанцима
- 950 Путовање у вези са друштвеним животом
- 960 Путовање у вези са осталим слободним активностима
- 980 Путовање у вези са променом места/насеља
- 995 Попуњавање дневника о коришћењу времена
- 998 Неодређено слободно време
- 999 Остало неодређено коришћење времена

Шифре за место дешавања и превозно средство

- 00 Неопређено место дешавања/превозно средство
 - 10 Неопређено место дешавања (није путовање)
 - 11 Кућа
 - 12 Викендица или стан за одмор
 - 13 Радно место или школа
 - 14 Кућа других људи
 - 15 Ресторан, кафић или кафана
 - 16 Самопослуге, продавнице, шопинг центри и сл.
 - 17 Хотел, пансион, камп и сл.
 - 19 Остала места дешавања (није путовање).
 - 20 Неопређено превозно средство
 - 21 Ходање пешице
 - 22 Вожња бициклом
 - 23 Вожња на мопеду, мотоциклу или у моторном чамцу
 - 24 Вожња у путничком аутомобилу
 - 29 Остала приватна превозна средства
 - 31 Вожња у јавном превозу
-

Шифре са ким је проведено време

- 1 Сам/Сама (такође и са непознатим људима, сам у гомили)
 - 2 Партнер
 - 3 Родитељ
 - 4 Члан домаћинства до 9 година старости
 - 5 Други чланови домаћинства
 - 6 Остала лица које испитаник познаје
-

Бинарне шифре

- 0 Није коришћен компјутер или интернет
 - 1 Коришћен је компјутер или интернет
-

Табела П.1. Просечно време проведено у активностима, становништво старости 15 и више година, према полу; радни дани, дани викенда и сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У сатима					
	Жене			Мушкарци		
	радни дани	дани викенда	сви дани	радни дани	дани викенда	сви дани
Плаћени посао	02:34	01:05	02:09	04:23	02:16	03:47
Главни и други посао	02:10	00:55	01:48	03:43	01:57	03:13
Активности везане за запослење	00:08	00:02	00:06	00:13	00:06	00:11
Путовање на и са посла	00:16	00:06	00:13	00:25	00:13	00:22
Неплаћени посао	04:50	04:54	04:51	02:17	02:14	02:16
Бављење храном	02:06	02:22	02:10	00:19	00:22	00:20
Припремање хране, печење и припремање зимнице	01:32	01:45	01:36	00:15	00:18	00:16
Прање судова	00:33	00:36	00:34	00:03	00:04	00:03
Одржавање домаћинства	00:50	00:54	00:51	00:28	00:32	00:29
Чишћење стамбеног објекта	00:37	00:39	00:38	00:06	00:07	00:06
Чишћење дворишта и баште	00:03	00:04	00:03	00:06	00:07	00:07
Снабдевање грејањем и водом	00:04	00:03	00:04	00:12	00:13	00:13
Прављење и брига о текстилу	00:30	00:23	00:28	00:01	00:00	00:01
Прање веша	00:11	00:09	00:11	00:00	..	00:00
Пеглање	00:10	00:09	00:10
Ручни радови и израда одеће	00:07	00:04	00:06
Баштованство и брига о кућним љубимцима	00:16	00:15	00:16	00:26	00:25	00:26
Баштованство	00:10	00:07	00:09	00:14	00:12	00:13
Чување домаћих животиња	00:05	00:05	00:05	00:09	00:09	00:09
Изградња и поправка	00:01	00:10	00:11	00:10
Куповина и услуге	00:17	00:17	00:17	00:17	00:15	00:17
Куповина	00:13	00:16	00:13	00:11	00:14	00:12
Брига о детету	00:24	00:22	00:24	00:09	00:10	00:09
Читање, играње и разговор са дететом	00:05	00:05	00:05	00:03	00:04	00:04
Помоћ одраслом члану домаћинства	00:01	00:01	00:01	00:01	00:00	00:01
Путовање у вези са неплаћеним радом	00:20	00:16	00:19	00:21	00:16	00:19
Учење	00:31	00:11	00:25	00:23	00:07	00:19
Школа или факултет	00:26	00:11	00:21	00:19	00:06	00:16
Путовање у вези са учењем	00:04	..	00:03	00:03	..	00:02
Личне потребе	11:01	11:44	11:13	10:50	11:45	11:05
Спавање	08:14	08:42	08:22	08:10	08:45	08:20
Конзумирање хране и пића	01:51	02:03	01:55	01:45	02:04	01:50
Пијење кафе	00:38	00:43	00:40	00:30	00:36	00:32
Остале личне потребе	00:54	00:57	00:55	00:52	00:53	00:53
Остала или неодређена сврха путовања	00:00	00:01	00:01	00:01
Слободно време	05:00	06:03	05:18	06:03	07:33	06:29
Неформална помоћ другом домаћинству	00:08	00:07	00:08	00:11	00:11	00:11
Састанци, религиозне, остале и неодређене друштвене активности	00:01	00:03	00:02	..	00:03	00:01
Друштвени живот	00:44	01:11	00:52	00:47	01:20	00:57
Забава и култура	..	00:01	00:00	..	00:03	00:01
Одмарање и слободно време	00:31	00:33	00:32	00:36	00:41	00:37
Физичке вежбе	00:19	00:23	00:20	00:25	00:31	00:27
Шетање и планинарење	00:16	00:20	00:17	00:18	00:21	00:19
Продуктивне вежбе	-	00:04	00:02
Рад на компјутеру	00:09	00:09	00:09	00:14	00:15	00:14
Игре	00:02	00:04	00:03	00:08	00:11	00:09
Читање	00:15	00:16	00:15	00:17	00:19	00:17
Читање часописа	00:06	00:07	00:06	00:11	00:14	00:12
Читање књига	00:07	00:08	00:07	00:04	00:04	00:04
ТВ, видео и ДВД	02:21	02:34	02:25	02:46	03:07	02:52
Радио и снимци	00:04	00:05	00:04	00:05	00:05	00:05
Путовања у вези слободног времена	00:18	00:28	00:21	00:24	00:36	00:27
Остало	00:01	00:01	00:01	00:01	00:01	00:01
Укупно	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00
<i>Број дневника</i>	<i>1 821</i>	<i>1 822</i>	<i>3 643</i>	<i>1 598</i>	<i>1 594</i>	<i>3 192</i>

Табела П.2. Учешће становништва у обављању активности, становништво старости 15 и више година, према полу; радни дани, дани викенда и сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У процентима					
	Жене			Мушкарци		
	радни дани	дани викенда	сви дани	радни дани	дани викенда	сви дани
Плаћени посао	36	19	31	53	33	47
Главни и други посао	35	19	30	52	32	46
Активности везане за запослење	20	6	16	31	13	26
Путовање на и са посла	27	10	22	42	21	36
Неплаћени посао	95	94	95	76	78	77
Бављење храном	88	89	88	33	35	34
Припремање хране, печење и припремање зимнице	84	85	85	30	32	31
Прање судова	73	73	73	13	13	13
Одржавање домаћинства	71	73	71	39	44	41
Чишћење стамбеног објекта	61	63	61	17	18	17
Чишћење дворишта и баште	7	8	7	10	11	10
Снабдевање грејањем и водом	11	11	11	18	19	18
Прављење и брига о текстилу	41	36	40	3	2	3
Прање веша	28	23	27	2	..	2
Пеглање	20	18	19
Ручни радови и израда одеће	6	4	6
Баштованство и брига о кућним љубимцима	19	17	18	21	22	21
Баштованство	11	10	11	11	11	11
Чување домаћих животиња	7	7	7	10	10	10
Изградња и поправке	1	11	12	11
Куповина и услуге	47	41	45	39	38	39
Куповина	44	41	43	35	37	36
Брига о детету	18	16	18	10	10	10
Читање, играње и разговор са дететом	8	7	8	6	7	7
Помоћ одраслом члану домаћинства	4	4	4	2	1	2
Путовање у вези са неплаћеним радом	49	44	48	45	41	44
Учење	8	6	8	6	4	5
Школа или факултет	8	6	7	5	3	5
Путовање у вези са учењем	6	..	5	4	..	3
Личне потребе	100	100	100	100	100	100
Спавање	100	100	100	100	100	100
Конзумирање хране и пића	100	100	100	99	99	99
Пијење кафе	74	79	75	67	70	68
Остале личне потребе	98	97	98	97	97	97
Остала или неодређена сврха путовања	1	2	2	2
Слободно време	98	99	99	100	100	100
Неформална помоћ другом домаћинству	7	7	7	7	8	8
Састанци, религиозне, остале и неодређене друштвене активности	3	4	3	..	3	2
Друштвени живот	61	66	62	57	67	60
Забава и култура	..	1	1	..	2	1
Одмарање и слободно време	43	44	43	47	50	48
Физичке вежбе	23	26	24	27	30	28
Шетање и планинарење	21	24	22	21	23	22
Продуктивне вежбе	-	2	1
Рад на компјутеру	12	12	12	15	14	15
Игре	4	5	4	10	12	10
Читање	23	25	23	26	29	27
Читање часописа	14	16	14	23	26	24
Читање књига	11	11	11	5	5	5
ТВ, видео и ДВД	89	91	90	91	92	91
Радио и снимци	9	9	9	8	9	8
Путовања у вези слободног времена	39	51	42	46	60	50
Остало	5	4	4	5	5	5
Укупно	100	100	100	100	100	100
<i>Број дневника</i>	<i>1 821</i>	<i>1 822</i>	<i>3 643</i>	<i>1 598</i>	<i>1 594</i>	<i>3 192</i>

Табела П.3. Просечно време оних који су обављали активности, становништво старости 15 и више година, према полу; радни дани, дани викенда и сви дани, Република Србија, 2010/2011.

У сатима

	Жене			Мушкарци		
	радни дани	дани викенда	сви дани	радни дани	дани викенда	сви дани
Плаћени посао	07:12	05:34	06:55	08:15	06:59	08:00
Главни и други посао	06:14	04:55	06:00	07:13	06:03	06:59
Активности везане за запослење	00:40	00:43	00:41	00:45	00:50	00:46
Путовање на и са посла	01:01	01:01	01:01	01:00	01:01	01:00
Неплаћени посао	05:05	05:12	05:07	02:59	02:53	02:57
Бављење храном	02:23	02:40	02:28	00:59	01:05	01:01
Припремање хране, печење и припремање зимнице	01:49	02:04	01:54	00:52	00:57	00:54
Прање судова	00:46	00:49	00:47	00:27	00:31	00:28
Одржавање домаћинства	01:12	01:13	01:12	01:12	01:14	01:13
Чишћење стамбеног објекта	01:01	01:01	01:01	00:37	00:42	00:38
Чишћење дворишта и баште	00:52	00:54	00:53	01:09	01:08	01:09
Снабдевање грејањем и водом	00:38	00:36	00:38	01:12	01:10	01:11
Прављење и брига о текстилу	01:13	01:06	01:11	00:40	00:31	00:39
Прање веша	00:41	00:40	00:41	00:33	..	00:32
Пеглање	00:56	00:54	00:55
Ручни радови и израда одеће	01:59	01:40	01:55
Баштованство и брига о кућним љубимцима	01:30	01:26	01:29	02:07	01:54	02:03
Баштованство	01:31	01:21	01:29	02:09	01:53	02:05
Чување домаћих животиња	01:13	01:10	01:12	01:37	01:37	01:37
Изградња и поправка	01:49	01:40	01:32	01:37
Куповина и услуге	00:38	00:41	00:38	00:46	00:40	00:44
Куповина	00:29	00:39	00:32	00:32	00:37	00:34
Брига о детету	02:17	02:18	02:17	01:31	01:36	01:33
Читање, играње и разговор са дететом	01:07	01:10	01:08	01:02	01:08	01:03
Помоћ одраслом члану домаћинства	00:38	00:36	00:37	01:02	00:40	00:57
Путовање у вези са неплаћеним радом	00:40	00:37	00:39	00:47	00:40	00:45
Учење	06:18	03:16	05:37	06:43	03:10	06:00
Школа или факултет	05:39	03:14	05:05	06:03	03:02	05:27
Путовање у вези са учењем	01:12	..	01:11	01:21	..	01:22
Личне потребе	11:01	11:44	11:13	10:50	11:45	11:05
Спавање	08:14	08:42	08:22	08:10	08:45	08:20
Конзумирање хране и пића	01:51	02:03	01:55	01:46	02:05	01:51
Пијење кафе	00:52	00:54	00:53	00:45	00:51	00:47
Остале личне потребе	00:56	00:58	00:56	00:54	00:55	00:54
Остала или неодређена сврха путовања	01:11	01:06	01:03	01:05
Слободно време	05:05	06:05	05:22	06:05	07:35	06:30
Неформална помоћ другом домаћинству	02:06	01:39	01:58	02:36	02:22	02:32
Састанци, религиозне, остале и неодређене друштвене активности	01:15	01:33	01:22	..	01:40	01:34
Друштвени живот	01:13	01:48	01:23	01:24	02:00	01:36
Забава и култура	..	01:40	01:30	..	02:04	01:59
Одмарање и слободно време	01:14	01:17	01:15	01:16	01:23	01:18
Физичке вежбе	01:22	01:31	01:25	01:35	01:44	01:38
Шетање и планинарење	01:18	01:25	01:20	01:27	01:31	01:28
Продуктивне вежбе	-	03:55	03:13
Рад на компјутеру	01:22	01:22	01:22	01:37	01:46	01:39
Игре	01:03	01:18	01:08	01:25	01:35	01:28
Читање	01:06	01:06	01:06	01:04	01:07	01:05
Читање часописа	00:48	00:47	00:47	00:52	00:55	00:53
Читање књига	01:14	01:14	01:14	01:28	01:32	01:29
ТВ, видео и ДВД	02:38	02:50	02:42	03:03	03:22	03:09
Радио и снимци	00:51	01:05	00:55	01:07	01:02	01:05
Путовања у вези слободног времена	00:47	00:56	00:50	00:52	00:59	00:54
Остало	00:24	00:27	00:24	00:30	00:34	00:31
<i>Број дневника</i>	<i>1 821</i>	<i>1 822</i>	<i>3 643</i>	<i>1 598</i>	<i>1 594</i>	<i>3 192</i>

Табела П.4. Просечно време проведено у активностима, становништво старости 15 и више година, према старости и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У сатима							
	15-29		30-64		65+		15-64	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Плаћени посао	01:27	03:10	02:57	04:52	00:27	01:07	02:36	04:30
Главни и други посао	01:09	02:41	02:30	04:07	00:25	01:02	02:11	03:48
Активности везане за запослење	00:05	00:10	00:08	00:16	00:08	00:14
Путовање на и са посла	00:11	00:19	00:18	00:29	00:01	00:03	00:17	00:26
Неплаћени посао	02:49	00:50	05:29	02:22	04:50	03:10	04:51	02:02
Бављење храном	00:53	00:06	02:31	00:20	02:19	00:30	02:08	00:17
Одржавање домаћинства	00:33	00:13	00:57	00:30	00:53	00:41	00:51	00:26
Прављење и брига о текстилу	00:10	..	00:32	00:01	00:32	..	00:27	00:00
Баштованство и брига о кућним љубимцима	00:03	00:04	00:17	00:23	00:25	00:52	00:13	00:18
Изградња и поправке	..	00:04	00:02	00:13	..	00:09	00:01	00:11
Куповина и услуге	00:12	00:07	00:19	00:18	00:18	00:22	00:17	00:15
Брига о детету	00:42	..	00:26	00:14	00:30	00:11
Помоћ одраслом члану домаћинства	00:01	00:01	00:01	00:01
Путовање у вези са неплаћеним радом	00:13	00:09	00:20	00:19	00:18	00:29	00:19	00:17
Учење	02:15	01:44	00:32	00:24
Школа или факултет	01:55	01:28	00:27	00:20
Путовање у вези са учењем	00:16	00:13	00:04	00:03
Личне потребе	11:24	10:57	10:48	10:45	12:16	12:10	10:56	10:48
Спавање	08:39	08:30	07:59	08:01	09:11	09:05	08:09	08:08
Конзумирање хране и пића	01:32	01:29	01:55	01:50	02:13	02:11	01:50	01:45
Остале личне потребе	01:10	00:56	00:52	00:52	00:52	00:51	00:56	00:53
Остала или неодређена сврха путовања	00:01	00:00	00:01
Слободно време	06:02	07:16	04:42	05:55	06:23	07:29	05:01	06:13
Неформална помоћ другом домаћинству	..	00:06	00:10	00:13	00:07	00:10	00:08	00:12
Састанци, религиозне, остале и неодређене друштвене активности	00:02	00:01	00:02	..	00:02	00:01
Друштвени живот	01:20	01:32	00:43	00:48	00:51	00:53	00:52	00:58
Забава и култура	00:01	00:00	00:01
Одмарање и слободно време	00:16	00:23	00:27	00:33	01:01	01:02	00:24	00:31
Физичке вежбе	00:42	00:52	00:14	00:19	00:17	00:28	00:21	00:27
Продуктивне вежбе	00:03	00:02
Рад на компјутеру	00:36	00:42	00:04	00:11	00:12	00:18
Игре	00:07	00:23	00:01	00:06	00:02	00:06	00:03	00:09
Читање	00:16	00:07	00:15	00:17	00:16	00:28	00:15	00:14
ТВ, видео и ДВД	01:44	01:56	02:18	02:50	03:22	03:44	02:10	02:38
Радио и снимци	00:11	00:12	00:02	00:03	00:07	00:05	00:04	00:05
Путовања у вези слободног времена	00:37	00:47	00:18	00:23	00:14	00:22	00:23	00:28
Остало	00:01	00:01	..	00:02	00:01	00:01
Укупно	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00
<i>Број дневника</i>	<i>682</i>	<i>549</i>	<i>2 195</i>	<i>1 965</i>	<i>766</i>	<i>678</i>	<i>2 877</i>	<i>2 514</i>

Табела П.5. Учешће становништва у обављању активности, становништво старости 15 и више година, према старости и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

У процентима

	15-29		30-64		65+		15-64	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Плаћени посао	21	42	41	58	13	22	36	54
Главни и други посао	18	38	40	57	12	21	35	53
Активности везане за запослење	15	26	21	34	20	32
Путовање на и са посла	16	31	31	47	3	8	27	44
Неплаћени посао	84	55	98	80	94	86	95	74
Бављење храном	62	18	96	35	90	41	88	32
Одржавање домаћинства	60	25	75	41	73	53	71	37
Прављење и брига о текстилу	20	..	46	4	37	..	40	3
Баштованство и бригаа о кућним љубимцима	7	7	19	20	25	37	16	17
Изградња и поправке	..	6	2	13	..	10	1	12
Куповина и услуге	35	20	49	40	43	51	46	35
Брига о детету	21	..	22	15	22	13
Помоћ одраслом члану домаћинства	5	2	4	2
Путовање у вези са неплаћеним радом	36	23	52	44	45	59	48	39
Учење	38	28	10	7
Школа или факултет	37	27	9	6
Путовање у вези са учењем	23	17	-	6	4
Личне потребе	100	100	100	100	100	100	100	100
Спавање	100	100	100	100	100	100	100	100
Конзумирање хране и пића	100	99	100	99	100	100	100	99
Остале личне потребе	99	97	97	97	98	99	98	97
Остала или неодређена сврха путовања	2	1	2
Слободно време	99	100	99	100	99	100	99	100
Неформална помоћ другом домаћинству	..	5	8	8	7	9	7	7
Састанци, религиозне, остале и неодређене друштвене активности	3	2	4	..	2	2
Друштвени живот	69	69	59	55	66	64	61	58
Забава и култура	1	1	2
Одмарање и слободно време	27	38	42	46	61	63	38	44
Физичке вежбе	42	44	20	22	21	31	25	27
Продуктивне вежбе	1	1
Рад на компјутеру	39	42	7	12	15	18
Игре	10	23	3	8	4	8	5	11
Читање	21	14	25	28	21	37	24	25
ТВ, видео и ДВД	83	79	91	94	93	95	89	90
Радио и снимци	19	16	5	6	11	7	8	9
Путовања у вези слободног времена	63	72	39	47	34	42	44	53
Остало	5	5	..	6	5	5
Укупно	100	100	100	100	100	100	100	100
<i>Број дневника</i>	<i>682</i>	<i>549</i>	<i>2 195</i>	<i>1 965</i>	<i>766</i>	<i>678</i>	<i>2 877</i>	<i>2 514</i>

Табела П.6. Просечно време оних који су обављали активности, становништво старости 15 и више година, према старости и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У сатима							
	15-29		30-64		65+		15-64	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Плаћени посао	06:53	07:33	07:16	08:27	03:39	05:11	07:13	08:18
Главни и други посао	06:38	07:06	06:11	07:13	03:26	04:53	06:14	07:12
Активности везане за запослење	00:39	00:38	00:41	00:48	00:40	00:46
Путовање на и са посла	01:12	01:01	01:00	01:01	00:42	00:51	01:02	01:01
Неплаћени посао	03:22	01:31	05:34	02:58	05:08	03:42	05:07	02:44
Бављење храном	01:26	00:37	02:38	00:59	02:35	01:15	02:26	00:56
Одржавање домаћинства	00:55	00:54	01:16	01:14	01:13	01:17	01:12	01:11
Прављење и брига о текстилу	00:53	..	01:09	00:34	01:26	..	01:08	00:33
Баштованство и брига о кућним љубимцима	00:47	01:09	01:29	01:56	01:39	02:23	01:25	01:51
Изградња и поправке	..	01:16	02:05	01:42	..	01:28	01:56	01:39
Куповина и услуге	00:34	00:36	00:38	00:45	00:42	00:44	00:38	00:44
Брига о детету	03:20	..	02:01	01:34	02:19	01:33
Помоћ одраслом члану домаћинства	00:36	00:59	00:36	00:55
Путовање у вези са неплаћеним радом	00:38	00:40	00:40	00:44	00:39	00:49	00:39	00:44
Учење	05:56	06:12	05:41	06:01
Школа или факултет	05:12	05:31	05:07	05:28
Путовање у вези са учењем	01:12	01:22	-	01:11	01:22
Личне потребе	11:24	10:57	10:48	10:45	12:16	12:10	10:56	10:48
Спавање	08:39	08:30	07:59	08:01	09:11	09:05	08:09	08:08
Конзумирање хране и пића	01:33	01:31	01:55	01:50	02:13	02:11	01:50	01:46
Остале личне потребе	01:10	00:58	00:53	00:54	00:53	00:51	00:57	00:55
Остала или неодређена сврха путовања	00:58	01:15	00:56
Слободно време	06:07	07:16	04:46	05:57	06:26	07:30	05:05	06:14
Неформална помоћ другом домаћинству	..	02:00	02:10	02:50	01:43	02:01	02:02	02:42
Састанци, религиозне, остале и неодређене друштвене активности	01:27	01:36	01:03	..	01:31	01:32
Друштвени живот	01:57	02:12	01:14	01:28	01:17	01:24	01:25	01:39
Забава и култура	01:34	01:34	02:04
Одмарање и слободно време	00:59	01:02	01:05	01:12	01:40	01:39	01:04	01:10
Физичке вежбе	01:39	01:57	01:16	01:30	01:22	01:30	01:25	01:40
Продуктивне вежбе	03:26	03:15
Рад на компјутеру	01:32	01:41	01:06	01:38	01:22	01:40
Игре	01:21	01:41	01:00	01:19	00:58	01:22	01:10	01:29
Читање	01:15	00:56	01:01	01:01	01:15	01:15	01:04	01:01
ТВ, видео и ДВД	02:06	02:27	02:32	03:02	03:37	03:56	02:26	02:55
Радио и снимци	00:57	01:15	00:42	00:57	01:09	01:09	00:50	01:04
Путовања у вези слободног времена	00:59	01:05	00:49	00:50	00:42	00:53	00:52	00:55
Остало	00:25	00:34	..	00:37	00:24	00:29
<i>Број дневника</i>	<i>682</i>	<i>549</i>	<i>2 195</i>	<i>1 965</i>	<i>766</i>	<i>678</i>	<i>2 877</i>	<i>2 514</i>

Табела П.7. Просечно време проведено у активностима, становништво старости 15 и више година, према највишем степену образовања и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У сатима					
	Основно образовање или ниже		Средње образовање		Више / високо образовање	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Плаћени посао	01:14	02:50	02:29	04:15	03:20	03:37
Главни и други посао	01:06	02:27	02:05	03:36	02:43	03:04
Активности везане за запослење	00:02	00:07	00:08	00:13	00:11	00:12
Путовање на и са посла	00:05	00:15	00:16	00:25	00:25	00:20
Неплаћени посао	04:54	02:31	04:56	02:11	04:24	02:08
Бављење храном	02:24	00:20	02:08	00:20	01:42	00:18
Одржавање домаћинства	00:53	00:37	00:52	00:26	00:44	00:25
Прављење и брига о текстилу	00:31	..	00:27	00:01	00:24	..
Баштованство и брига о кућним љубимцима	00:26	00:39	00:11	00:22	00:07	00:16
Изградња и поправке	..	00:08	00:01	00:12	..	00:10
Куповина и услуге	00:12	00:16	00:19	00:16	00:24	00:20
Брига о детету	00:10	00:06	00:31	00:10	00:35	00:10
Помоћ одраслом члану домаћинства	00:01	..	00:01	00:01	00:01	..
Путовање у вези са неплаћеним радом	00:14	00:21	00:21	00:18	00:21	00:22
Учење	00:32	00:37	00:25	00:14
Школа или факултет	00:28	00:30	00:21	00:12
Путовање у вези са учењем	00:04	00:05	00:03	00:01
Личне потребе	11:48	11:39	10:59	10:53	10:32	10:53
Спавање	08:51	08:45	08:08	08:11	07:53	08:07
Конзумирање хране и пића	02:07	02:03	01:51	01:46	01:36	01:44
Остале личне потребе	00:49	00:49	00:58	00:53	01:00	01:00
Остала или неодређена сврха путовања	00:01
Слободно време	05:27	06:19	05:08	06:24	05:30	07:14
Неформална помоћ другом домаћинству	00:06	00:10	00:07	00:11	00:13	00:14
Састанци, религиозне, остале и неодређене друштвене активности	00:01	..	00:03	00:01
Друштвени живот	00:50	00:54	00:52	00:58	00:57	01:00
Забава и култура	00:02
Одмарање и слободно време	00:46	00:49	00:25	00:33	00:19	00:32
Физичке вежбе	00:16	00:24	00:21	00:26	00:27	00:35
Продуктивне вежбе	00:03
Рад на компјутеру	00:05	00:05	00:11	00:17	00:14	00:23
Игре	00:02	00:10	00:03	00:09	..	00:05
Читање	00:07	00:08	00:16	00:17	00:31	00:39
ТВ, видео и ДВД	02:44	03:01	02:18	02:49	02:01	02:49
Радио и снимци	00:07	00:07	00:03	00:04	00:03	00:07
Путовања у вези слободног времена	00:17	00:25	00:21	00:27	00:30	00:33
Остало	00:01	00:02	00:01	00:01
Укупно	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00
<i>Број дневника</i>	<i>1 368</i>	<i>891</i>	<i>1 771</i>	<i>1 876</i>	<i>504</i>	<i>425</i>

Табела П.8. Учешће становништва у обављању активности, становништво старости 15 и више година, према највишем степену образовања и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У процентима					
	Основно образовање или ниже		Средње образовање		Више / високо образовање	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Плаћени посао	25	41	32	51	45	45
Главни и други посао	24	39	31	50	44	44
Активности везане за запослење	5	14	20	30	31	29
Путовање на и са посла	9	23	27	42	40	38
Неплаћени посао	93	76	96	76	97	81
Бављење храном	86	31	89	34	89	37
Одржавање домаћинства	73	48	71	38	71	36
Прављење и брига о текстилу	38	..	42	3	38	..
Баштованство и брига о кућним љубимцима	24	26	16	20	12	16
Изградња и поправке	..	8	1	12	..	12
Куповина и услуге	33	37	51	38	55	47
Брига о детету	9	5	22	12	24	12
Помоћ одраслом члану домаћинства	3	..	4	2	4	..
Путовање у вези са неплаћеним радом	35	44	55	43	56	49
Учење	8	9	8	4
Школа или факултет	8	9	8	4
Путовање у вези са учењем	6	7	4	2
Личне потребе	100	100	100	100	100	100
Спавање	100	100	100	100	100	100
Конзумирање хране и пића	100	99	100	99	100	100
Остале личне потребе	96	97	98	97	99	98
Остала или неодређена сврха путовања	2
Слободно време	98	100	99	100	100	99
Неформална помоћ другом домаћинству	7	8	6	7	10	10
Састанци, религиозне, остале и неодређене друштвене активности	2	..	3	2
Друштвени живот	61	57	62	60	65	62
Забава и култура	2
Одмарање и слободно време	51	52	41	46	31	47
Физичке вежбе	18	24	26	28	32	37
Продуктивне вежбе	2
Рад на компјутеру	6	7	14	17	21	23
Игре	4	10	5	11	..	8
Читање	12	14	27	29	42	46
ТВ, видео и ДВД	90	93	89	91	91	92
Радио и снимци	11	10	8	7	7	10
Путовања у вези слободног времена	39	47	43	51	46	53
Остало	4	6	5	4
Укупно	100	100	100	100	100	100
<i>Број дневника</i>	<i>1 368</i>	<i>891</i>	<i>1 771</i>	<i>1 876</i>	<i>504</i>	<i>425</i>

Табела П.9. Просечно време оних који су обављали активности, становништво старости 15 и више година, према највишем степену образовања и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У сатима					
	Основно образовање или ниже		Средње образовање		Више / високо образовање	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Плаћени посао	05:03	06:52	07:49	08:26	07:22	08:03
Главни и други посао	04:36	06:19	06:43	07:14	06:16	06:57
Активности везане за запослење	00:57	00:52	00:40	00:46	00:37	00:41
Путовање на и са посла	01:00	01:07	01:00	01:00	01:04	00:53
Неплаћени посао	05:18	03:20	05:09	02:52	04:34	02:37
Бављење храном	02:48	01:04	02:23	01:02	01:55	00:51
Одржавање домаћинства	01:13	01:17	01:14	01:11	01:02	01:08
Прављење и брига о текстилу	01:23	..	01:05	00:38	01:04	..
Баштованство и брига о кућним љубимцима	01:50	02:31	01:11	01:49	01:01	01:45
Изградња и поправке	..	01:43	02:00	01:39	..	01:24
Куповина и услуге	00:37	00:44	00:38	00:45	00:44	00:43
Брига о детету	01:51	02:02	02:21	01:28	02:30	01:26
Помоћ одраслом члану домаћинства	00:48	..	00:33	00:56	00:31	..
Путовање у вези са неплаћеним радом	00:40	00:48	00:40	00:43	00:38	00:45
Учење	06:33	06:47	05:11	05:23
Школа или факултет	05:48	05:52	04:37	05:06
Путовање у вези са учењем	01:06	01:18	01:16	01:28
Личне потребе	11:48	11:39	10:59	10:53	10:32	10:53
Спавање	08:51	08:45	08:08	08:11	07:53	08:07
Конзумирање хране и пића	02:07	02:04	01:51	01:47	01:36	01:44
Остале личне потребе	00:51	00:51	00:59	00:54	01:01	01:01
Остала или неодређена сврха путовања	01:20
Слободно време	05:33	06:19	05:12	06:25	05:32	07:17
Неформална помоћ другом домаћинству	01:43	02:19	02:03	02:38	02:13	02:33
Састанци, религиозне, остале и неодређене друштвене активности	01:03	..	01:36	01:34
Друштвени живот	01:21	01:35	01:23	01:36	01:28	01:36
Забава и култура	02:11
Одмарање и слободно време	01:31	01:34	01:02	01:11	01:01	01:09
Физичке вежбе	01:29	01:42	01:23	01:36	01:24	01:36
Продуктивне вежбе	03:16
Рад на компјутеру	01:38	01:28	01:23	01:41	01:08	01:40
Игре	01:16	01:39	01:07	01:25	..	01:15
Читање	01:04	00:55	01:03	01:00	01:15	01:25
ТВ, видео и ДВД	03:02	03:15	02:35	03:07	02:13	03:04
Радио и снимци	01:07	01:14	00:46	00:58	00:43	01:11
Путовања у вези слободног времена	00:44	00:53	00:50	00:53	01:06	01:01
Остало	00:26	00:34	00:24	00:26
<i>Број дневника</i>	<i>1 368</i>	<i>891</i>	<i>1 771</i>	<i>1 876</i>	<i>504</i>	<i>425</i>

Табела П.10. Просечно време проведено у активностима, становништво старости 15 и више година, према статусу у запослености по сопственој изјави и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У сатима			
	Запослено лице		Лице није запослено	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Плаћени посао	05:48	07:06	00:22	00:51
Главни и други посао	04:53	06:02	00:18	00:44
Активности везане за запослење	00:17	00:22	00:01	00:02
Путовање на и са посла	00:37	00:41	00:02	00:04
Неплаћени посао	04:09	01:34	05:12	02:53
Бављење храном	01:54	00:12	02:18	00:27
Одржавање домаћинства	00:42	00:22	00:56	00:35
Прављење и брига о текстилу	00:24	00:00	00:30	00:01
Баштованство и брига о кућним љубимцима	00:06	00:08	00:21	00:41
Изградња и поправке	..	00:08	00:01	00:13
Куповина и услуге	00:14	00:12	00:19	00:20
Брига о детету	00:29	00:13	00:21	00:06
Помоћ одраслом члану домаћинства	00:01	00:01
Путовање у вези са неплаћеним радом	00:14	00:13	00:21	00:25
Учење	00:37	00:34
Школа или факултет	00:32	00:28
Путовање у вези са учењем	00:04	00:04
Личне потребе	10:10	10:15	11:44	11:50
Спавање	07:40	07:46	08:42	08:50
Конзумирање хране и пића	01:32	01:35	02:05	02:04
Остале личне потребе	00:56	00:51	00:55	00:54
Остала или неодређена сврха путовања	00:00	00:01
Слободно време	03:49	05:00	06:02	07:48
Неформална помоћ другом домаћинству	00:03	00:04	00:10	00:18
Састанци, религиозне, остале и неодређене друштвене активности	00:01	00:01	00:03	00:01
Друштвени живот	00:39	00:48	00:58	01:05
Забава и култура	..	00:02
Одмарање и слободно време	00:23	00:27	00:36	00:47
Физичке вежбе	00:14	00:16	00:23	00:37
Продуктивне вежбе	..	00:03
Рад на компјутеру	00:07	00:13	00:10	00:16
Игре	00:01	00:06	00:03	00:11
Читање	00:12	00:13	00:17	00:21
ТВ, видео и ДВД	01:43	02:16	02:45	03:24
Радио и снимци	00:02	00:03	00:06	00:07
Путовања у вези слободног времена	00:17	00:23	00:23	00:30
Остало	00:01	00:01	00:01	00:01
Укупно	24:00	24:00	24:00	24:00
<i>Број дневника</i>	<i>1 230</i>	<i>1 503</i>	<i>2 413</i>	<i>1 689</i>

Табела П.11. Учешће становништва у обављању активности, становништво старости 15 и више година, према статусу у запослености по сопственој изјави и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У процентима			
	Запослено лице		Лице није запослено	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Плаћени посао	74	81	10	17
Главни и други посао	74	81	9	15
Активности везане за запослење	44	49	2	5
Путовање на и са посла	61	68	3	8
Неплаћени посао	96	70	94	82
Бављење храном	90	26	87	40
Одржавање домаћинства	65	31	75	49
Прављење и брига о текстилу	42	3	38	3
Баштованство и брига о кућним љубимцима	9	12	23	30
Изградња и поправке	..	10	1	12
Куповина и услуге	41	30	47	46
Брига о детету	24	16	14	5
Помоћ одраслом члану домаћинства	4	..	4	2
Путовање у вези са неплаћеним радом	42	34	50	52
Учење	11	9
Школа или факултет	10	9
Путовање у вези са учењем	6	6
Личне потребе	100	100	100	100
Спавање	100	100	100	100
Конзумирање хране и пића	99	99	100	100
Остале личне потребе	97	96	98	98
Остала или неодређена сврха путовања	..	2	1	2
Слободно време	97	99	100	100
Неформална помоћ другом домаћинству	4	4	8	11
Састанци, религиозне, остале и неодређене друштвене активности	2	1	3	2
Друштвени живот	51	54	68	65
Забава и култура	..	2
Одмарање и слободно време	37	43	46	53
Физичке вежбе	18	18	27	36
Продуктивне вежбе	..	2
Рад на компјутеру	12	16	12	14
Игре	2	7	6	13
Читање	21	22	25	32
ТВ, видео и ДВД	86	90	92	93
Радио и снимци	5	6	11	10
Путовања у вези слободног времена	35	45	46	55
Остало	5	6	4	4
Укупно	100	100	100	100
<i>Број дневника</i>	<i>1 230</i>	<i>1 503</i>	<i>2 413</i>	<i>1 689</i>

Табела П.12. Просечно време оних који су обављали активности, становништво старости 15 и више година, према статусу у запослености по сопственој изјави и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У сатима			
	Запослено лице		Лице није запослено	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Плаћени посао	07:49	08:43	03:40	05:01
Главни и други посао	06:36	07:26	03:32	04:50
Активности везане за запослење	00:40	00:45	00:44	00:54
Путовање на и са посла	01:00	01:01	01:08	00:59
Неплаћени посао	04:19	02:14	05:31	03:30
Бављење храном	02:07	00:46	02:39	01:09
Одржавање домаћинства	01:06	01:12	01:15	01:13
Прављење и брига о текстилу	00:58	00:28	01:19	00:48
Баштованство и брига о кућним љубимцима	01:06	01:17	01:33	02:19
Изградња и поправке	..	01:23	02:14	01:49
Куповина и услуге	00:35	00:42	00:40	00:45
Брига о детету	01:59	01:25	02:32	01:53
Помоћ одраслом члану домаћинства	00:28	..	00:42	01:04
Путовање у вези са неплаћеним радом	00:34	00:40	00:42	00:48
Учење	05:43	06:05
Школа или факултет	05:07	05:26
Путовање у вези са учењем	01:12	01:22
Личне потребе	10:10	10:15	11:44	11:50
Спавање	07:40	07:46	08:42	08:50
Конзумирање хране и пића	01:33	01:36	02:06	02:05
Остале личне потребе	00:58	00:53	00:56	00:55
Остала или неодређена сврха путовања	..	01:05	01:08	01:06
Слободно време	03:56	05:02	06:03	07:49
Неформална помоћ другом домаћинству	01:47	01:46	02:01	02:48
Састанци, религиозне, остале и неодређене друштвене активности	00:49	01:55	01:32	01:22
Друштвени живот	01:17	01:30	01:25	01:40
Забава и култура	..	02:03
Одмарање и слободно време	01:03	01:04	01:19	01:28
Физичке вежбе	01:17	01:27	01:27	01:42
Продуктивне вежбе	..	03:14
Рад на компјутеру	01:02	01:23	01:32	01:56
Игре	01:05	01:31	01:09	01:27
Читање	01:00	01:00	01:08	01:08
ТВ, видео и ДВД	02:00	02:32	03:01	03:41
Радио и снимци	00:40	00:58	00:58	01:09
Путовања у вези слободног времена	00:49	00:52	00:51	00:56
Остало	00:25	00:29	00:24	00:34
<i>Број дневника</i>	<i>1 230</i>	<i>1 503</i>	<i>2 413</i>	<i>1 689</i>

Табела П.13. Просечно време проведено у активностима, становништво старости 15 и више година, према породичном саставу и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

У сатима

	Лица ван брака без детета до 17 година		Лица ван брака са дететом до 17 година		У браку/заједници са најмлађим дететом од 7 до 17 година		У браку/заједници са најмлађим дететом од 0 до 6 година		У браку/заједници без детета до 17 година	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Плаћени посао	01:11	02:52	03:38	..	04:08	06:01	02:18	05:33	02:20	03:32
Главни и други посао	00:59	02:27	02:55	..	03:28	05:03	01:56	04:42	02:00	03:02
Активности везане за запослење	00:04	00:09	00:13	00:20	00:07	00:18	00:05	00:09
Путовање на и са посла	00:08	00:16	00:28	..	00:26	00:37	00:14	00:33	00:13	00:19
Неплаћени посао	03:29	01:48	05:09	..	05:22	02:01	07:39	02:52	05:19	02:35
Бављење храном	01:27	00:26	01:39	..	02:36	00:18	02:22	00:14	02:43	00:17
Одржавање домаћинства	00:42	00:23	00:48	..	00:53	00:24	00:54	00:26	00:59	00:36
Прављење и брига о текстилу	00:19	00:01	00:21	..	00:31	..	00:29	..	00:36	..
Баштованство и брига о кућним љубимцима	00:18	00:18	00:09	00:17	00:07	00:09	00:19	00:38
Изградња и поправке	..	00:05	00:14	..	00:11	..	00:14
Куповина и услуге	00:19	00:14	00:14	..	00:17	00:15	00:16	00:15	00:16	00:20
Брига о детету	н.п.	н.п.	01:27	..	00:30	00:11	02:52	01:11	н.п.	н.п.
Помоћ одраслом члану домаћинства	00:00	00:02	00:02
Путовање у вези са неплаћеним радом	00:17	00:16	00:30	..	00:20	00:17	00:31	00:22	00:16	00:23
Учење	01:06	00:50
Школа или факултет	00:56	00:42
Путовање у вези са учењем	00:08	00:06
Личне потребе	11:44	11:16	10:31	..	10:33	10:26	10:29	10:30	11:09	11:15
Спавање	08:48	08:36	07:39	..	07:52	07:49	07:57	07:56	08:15	08:19
Конзумирање хране и пића	01:52	01:44	01:50	..	01:48	01:42	01:46	01:43	02:02	02:00
Остале личне потребе	01:03	00:54	01:02	..	00:51	00:51	00:45	00:49	00:50	00:53
Остала или неодређена сврха путовања
Слободно време	06:26	07:11	04:21	..	03:55	05:28	03:28	04:58	05:08	06:33
Неформална помоћ другом домаћинству	00:07	00:09	00:15	00:11	00:11
Састанци, религиозне, остале и неодређене друштвене активности	00:02	00:01	00:01	00:02
Друштвени живот	01:08	01:12	00:39	..	00:40	00:48	00:32	00:40	00:45	00:50
Забава и култура	..	00:03
Одмарање и слободно време	00:35	00:37	00:29	..	00:22	00:28	00:17	00:19	00:36	00:45
Физичке вежбе	00:30	00:39	00:21	..	00:09	00:10	00:26	00:20	00:13	00:22
Продуктивне вежбе
Рад на компјутеру	00:17	00:26	00:05	00:12	00:07	00:15	00:04	00:04
Игре	00:05	00:15	00:05	..	00:07	00:01	00:05
Читање	00:20	00:14	00:13	00:11	00:06	00:12	00:14	00:23
ТВ, видео и ДВД	02:37	02:38	01:46	..	01:56	02:45	01:30	02:15	02:38	03:16
Радио и снимци	00:08	00:09	00:02	00:03
Путовања у вези слободног времена	00:28	00:38	00:27	..	00:15	00:20	00:16	00:19	00:16	00:21
Остало	00:00	00:01	00:01	00:01
Укупно	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00
Број дневника	1 373	1 155	96	24	423	372	337	300	1 414	1 341

Табела П.14. Учешће становништва у обављању активности, становништво старости 15 и више година, према породичном саставу и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У процентима									
	Лица ван брака без детета до 17 година		Лица ван брака са дететом до 17 година		У браку/заједници са најмлађим дететом од 7 до 17 година		У браку/заједници са најмлађим дететом од 0 до 6 година		У браку/заједници без детета до 17 година	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Плаћени посао	19	38	48	..	54	67	30	65	35	46
Главни и други посао	17	36	47	..	54	67	30	64	35	45
Активности везане за запослење	10	21	32	42	18	44	15	20
Путовање на и са посла	13	28	43	..	44	58	25	60	23	32
Неплаћени посао	90	70	99	..	99	75	100	91	97	80
Бављење храном	76	40	89	..	98	30	97	27	95	30
Одржавање домаћинства	65	37	68	..	76	39	77	32	76	46
Прављење и брига о текстилу	27	3	34	..	54	..	48	..	46	..
Баштованство и брига о кућним љубимцима	19	16	15	16	8	15	22	28
Изградња и поправке	..	6	15	..	11	..	15
Куповина и услуге	45	35	50	..	52	35	51	35	42	44
Брига о детету	н.п.	н.п.	63	..	40	18	94	69	н.п.	н.п.
Помоћ одраслом члану домаћинства	2	5	2
Путовање у вези са неплаћеним радом	45	38	62	..	56	41	61	48	43	48
Учење	19	13
Школа или факултет	18	13
Путовање у вези са учењем	11	8
Личне потребе	100	100	100	..	100	100	100	100	100	100
Спавање	100	100	100	..	100	100	100	100	100	100
Конзумирање хране и пића	100	99	100	..	99	99	100	99	100	100
Остале личне потребе	98	97	98	..	97	96	98	97	97	97
Остала или неодређена сврха путовања
Слободно време	100	100	99	..	97	99	96	100	99	100
Неформална помоћ другом домаћинству	6	6	8	9	9
Састанци, религиозне, остале и неодређене друштвене активности	4	2	3	2
Друштвени живот	70	64	50	..	57	57	54	51	59	59
Забава и култура	..	2
Одмарање и слободно време	42	45	45	..	38	44	27	37	50	54
Физичке вежбе	32	36	30	..	15	14	33	26	17	24
Продуктивне вежбе
Рад на компјутеру	19	25	8	12	12	20	6	6
Игре	7	15	7	..	7	3	8
Читање	25	21	23	24	17	22	24	35
ТВ, видео и ДВД	88	86	81	..	89	94	85	93	93	95
Радио и снимци	15	12	6	6
Путовања у вези слободног времена	51	61	34	..	35	41	36	45	38	45
Остало	4	5	4	5
Укупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Број дневника	1 373	1 155	96	24	423	372	337	300	1 414	1 341

Табела П.15. Просечно време оних који су обављали активности, становништво старости 15 и више година, према породичном саставу и полу; сви дани, Република Србија, 2010/2011.

	У сатима									
	Лица ван брака без детета до 17 година		Лица ван брака са дететом до 17 година		У браку/заједници са најмлађим дететом од 7 до 17 година		У браку/заједници са најмлађим дететом од 0 до 6 година		У браку/заједници без детета до 17 година	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Плаћени посао	06:22	07:34	07:38	..	07:35	08:55	07:43	08:36	06:39	07:45
Главни и други посао	05:53	06:52	06:15	..	06:23	07:34	06:29	07:20	05:45	06:43
Активности везане за запослење	00:42	00:44	00:41	00:49	00:40	00:41	00:39	00:48
Путовање на и са посла	01:02	00:58	01:05	..	01:01	01:05	00:58	00:56	01:00	01:02
Неплаћени посао	03:54	02:35	05:12	..	05:25	02:42	07:39	03:08	05:29	03:14
Бављење храном	01:56	01:06	01:51	..	02:39	01:02	02:28	00:51	02:52	00:56
Одржавање домаћинства	01:06	01:03	01:11	..	01:11	01:03	01:10	01:22	01:18	01:19
Прављење и брига о текстилу	01:12	00:47	01:03	..	00:58	..	01:01	..	01:18	..
Баштованство и бригаа о кућним љубимцима	01:36	01:56	01:00	01:48	01:24	01:03	01:29	02:16
Изградња и поправке	..	01:32	01:41	..	01:40	..	01:38
Куповина и услуге	00:43	00:40	00:28	..	00:33	00:43	00:32	00:44	00:39	00:47
Брига о детету	н.п.	н.п.	02:18	..	01:16	01:00	03:03	01:43	н.п.	н.п.
Помоћ одраслом члану домаћинства	00:34	00:45	01:24
Путовање у вези са неплаћеним радом	00:38	00:43	00:48	..	00:36	00:41	00:52	00:46	00:37	00:47
Учење	05:54	06:14
Школа или факултет	05:11	05:32
Путовање у вези са учењем	01:11	01:21
Личне потребе	11:44	11:16	10:31	..	10:33	10:26	10:29	10:30	11:09	11:15
Славање	08:48	08:36	07:39	..	07:52	07:49	07:57	07:56	08:15	08:19
Конзумирање хране и пића	01:52	01:45	01:50	..	01:49	01:43	01:46	01:44	02:02	02:00
Остале личне потребе	01:04	00:55	01:03	..	00:53	00:53	00:46	00:50	00:52	00:55
Остала или неодређена сврха путовања
Слободно време	06:27	07:11	04:23	..	04:01	05:31	03:36	05:00	05:12	06:34
Неформална помоћ другом домаћинству	01:52	02:24	03:17	02:06	02:11
Састанци, религиозне, остале и неодређене друштвене активности	01:25	01:14	01:09	01:57
Друштвени живот	01:38	01:53	01:19	..	01:10	01:26	00:59	01:18	01:16	01:26
Забава и култура	..	02:19
Одмарање и слободно време	01:23	01:23	01:05	..	01:01	01:04	01:04	00:52	01:13	01:22
Физичке вежбе	01:33	01:49	01:11	..	01:05	01:17	01:19	01:20	01:19	01:31
Продуктивне вежбе
Рад на компјутеру	01:31	01:49	01:02	01:45	01:01	01:17	01:13	01:20
Игре	01:13	01:40	01:18	..	01:36	00:58	01:10
Читање	01:19	01:11	01:00	00:48	00:40	00:56	01:00	01:06
ТВ, видео и ДВД	02:58	03:03	02:12	..	02:11	02:56	01:45	02:25	02:50	03:27
Радио и снимци	01:00	01:17	00:49	00:53
Путовања у вези слободног времена	00:56	01:02	01:21	..	00:43	00:50	00:45	00:43	00:44	00:49
Остало	00:23	00:22	00:24	00:33
Број дневника	1 373	1 155	96	24	423	372	337	300	1 414	1 341

Списак учесника

Руководилац пројекта	Вукмировић Драган
Методолошке припреме (креирање упитника, упутства и шифарника)	Ђоковић - Папић Драгана Стојановић Јованка Илић Билјана Станојковић Сузана
Избор узорка	Огризовић Брашанац Мирјана
Координатори рада на терену	Ђоковић - Папић Драгана Стојановић Јованка
Контролори рада на терену	Вуковић Љилјана Вукомановић Мирко Драгишић Бранко Ђуришић Гордана Јакшић Љилјана Јеленковић Милан Јовановић Марија Јожеф Сабо Крижник Славка Крстић Драган Кузмић Драган Курица Адриана Мијаковац Наташа Миловановић Зоран Михајлов Мира Павков Славица Ротар Сперанца Савић Јасмина Скробић Весна Спасојевић Драган Станојковић Сузана Стојановић Вукица Ђађић Зоран Џакић Весна Џветиновић Гордана Шулц Светлана

Анкетари	Бошковић Драгош Вановац Свјетлана Васић Јелена Вебер Филип Војиновић Кристина Вукомановић Снежана Вулић Анђелка Игић Жаклина Јовановић Милош Јовановић Војислав Јовановски Горан Крижник Никола Левнајић Ненад Марјановић Славица Матић Предраг Матовић Љиљана Мијатовић Александар Микић Марко Миленковић Мирослава Митровић Мица Михајловић Милена Петровић Срђан Петровић Марјана Радојевић Душица Симић Саша Стевановић Радослав Стевић Весна Темешвари Ђурђива Терзић Љиљана Терзић Миодраг Тодоровић Ана Тодоровић Зоран Тодоровић Милџан Фат Данијела Шобић Александар
Шифрирање и унос података	Вујновић Петар Ђоковић - Папић Драгана Зељковић Љиљана Илић Биљана Јовановић Марија Крижник Славка Мијаковац Наташа Павков Славица Станојковић Сузана Стојановић Јованка Цветиновић Гордана
Апликација за унос података	Жарић Татјана Станковић Мирјана
Обрада података и табелирање	Јанковић Владица Пантелић Весна
Анализа података	Ђоковић - Папић Драгана Стојановић Јованка

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

379.81(497.11)"2010/2011"(083.41)

КОРИШЋЕЊЕ времена у Републици Србији,
2010/2011. / [рукопис припремиле Драгана
Ђоковић-Папић, Јованка Стојановић ; превод на
енглески Јасна Митић]. - Београд : Републички
завод за статистику, 2012 (Београд : БАСТ). -
160 стр. : табеле ; 30 cm

Упоредо срп. текст и енгл. превод. - Тираж
700.

ISBN 978-86-6161-022-6

1. Ђоковић-Папић, Драгана [уредник]

а) Слободно време - Коришћење - Србија -
2010-2011 - Статистика

COBISS.SR-ID 191992588

www.stat.gov.rs

